BİR MAVİ YOLCULUK
SEYİR DEFTERİ

CAHİT KAYRA

BÜKE
YAYINLARI

Mavi Yolculuk Seyir Defteri

Bir Mavi Yolculuk Seyir Defteri

Cahit Kayra

BÜKE
YAYINLARI

BÜKE YAYINLARI

ROMAN

Bir Mavi Yolculuk
Seyir Defteri

Cahit Kayra

Bu kitabın Türkiye'deki her türlü yayın hakkı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince
Büke Ltd. Şti.'ye aittir.
Tanıtım amacıyla yapılacak kısa alıntılar dışında,
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

ISBN 975-8454-34-x

1. Basım: Eylül 2001

Baskı
Aydoğan Matbaası
527 94 34

Çatalçeşme sok. Muhtar Aykın İş Hanı No:19/1 Cağloğlu/ İSTANBUL
Tel.: (0 212) 512 52 81 / 512 51 93 Faks.: (0 212)512 52 37 E-mail: ubuke@isbank.net.tr

İçindekiler

Yolculuk öncesi 9
Mavi yolculuğa nasıl giriştik?- Mavi Yolculuk nedir?-Yolculuk hazırlığı - Bodrum'a geliş - Gemi'yi beklerken - Diskoda olay

Birinci gün 17
Yaralı Küheylan teknesi - Hüseyin Kaptan - Yolcuların gelişi - Nabi Kapıkıran ve Gerta - Vedat Bey - George - Nazlı- Özâlimler ve ötekiler - Denize açılış

İkinci gün 39
Nabi Bey'in sabah jimnastiği - Şimdi sıra Gerta'da- Gözdeki olan sabah kahvaltısı - Kelle Alin'in yeri - Hippiler operasyonu - Koyda kavgacı tekne - Müzikli bir gece -Vakfıkebir kaymakamının ruhu

Üçüncü gün 51
Sabahları Vedat Bey - yine Nabi Bey ve Gerta - Rıza Bey ve güneşlenmenin tehlikeleri - Sigara yasağı - George ve Gerta- Asma yaprağında sardalya - Vedat Bey'in aşçılığı - Hüseyin Kaptan'ın palavraları - Nazlı Hüseyin Kaptan'a sevdalanıyor

Dördüncü gün 69
Koyda Arabesk müzik - George'un Gerta ve Nabi yi gözetlemesi olayı - George nasıl biridir? - Vedat Bey'le Hülya'nın bozuşması - Cicoz oyunu - Vedat ile Nabi'nın arasının açılması - İbraaam'ın Hüseyin Kaptan'ı çekiştirmesi - Gizemli bir düş görürken neler oldu?

Beşinci gün 91
Erol'u arı sokması - Nabi/Gerta pazarlığı - Dinamitle balık avlama olayı - Kaptan'ın yakınması - İlericilerle tutucular arasında tartışma - Nazlı'nın Kadınlar Mavi Yolculuğu - Rıza Bey'in ukalalığı

Altıncı gün 107
Koylar - Nahide Hamm'ın ranzadan düşmesi - Yemek krizi - Hurşit Bey'in kitabı - Greta'nın balıklama atlayışı ve donunun çıkması - Parakete yüzüşü ve sonuç - Hurşit ve Vedat Beylerin kavgası - Özâlimler ailesinin ayrılmak istemesi.

Yedinci gün 131
Kilise koyunda olay - Hurşit Bey'in kavgaları - Balık yemeği tartışması - Nazlı ve Erol'un muzikası

Sekizinci gün 145
Sabahleyin yolcular - Nabi'nin yuvarlanması - İnanç tartışması - yemek kavgası - ayaklarını burnuma sokma- cinsel sapıklar

Dokuzuncu gün 159
Motorun yolda bozulması -Yanlış koyda demirleme ve gece geçirme - Fırtına - Panik ve kavgalar - Koya sığınma-Nazlı'nın saçları

Onuncu gün 173
Dingin bir sabah - Doğa ve güzelikler. Dönüş

Bir kış günü İstanbul'da. 179

Yolculuk öncesi

Mavi yolculuğa nasıl giriştik?
Mavi Yolculuk nedir?- Yolculuk hazırlığı-
Bodrum'a geliş -Gemi'yi beklerken
Diskoda olay

Soğuk, bulanık bir kış yaşıyorduk. Kar yağmıyor; buna karşın renksiz, yapışkan bir yağmur durup dinlenmeden çiseleyip duruyordu... Karanlıklar sabahlarla başlıyor, gün boyu sürüyordu ve akşamlar gelince, sanki o karanlıkların içinde yitiyorduk. Bir sonraki günü bile düşünemiyorduk. Yaz öylesine uzak ve öylesine erişilmeyecek bir ütopyaydı ki onu konuşmaktan çekiniyor gibiydik. Zamanı, başka türlüsü hiç olmamış ve hep böyle sürüp gidecekmiş gibi umutlar ve bekleyişlere kapalı, bir sanal cezaevi hücresinde sürükleyip duruyorduk.

Müşfik'in yolladığı heyecanlarla dolu haberi bu ortam içinde aldık ve kapalı odalardan güneşli bahçelere çıkarılmış küçük çocuklar gibi sevindik.

Mavi Yolculuk'a çıkılacakmış. Çok güzel bir grup topluyormuş. Bizim de katılmamızı istiyormuş. Betül demiş ki, Emel gelmezse ben gitmem, demiş. Otuz sekiz metre mi, kırk sekiz metre mi öyle bir tekne. Son derece lüks. Tutmuş bir de fotoğraf göndermiş. Beş yıldızlı otellerdeki gibi süper lüks kamaralar... Maun ve akajudan yapılmış mobilyalar, pırıl pırıl yataklar, gizli ışıklandırmalar, neler neler. Kamaralar klimalı ayrıca her kamarada özel jakuzi bile var. Motoru 840 beygir. Beş bin tonluk koster gibi bir şey yani.

Oturup Emel'le konuştuk. Betül, akıllı kız, biz olmazsak olmaz diyor ama, böyle bir teknede Mavi Yolculuk çok paha-

lı olur. Bizde o kadar para var mı ki? Hemen telefon ettik, dedik ki bizim bütçede bu kadar tatil ödeneği yoktur. Çok üzgünüz, biz katılamayız. Hayır o kadar paramız varmış. Daha doğrusu bizim bütçemizdeki para yetermiş de artarmış bile. Çünkü Müşfik'in bulduğu tekne büyükmüş. Geziye katılan çok. Masrafı bilmem kaç kişiye dağıtıyormuşuz. Hiç kimseye ağır gelmeyecekmiş. Kaptan şöyle, aşçı böyle... Betül'den Emel'e telefonlar... Israr... Israr... Sonunda aramızda yine konuştuk. Emel peki demeye karar verdi. Emel peki deyince dedim ki:

- Hani Mavi Yolculuğa çıkmazdın.

Uzattırmadı. O başka şeymiş. Müşfik organize ediyorsa gidilirmiş. Çünkü Müşfik cin gibi, kül yutmaz, yaş tahtaya basmaz falan filan. Sonuçta geziye katılacağımızı bildirdik. İlk iş olarak Emel'in annesinden benim teyzemden de biraz ek finansman sağladık. Hazırlıklara giriştik.

Zaten benim canım öylesine çeker bu mereti. Ne kadar tanıdığım varsa: Orhan, Mina, Halim, Hüseyinler, Yüksekler... Alçaklar... hepsi çıktılar Mavi Yolculuğa da döndüklerinde anlata anlata bitiremediler. Bir daha çıkamadılar zavallılar. Özlemler içinde anımsayıp dururlar o eşsiz serüveni. Geçirdikleri unutulmaz, tadına doyulmaz günleri anlatırken ağlayasıları geliyor.

Çünkü bu Mavi Yolculuk var ya, bu kutsal bir senfoni gibidir. Bu yüzden şimdiye kadar bütün tanınmış yazarlarımız Bodrum'a gelip mavi yoluluklara çıkmışlar ve rüya gibi günler geçirip üstüne şiirler, öyküler ve sayfa sayfa romanlar döktürmüşlerdir. Televizyon kanalları da boyuna kıpır kıpır oynaşan sular, yeşil koylar, masmavi gökler, renkli ufuklarda uçuşan martılar filan gösteren belgesel filimler sergileyip insanları heveslendiriyorlar.

Kısaca bu Mavi Yolculuk denilen şey Tanrının bize bir nimetidir ki benzeri ne California'da ne de İtalyan Rivierası'nda

bulunur. Bir kez Amerika uzaktır, İtalya ise eski albenisini yitirdi. Güvenilmez de. Mafyası filan var. Halbuki bizim burada o cam gibi deniz... O masmavi gök.. Sonra kıyı lar... Güpür dantel mübarek... Elle işlenmiş gibi... Sonra o balıklar da insanlara alışmışlar. Denize giriyorsunuz, yanınıza geliyorlar o çipuralar... Ateş gibi barbunlar... O orfozlar... O lağoslar... Kaya levrekleri...Trançalar... O Peygamber balıkla rı... Sanki beni tut, pişir der gibi geliyor, kedi gibi sürünüyorlar insana... Bazı uyanıklar var. Deniz Kızlarını gördük, diyorlar. Geçenlerde iki hergele bir deniz kızı tutmuşlar. Kızartıp yemişler... Oğlum, bu zevzekliği Malaparte yaptı da kimse inanmadı, dedik. Ama burada böyle şeyler olabilirmiş. Çünkü neden? Oralarda deniz kızı olmaz da burada bulunurmuş.

Biz şimdi bu tür gevezelikleri bırakalım da Mavi Yolculuk yaptınız mı yaşamınıza garanti on yıl katarsınız, onu söyleyelim. Yapmamışsanız yaşamınızda büyük bir eksiklik var demektir. Ben işte o nedenle yapmak isterim de Emel izin vermez. Aslında zaten paramız yetmez de Emel başka laflar bulmuştur. Bir hafta on gün hapishanede siyasi suçlular koğuşunda yaşar gibi olurmuşuz. Tanıdık insanlar olsa bile zordur. Bir de tanımadıkların olursa artık düşün... Kaçacak gidecek yer yok. Kolunu bacağını uzatamazsm. Teftih getirmek yani geyirmek istesen olmaz. Tuvalet orada, yanı başında, herkesin içinde... Güç iş... Biz zaten her gün birbirimizi görmekten bıkmış, usanmışız, ama hadi birbirimize alıştık diyelim. Zaten alışmasan ne yapacaksın? Ama şimdi başkaları ile yirmi dört saat... Ne zaman bu konuyu açsam Emel ben gitmem, sen git der, keser atar.. Ama bu kez durum değişti; Emel kabul ediyor.

Kısacası çıktık Mavi Yolculuğa. Çıktığım için de çok mutlu oldum. Çünkü efendim, dediğim gibi bu Mavi Yolculuk kutsal bir şey. Bir hafta on gün isteğinize, paranıza göre mavi sisler içinde, mavi bir denizde, mavi düşler görerek ve mavi gözlü balıklar yiyerek yaşayacaksınız . Gerçi doğal olarak bazı sorunlar çıkmıyor değil bu tür işlerde. Orkestrada da öyle

değil mi ? Güzel güzel çalarsın da o viola, ya da İngiliz kornosu bir yerde bir cartlatıverir. Olur böyle şeyler. İnsan yüreğini biraz geniş tutmalı. Gülü seven dikenine katlanır. Kusursuz şey olmaz elbette.

Şimdi efendim. Ben bir hazırlandım ki nasıl! Bütün deniz takımları can yeleklerine varıncaya kadar. Oltaların türlüsü. Zokalar aldım ki içlerinde on beş santimliği var. Belli olmaz. Teknede sırtı yaparız. Bakarsın bir kılıç balığı çıkıverir talihimize. Şöyle yüz elli kiloluk... Teknedekilere bir ziyafet... Herkes yesin:

- Varol Cehti Bey, sen olmasan, desinler.

Ben de tabii alçak gönüllülükle:

- Yok canım, şans, filan gibi laflar söylesem... Bir de yirmi zokalı bir çapari oltası. Sırtı olmazsa bununla iş göreceğim. On zoka olmaz. Teknede yirmi kişi varsa en az yirmi balık avlamak gerekir. Zaten yola çıkmadan bizim Adli Kaptan'dan balık yerlerinin adreslerini de aldım. Yani iyi hazırlandım.

Sonra deniz dibine dalmak için o aygıtlar var ya onlardan da aldım. Kauçuk ceketler, donlar. Denemek için dükkânda giydim. Bayağı yakıştı. Solumak için, o makinalı şeyler. Adlarını bilmiyorum. Renkli gözlükler. Bir sualtı saati aldım. İki yüz elli feet'e kadar dalsan su geçirmiyor. Çok para verdim ama alınca böylesini alacaksın. Ne demiş adam:

- Ucuz mal alacak kadar zengin değilim, demiş.

Doğru söze şapka çıkarılır. Sonra paletler aldım. En büyüklerinden. Satıcı kız da becerikli bir şey. Akıl verdi:

- Efendim, denizin altı bu... Bakarsınız hızlı yüzmek gerekir. Paletler büyük olmalı ki çabuk kaçabilesiniz.

- Neden kaçıyorum? diye sordum.

O sırada dükkân sahibi geldi. Kızı susturdu. Faturayı getirmiş. Fatura da tuzlu tabii. Neyse feda olsun, dedik, ödedik.

Eve getirdim. Emel kızdı:

- Bu adamda da hiç akıl kalmadı. Doğru dürüst yüzme bilmez, bir de derine dalacakmış. Senin yaşında adam derine dalabilir mi? Vurgun yiyeceksin, şahken şahbaz olacaksın. Otur oturduğun yerde, dedi.

Aldık geri götürdük o hortumları, tulumba gibi şeyleri, lastik giysileri... Gözüm arkada kaldı. Ama portakal renkli cankurtaran yeleğinini geri vermedim. Bir de paletlerle saati. Ne olur ne olmaz?

Bilgisayarımı da yanımıza almak istedim de Emel ona da engel oldu. Sonra ben de düşündüm; denizde bilgisayar olmasa da olur, dedim. Emel o konuda haklıydı, karşı çıkmadım.

Bu sırada Müşfik'ten de durmadan tel, telefon, faks filan yağıyor:

Ayın ... günü Bodrum'da Marinaya gelin.

Hüseyin Kaptan'ın teknesini bulun.

Hüseyin Kaptan'ın teknesinin adı Yaralı Küheylan.

Yanınıza sinekkovar sprey alın.

Parayı ... bankasına yatırın.

Mayolarınızı unutmayın.

On sekiz olduk. İki kişi daha ayarlıyorum.

Daha böyle bir sürü direktif. Sonra tekrar yeni direktifler. İki kişi daha bulunmuş. Onu müjdeliyor. Adam başına maliyet yüz dolar eksilmiş. Az şey mi?

Hüseyin Kaptan'a söyleyin. Yiyecek alırken kereviz yaprağını unutmasın.

Yolculardan biri demiş ki:

- Baktım kereviz yaprağı yok, inerim valla.

Kereviz olmadan hiçbir yemek yapılamıyormuş. Zaten adam boşuna inerim, giderim, demiyor. Kereviz öylesine

önemli. Ya kekik? Kekik balıklara çokluk konmazmış. Koyan koyar da hani konulmasa daha iyi olurmuş. Et yemeklerine konulurmuş. İster kızartma, ister haşlama yap. Kekiksiz olmaz. Sabahları da aç karnına bir bardak kekik suyu içersen dünyayı başka türlü görürmüşsün. Ama Mercimek çorbası Merzenkuş, yani fare kulağı istermiş. Sarmısak balığa da konurmuş, ete de. Fransız mutfağında sarmısaksız yemek olmazmış. Köfte yap, pirzola yap, sarmısak hepsine gidermiş. Tavuk etine maydanozdan daha iyisi dereotu gidermiş. Tavuk bonfile, Izgara tavuk biftek yaparsan ona da kekik koyasınmış. Salataya da kekik konulurmuş. Fesleğen konulursa o da güzel olurmuş.

Kereviz yaprağından söz eden adam diyesiymiş ki semiz otu... İllaa.. semizotu. Adam biliyor ağzının tadını. Ve midesinin ve bağırsaklarının ayarını. Semizotunu haşlarsın, yoğurtlarsın, Allah! Hardal otu da öyle. Öteki otlar da. Roka, turp yaprağı, börülce sapı, filan tabii.

Neyse o işler bitti mi gelsin yirmi dört sandık bira. İki sandık rakı. Roze ve kırmızı şarap. Bir küçük kazevi pirinç. Müşfik diyor ki teknede bir mutfak varmış. İstanbul'un en namlı lokantalarının mutfakları hiç kalırmış onun yanında. Et, balık sorun değil. Karides kokteyller yapıyormuş ki Hüseyin Kaptan meşhurmuş Bodrum'dan Marmaris'e kadar. Sonra o maydanozlu köfteler, kabak dolması, yaprak dolması, kabak çiçeği dolması. Cam gibi saydam patates kızartmaları... Biftekler Amerikan standardına göre dört santim kalınlığında. Biberli bibersiz. Ben Fransızların Steak au poivre'ını yeğlerim. Müntakim Bey der ki yahu onun modası geçti, yiyeceksen "cassoulet" ye der! Yani laf mı şimdi canım isterse onu da yerim elbette. Bizim defterimizde öyle bir sorun yazılı değil. Müşfik de diyor ki, istersen Acılı Adana filan hepsi varmış. Ben sordum Tokat kebabı var mı, diye; varmış. Ama hangi toprağı kazıp kuzuyu oraya sokacaklar, anlatmadılar. Kuzuyu tekneye canlı mı yoksa kesilmiş mi alacağız diye sordum. İkisi de olur, fark etmez dediler.

Teknede bir fırın varmış ki pazarda Yörük Ahmet'in fırını kadar. Börekler orada pişermiş. Tepsi böreği, su böreği, kol böreği, çiğ börek, balıkçı böreği, bohça böreği, peynirli börek, kıymalı börek, otlu börek,sigara böreği,bazlama böreği filan... Sonra balıkların türlüsü. Denizden çek çek al, ister ızgara, ister buğulama, istersen fırın yap. Eteklikli, adını unuttum, bilmem ne balığı, lağosların bini bir para. Turnalar, yani baracudalar zıpkın gibi. Ya tatlılar, türlü hamur tatlıları, tulumba,vezir parmağı, kadın göbeği... (Betül diyor ki ben ayıp ediyormuşum. Bikiniyi ben mi icat ettim hemşire?) Revani ve yoğurt tatlısı, krepler... Elmasiye bile yapıyormuş Hüseyin Kaptan'ın aşçısı... İkindilerde çilekli, kaysılı, kivili, çukulatalı pastalar, kekler, çaylar, kahvelerin türlüsü, ister Ekspresso ister Mırra... Sabahları böğürtlen reçeli, ayva reçeli, vişne reçeli, aluç reçeli ki başka yerde bulunmaz, yalnız Hüseyin Kaptan'ın karısı yaparmış. Sonra ekmek yok . Yok değil var elbette. Türlüsü, çavdarlısı, sütlüsü, üzümlüsü... Ama kim yiyecek? Kruvasan var, açma var. Çatal çörek var... Peynir türleri. İstediğin kadar. Mihalıç peynirinden İsviçre'nin gravyerine kadar. Hatta hani bizim Selçuk'un getirttiği Hellim peyniri var ya, ondan da varmış. Akşam hava karadıktan sonra da gelsin çarmakçur... Denizin içinde, mehtaba karşı... Küçük dalgalar şıpırdarken... Kızlar şarkı söyler... Kızlar diyorsak deniz kızları değil, bizimkiler. Hani canları isterse elbette.

Bunları konuşup işittikçe bizim de iştahımız, hevesimiz bir arttı, bir arttı ki ben şahsen yerimde duramaz oldum. Emel yine temkinli. Dur bakalım... filan gibi gereksiz uyarmalar yapıp duruyorken Müşfik son direktifini telefonladı:

Filan gün Borum'da buluşuyoruz.

Çıktık yola.. Bir pazar sabahı Bodrum'a geldik. Doğru Zeynep hanım'ın pansiyonuna gidip eşyamızı bıraktık ve limana yollandık. Hüseyin Kaptan'ın gemisini, yani bineceğimiz tekneyi, Küheylan'ı arayacağız. Bulamadık. Ara ara yok. Hava da bir sıcak. Müşfik kendisinin oradaki bir otelde kala-

cağını söylemişti. Oraya uğradık. Müşfik Bey yok. Marmaris'e gitmiş. Haber bırakmış. Hüseyin Kaptan teknesiyle birlikte Marmaris'te imiş. Onu alıp gelecekmiş.

Uzatmayalım iki gün bekledik. Biraz sıkıntı çektik tabii. Emel mızmızlandı, ama gezilerde olur böyle şeyler, ne yapalım? Sözgelişi elektrikler kesildi. Kesilir elbet te, bu kadar insana elektrik vermek kolay mı? O sorun sayılmaz da elektrikler kesilince sular da kesildi. Yüzünüze güller kokmaya başladık. Denize gittik. Adamın biri köpeklerini yıkıyordu. Bize saldırdı. Az kalsın dayak yiyecektik. Emel'in migreni tuttu. Sokaklarda sürtmekten ikimizin de başına güneş geçti. Böyle bir şeyler... Müşfik'le Hüseyin Kaptan şu gün gelecekti. Deniz sert. Gelemiyor. Deniz ne zaman durulur diye sordum: Ya üç gün, ya beş gün, ya yedi gün, dediler. Bunun ikisi dördü filan olmazmış. Ne yapalım, bekleyeceğiz dedik ve bekledik.

Ötedenberi merak ederim. Bu Bodrum'un diskoları insanı sersem eder, derler ya. Neden sersem eder, işte ben de onu merak ederim. Çünkü benim anladığım, özellikle erkekler yanlarında mantinatoları varken sersemleşince ne yaptıklarını yani açıkca ne para harcadıklarını bilemez oluyorlar. Şimdi bu doğru mu? Öte yandan diskoların dışındakiler gürültüden uyuyamıyorlarmış, aman uyumasalar uyumasınlar! Onların uykuları kadar bu memleketin ödemeler dengesi de önemlidir. Neyse biz kendi konumuza dönelim.

İşte bu durumu incelemek için -Zaten vakit geçirmek için yapacak iş arıyoruz- bir akşam diskoya gidelim, dedim. Emel ilk önce karşı çıktı. Sonra razı oldu. Bilirim taktiği böyledir. Bana arada bir kalama verir. Kısası kalktık gittik. Bir gürültülü yer. Kafamız şişti. O arada garson geldi. Bizim masaya iki kadeh vodka koydu:

- Ben vodka istemedim, dedim.

- Şu masadan ikram ettiler, dedi.

Yandaki masada oturan kereste kapısı gibi, öylesine iri kı-

yım biri. Tam çenesinin ucunda da siyah boya sürülmüş gibi bir tutam sakalı var. Ben yaşlarda. Yanında da varda kosta bir genç kadın. Adam yüzüme bakıp sırıttı. Yahu zaten bozuk çalıyorum. Hüseyin Kaptan gelemiyor. Geceleri sivrisinekten uyuyamıyoruz. Diskonun görültüsünden kafam şişmiş:

- Sen kim oluyorsun da bana içki ısmarlıyorsun, sen beni tanıyor musun, benim arkadaşım mısın, ahbabım mısın? diye bağırdım. Adam bozulmuş olmalı. O da efelendi:

- Fena bir şey mi yaptık? Ne bağırıyorsunuz?

Herifin şivesi de biraz değişik. Zaten yanındaki kadın ona Almanca bir şeyler söyledi. Ne söylemediğini anlamadım da herifin son sözcükleri işittim:

- Nicht cultura !...

Nicht cultura, diyor. Almanya'da içki ikram edersen cultura, burada içkiyi kabul etmezsen nicht cultura ha... Ulan bu ne biçim kültürlülük ya da kültürsüzlük! Utanmaz adam bizim ata merkep diyor. Ben artık bir ağzımı açmışım. Zaten kaç gündür dola dola taşacak duruma gelmişim. O da açmış ağzını haa. O bana "Dummkopf", diyor ne demekse, ben ona Sütlüce Karpuzu. Allahhhh! Bütün disko... Yok o kadarı değil, iki masa arasında hızlı bir laf dalaşı ve savaşı. Emel araya girdi. Diskodan çıkıp pansiyona geldik. Bir not: Müşfik telefon etmiş, gelmişler, yarın akşam yola çıkıyormuşuz. Sabahleyin erkenden marinaya gelin, diyor. Rahatladım, sinirlerim yatıştı tabii...

Birinci gün

Yaralı Küheylan teknesi - Hüseyin Kaptan -Yolcular - Nabi Kapıkıran ve Gerta -Vedat - Nazlı - Özâlimler ve öteki yolcular - Denize açılış

Ertesi gün bavullar, çantalar elimizde erkenden marinaya gittik. Kimsecikler yok ortalıkta. Dolaşıp Hüseyin Kaptan'ı ve bizim gemiyi arayacağız. Sıram sıram tekneler. Sarı sarı, altın gibi cilalı ahşaplar. Pirinçler pırıl pırıl. O yelkenler kimi nazlı nazlı sallanıyor, kimi çekmedeki havlular gibi bombalara, maçalara sarılı, dürülü. Dünkü sert hava gitmiş de yerini tatlı, ılık bir rüzgâr almış. Biz gemilerin yanından geçerken adlarına bakıyorum. Yaralı Küheylan'ı arıyorum... Aslında bu teknelerin adları da bir tuhaf. Kaplan, Ceylan, Deniz Arslanı, Martı, Albatros, Penguen, Meduza, Orfoz, Baracuda... Bütün hayvan ve balık adlarını bitirdik. Bizimkisi yok. Yürüye yürüye marina'nın sonuna geldik. Ne küheylan var ne de sıradan yarış atı. Aslında eskiden top arabası kadanasıymış da sonra sütçü beygiri olmuş gibi bir tekne var da biz önce yakıştıramadık. Aynakıç desem değil, gulet desem o da değil, hem benziyor, hem benzemiyor. Başı tırandil gibi, ama tırandil değil, eski Osmanlı mavnası sanki. Öyle bir şey. Haspanın, her şeyi tamammış gibi, üç tane direği var. Meğerse Küheylan o imiş. Kesin o. Çünkü üstünde Yaralı Küheylan olduğu yazılı. Ama yazı da sanki dün yazılmış gibi, üstelik eğri büğrü harflerle. Öyle sarı sarı ahşabiye, pırıl pırıl pirinçler filan yok. Ben anlamam ama düpedüz balıkçı teknesinden bozma lenduha, büyük bir şey gibi geldi bana. Odur, değildir derken Yaralı Küheylan denilen avarya görmüş, eski zaman yelkenlisine benzeyen teknenin kıç kamara-

sından saçı sakalına karışmış, yassı ve kırmızı burunlu bir adam çıktı. Çıktı da sonra geriye döndü:

- Ulan dangalak, bu ne hal be? diye bağırdı. Bıyıkları süpürge sapı gibi ve çenesine kadar uzanıyor. Gözleri de kanlı kanlı. Niye bağırdığını anlamadık, ama biraz korktuk sayılır. Emel kolumdan çekti. Yavaş yavaş kırdık. Daha doğrusu kırmak istedik. Bir de baktık ki Müşfik geliyor. Bizi görünce sevimli sevimli gülümsedi. Sanki sormuşuz gibi:

- Marina ile görüşmeye gittim, dedi.

Oysa ben:

- Neredesin yahu, üç gündür seril sefil olduk, diye başlayıp bir alay sitem edecektim. Vazgeçtim. Çünkü bu adamda da şeytan tüyü var. İnsanı hemen kafaya alıverir.

Uzatmayalım Müşfik bizi aldı tekneye çıkardı. Kırmızı burunlu adamın suratı da açma gibi açıldı. Deminki eşkiya yüzü değişti. Tuhaf ve sevimli bir sirk palyaçosuna benzedi adam. O ara kamaranın içinden bir başka hırpani yaratık çıktı. Elimizden çantaları bavulları aldı. Biz biraz şaşırmış gibiyiz ama ben serinkanlılığımı korudum. Emel Kaptan'la konuşurken Müşfik'i bir kenara çektim ve hemen sordum:

- Başka tekne bulamadın mı?

- Sen görünüşe bakma. Böyle denizci tekne Bodrum'da yok. Eski ama çok oturaklı, gemici tekne. Sonra büyük de. Yolcu gemisi gibi. Üç direği var baksana. Gelirken bir sert deniz çıktı. Valla batıyorduk. Başka tekne olsaydı ne olurdu bilmem, ama gördüğün gibi sağ salim getirdi bizi...

- Yahu nesi sağ salim bunun? Arması, çarmıhları savaştan çıkmış gibi pesperişan... Bastonu kırılmış da çivi ile...

Hemen lafın önüne geçti. Kulağıma eğildi:

- Yahu ben önceden başka tekne ayarlamıştım, ama başkaları alıp gitmişler. Bundan başkasını bulamadım. Naapim...

Ariyet bu... Aldık geldik işte. Ama merak etme. Aslında çok büyük tekne.

Sonra sanki sormuşum gibi ekledi:

- Bunun tonajını da küçük gösteriyorlar ki... Hani başka zorunluklar var ya. Makinist, yağcı bulundurmak. Yok bilmem ne... İşte onlar olmasın için böyle küçük gösteriyorlar.

Peşinden önemli bir uyarma yaptı:

- Emel'e söyleme. O da Betül'e söyler. Sonumuz fena olur. Ben sorumluluk kabul etmem.

İşe bak. Hem yapacağını yapmış, hem de sorumluluk kabul etmiyor. Denizci gemi imiş. Fırtına çıkarsa batmayacakmışız. Biz nereye gidiyoruz? Vasco De Gama'nın gemisi mi bu? Ümit Burnu'ndan geçip Hindistan'a mı gideceğiz? Şunun şurasında herkesin söylediği zümrüt koylar, kristal denizler derken şimdi denizci bir gemi ile fırtınalar filan... Sonra Emel'e söylenmeyecek. O da Betül'e söylerse. Betül Emel'e benzemez. Moda'nın birinci cadısıdır. Öyledir de bunları işitince içimden vahşi dürtüler geçti. Git şimdi Betül'e söyle...Versin dersini bu Müşfik'in... Ama belli de olmaz. Betül hırsını Müşfik'ten değil de ne de olsa kırk yıllık eşi, beni benzetmeye kalkarsa... Hadi bu kez Emel araya girerse...

Ben bunları aklımdan geçirirken baktım Müşfik ayrılıp gitmiş, kızlara tekneyi gezdiriyor. Biz de gittik peşlerinden tabii. Gittik ya gördüklerimiz öyle iç açıcı değil. Kamaralar var da yatakların çoğu ranza yahu. Kamaralar da kamara olsa. Kıç güvertede iki yanlı sedir gibi bir şey var. Oraya oturdum. Bizimkilerin dönmesini bekliyorum. O sırada uzaktan bir çift göründü. Bizim tekneye doğru geliyorlar. İçimden öteki yolcular gelmeye başlıyor, diye geçirdim. Uzun boylu, orta yaşı geçmiş gibi bir adam ve ona oranla fazla gençten bir kız. Uzaktan her halde kızıdır diye yargıladım. Çünkü benim içimde fesatlık yoktur. Yaklaştıklarında önce kıza baktım. Bayağı aptal suratlı bir şey. Vücut hatları yerinde. Bombastik bir

durum yani. Üstelik gözüm de ısırıyor da nerede gördüğümü ilk ağızda çıkaramıyorum. İçimden böylesi yapıya akıllı baş gitmez, diye düşünürken bir de baktım yanındaki adam benim dün akşam diskoda ağız dalaşı yaptığım adam. Herif de beni gördü, suratını buruşturdu gibi geldi bana.

O sırada Müşfik kamaradan çıktı, adamı görünce bir neşelendi bir neşelendi ki, ya da öyle göründü demek daha doğru olur, hemen:

- Buyurun Nabi Bey, buyurun, gelin bizimkilerle tanışın, dedi.

Tabii Müşfik güvertede, adam da rıhtımda. Müşfik biraz bağırarak konuşurken canım sıkıldı:

- Yahu, bu kadar bağırmaya ne gerek var? demeye kalmadı Nabi Bey dediği adam manda gibi böğürdü:

- Geldik, geldik, Merhaba, Guten tag!

Adamın boğazından çıkan ses dalgasından İçim sarsıldı. Ben içimden sarsılırken adam teknenin merdivenine saldırdı ve bu kez tekne sarsıldı. Adam da bir ense var, kilise direği gibi. Arkasından gelen bombastik kız da Almanca bir şeyler söyleyerek güverteye çıktı. Adam kızla Müşfik'i birbirlerine tanıştırdı. Bir muhabbete başladılar ki bunlar birbirlerini çok eskiden tanıyor olmalı, diye düşündüm.

O arada bizimkiler de geldiler. Bombastik kızı görünce bir tuhaf oldular. Betül eğilip bizimkinin kulağına birşeyler söyledi. Emel'in de yüzü asıldı. Ben yanlarına yaklaştım. Betül'e sordum:

- Bunlar kim, tanıyor musun?

Betül tanımıyor. Peki Müşfik tanıyor mu? Hayır, Müşfik Mavi yolculuk için ilân vermiş ya, işte bunlar da o ilânı okuyup gelmişler. Müşfik'in dediğine göre sonra birbirlerini çok sevmiş, kısa zamanda ahbap olmuşlar. Adam Almanya'da yerleşmiş. Doktormuş. Peki ya yanındaki kız. Kızı mı? Türk-

çe bilmiyor mu katır kadar kız? Kızı değil. Beraber yaşıyormuş. Hatta Müşfik söylememiş ama Betül'e göre bu gezi için ısmarlama bir şeye benziyormuş. Adam çok iri yarı kapı gibi bir şey. Küçük adı değil de soyadı görüntüsüne uygun:

Kapıkıran...

Ben bu adamı beğenmedim, ama sesimi çıkarmadım. Sonra aklıma geldi. Teknede bir doktor olması iyidir. Daha kimler gelecek bilmiyoruz. Her zaman her yerde bir şey çıkabilir. Sözgelişi bir zehirli balık yakalasam yanlışlıkla, balık beni ısırsa... Hadi bir alerji... Bir kez Hereke'de başıma gelmişti de hastaneye götürmüşlerdi beni. Ama dün akşam ağız dalaşı ya parken adamın doktor olduğunu bilmiyordum. Şimdi böyle olunca iyi ilişkiler kurmak gerekli oluyor. Adam boğa gibi, kız, kaz gibi filan demeyi bırakmalı, diye düşündüm. Müşfik'in yanına yaklaşıp Bizi Nabi Beyle tanıştırsana diyecektim. Oysa dikkat etmemişim yeni yolcular geliyormuş. Nitekim rıhtımdan aksi, kızgın bir ses yansıdı:

- Bu ne biçim organizasyon efendi! Bu ne karışıklık? Böyle skandal görmedim. İki gündür sokaklarda kepaze olduk. İnsan bir işe girişti mi ...

Müşfik tam o sırada bizi bırakıp kamaraya inmişti; orada Hüseyin Kaptan'la yakıt mı kumanya mı işte öyle bir konuyu konuşuyorlarmış. Adamın sesini işitince yelyepelek güvertеye fırladı. Peşinden bir sürü ağızlar:

- Oooo... Vedat Beyefendi, hoş geldiniz. Vallahi çok mahçubum. Beklenmedik bir fırtına çıktı. Meteoroloji zamanında haber vermedi. Mersincik koyuna sığındık, kaldık. Ama iyi oldu. Epeyce balık avladık. Yarın Hüseyin Kaptan size bir lağos pişirecek, kusurumuzu bağışlattıracağız...

Müşfik de lafebesi hani. Ama Vedat Bey dediği yaşlıca uzun boylu aksi adam homurdanmasını sürdürdü:

- Bari herkes geldi mi? Hareket edecek miyiz?

Haydaaa, başladı bir tartışma. Müşfik anlatmaya çalışıyor ki akşama doğru hareket edeceğiz. Orak Adası'nda geceleyeceğiz falan filan...

Ötekisi lafın arkasını bırakmıyor:

- Gemicilikte sabahleyin yola çıkmak esastır. Kara deniz'de...

O ara gençten bir çocuk el arabası gibi bir şeyle geldi. Arabanın içinde sebze, meyva gibi yiyecekler var. Bazıları arabaya sığmamış. Havuçlar, pırasalar, soğanlar yanlardan sarkıyor, uçları yerlere sürünüyor. Vedat Bey onu görünce büsbütün bayrakları açtı :

- Olur mu, böyle şey olur mu? Bize sormadan, bunları mı yedireceksiniz? Ben böyle...

Aslında Vedat Bey'in hakkı var. Ben kitaplarda okudum. Kumanya olarak ne alınacağını yolcular bir arada konuşup kararlaştırırlar. Şimdi bu Müşfik kendi başına, bize sormadan istediği şeyleri aldırıyor. Üstelik sebzelerin el arabasıyla gelişi de rezalet bir şey.

Biz biraz şaşkın, biraz tedirgin gözlüyoruz bunları. O arada Betül Emel'e söylerken işittim:

- Bu Müşfik de böyledir. O kadar konuştuk. Vedat Bey gelmeyecekti. Nasıl geliyor, anlamadım!

Vedat Bey emekli albay imiş. Aksiliği, kavgacılığı, dobra dobralığı yüzünden general yapmamışlar. General olamayınca aksiliği büsbütün artmış. Yani böyle bir kişiliği var. Ama Müşfik'in dediğine göre altın gibi de bir kalbi varmış. Altın kalpli Vedat Bey lafı bıyıkları yerlere sürünen pırasalarda bırakmadı. Alınması gereken başka şeyleri de sormaya başladı:

- Tuvalet kağıdı aldınız mı? Sinek tüfeğimiz var mı? Kırmızı biber... Ben kırmızı bibersiz...

Müşfik kırmızı biberin yolcuların hemeroitlerini azdıraca-

ğını bildiği için almadıkları söyledi. Vedat Bey altmış yıldır kırmızı biber yediğini ve hemeroitleri olmadığını kanıt anlamında ileri sürdü. Müşfik, onun hemeroitleri yoksa, bunun başkalarının hemeroitleri olmadığı ve olmayacağı anlamına gelemeyeceğini ileri sürdü. Bağrışmaya başladılar.

İkisi arasında bu konuda bilimsel, fakat heyecanlı tartışmalar yapılırken, biz onları bırakalım, gidip yerleşelim, dedik. İyi de bu kamara... Hadi neyse keyfimizi bozmayalım. Yerleştik işte. Hani jakuzili süper lüks kamaraları vardı, nerede? Haspanın özel tuvaleti var ama içine girmek canbazlık istiyor. Sonradan uydurulmuş gudubet bir tuvalet. Öyle dar yapılmış ki girerken önce yan döneceksin. Akıntı çağanozu gibi yan yan gireceksin. Girdin mi dörtte bir sağa, dörtte bir sola manevralar yapacaksın. Otururken de dikkat, lavaboya çarpmamak için belden yukarısını sola eğrilteceksin. Öyle oturacaksın. Oturduktan sonra düzelebilirsin. Kalkarken tüfek horozu örneği boynunu eğip öyle kalkacaksın. Boynunu eğmezsen yukarıda 'gargoyl' gibi ileri çıkmış bir tahta var. Kafayı ona çarpıyorsun. Sonra da çıkarken yine sağa sola dönmeler... Böyle bir durum.

Gelelim bana. Geçen ay bir sabah kalkarken başım döndü de bereket yatağın yanındayım, yatağın içine düştümdü. Doktora gittik. Bizim boyun kemiklerinde kireçlenmeler olmuş. Eeee, peki ne olacak? İlaç, boyun jimnastiği filan... Ayrıca boynumu sağa sola, arkaya çok sert hareketlerle döndürmeyecekmişim. Yoksa maazallah öyle katılır kalırmış. İşe bak, ben bu tuvaletten çıkarken boynumu biraz fazla çevirirsem, biraz hızlı çevirirsem hapı yutacağım. Bunu düşününce çok korktum, ama sonra baktım ki bayağı kafamı çevirmeden güzel güzel tuvalete girip çıkabiliyorum. Eskiden, çocukluğumuzda barfiks yapardık ya. Demek onun da yararı olmuştur, dedim.

Biz kamarada yerleşme düzenlemeleri yaparken yukarıda güvertede ayak sesleri arttı. Emel:

- Kimler geldi acaba? dedi. Bu demektir ki ben çıkıp bakma-

lıyım. Hemen seğirttik. Şimdi... Kamaradan minyatür bir koridora çıkılıyor. Koridorun ucunda da öyle bir yer. Sonra büyük kamara. Lombozun altı. Yani yemek ve oturma salonu... Oradan da merdivenle güverteye çıkılıyor. Koridora çıkmasına çıktık ama salona geçemiyoruz. Koridor bavul dolu. Tam:

- Yahu bu ne böyle. Kimin bu bavullar? diye bağıracaktım, bir de baktım, bizim Nazlı salkım saçak, şallar, şapkalar, allıklar düzgünler, merdivenden iniyor. Beni görür görmez bir çığlık attı ki anlatılır gibi değil. Sanki ya ölmüş babasını görmüş, ya da dördüncü kocasını. Geçen yıl öteki dünyaya gönderdiği Affan Bey'i... Yukarıdan Müşfik Nazlı'nın haykırmasını işitti. O da aklınca espri yaptı. Espri değil, düpedüz sululuk:

- Emel koş, Cehti Nazlı'yı sıkıştırıyor.

Emel'in de umurunda? Zaten yanlışlık şurda. Nazlı'yı ben sıkıştırmam, olsa olsa o beni sıkıştırır. Yahu bu Nazlı ile kim evlenirse iki yıl dayanmıyor, doğru öteki tarafa. Aslında zavallıların öteki tarafa gitmeleri iyi. Bunun elinden kurtuluyorlar. Neyse o başka şey. Kadının neden bağırdığı belli. Benimle ilgisi yok. Nazlı dört bavul, üç hurç, bir de "vanity case" diyorlar ya hani makyaj malzemeleri filan kutusu. İşte bu kadarcık teşkilatla geliyor Mavi Yolculuğa. Peki neden bağrıyor? Hurçlardan birisi yokmuş. Nazlı:

- Müşfik... Müşfiiiiiik!... diye öyle bir carcarlanıyor ki anlatılır gibi değil. Müşfik yelyepelek yelken kürek düşüp yuvarlanmak arası merdivenlerden indi. Koridoru dolduran bavul ları hurçları görünce aklı başından gitti. Bu kez o, konuşmakla bağırmak arası bir sesle:

- Bu ne yahu, kim getirdi bunları buraya?... dedi. Haydi bunlar bir tartışmaya girdiler ki seyirlik bir şey. Müşfik:

- Beş on gün sürecek bir Mavi Yolculuk için bir don bir gömlek yeterli, nereye gidiyorsun, Amerikaya mı?

Nazlı:

- Nerede benim eşyam? diye bağırıyor.

Bir tür gürültülü, sağırlar diyaloğu. Sonunda mutlu bir şey oldu. Yitik hurç bulundu. Bir bavulun altındaymış. Nazlı'nın kavgası bitti ama şimdi bunları nereye koyacaklar sorunu var. Ben zaten sıkılmıştım. Bavulların üstünden atlayarak güverteye çıktım, soluk aldım.

Ben soluk aldım ama beni de düşünceler aldı. Şimdiye kadar sekiz kişi olduk. Daha kaç kişi gelecek? Gelecek olanlar da bu gelenler gibi çıkarsa işimiz var, diye aklımdan geçirirken uzaktan gölge gibi üç hayalet belirdi. Sallana sallana geliyorlar. Üstleri başları dökülüyor. Bunlar dumanlı galiba, dedim. Yaklaştıkları sırada içlerinden biri flüt gibi bir sesle Müşfik'i çağırdı:

- Moussphic dear!

O sırada hem Müşfik hem de bizimkiler güverteye çıkmışlar, ben ayrımsamamıştım. Betül, sesinde korkutucu bir tonla:

- Müşfik bunlar da kim, yoksa yolcu mu bunlar? diye sordu.

Müşfik biraz bozuldu, ama yine de bir yanıt verdi:

- Tanımadın mı şekerim, hani geçen yıl sergisine gitmiştik. Sen akvarellerini çok beğenmiştin. Ressam George. İlan vermiştik ya, o da bana telefon etti. İki arkadaşımla geleceğim, dedi. Ben tabii arkadaşlarını tanımıyorum. Şimdi kendisine...

Betül bir kızdı, bir kızdı:

- Yahu bunlar sırsıklam sapık. Bunları aramıza nasıl alırsın? Sen aklını iyice yitirdin anlaşılan.

- Ama Betülcüğüm ben nereden...

Bunlar konuşulurken Müşfik'in ressam dediği hötöröfle yanındaki yumuşak herifler de güverteye çıkıp yanımıza geldiler. Emel'le Betül yanımızdan ayrıldılar. Ressam yılışığın teki. Yanındakiler, giysileri bir aydır yıkanmamış herhalde, biraz biraz kokuyorlar. Müşfik tehlikeyi gördü. Res-

sam'a, galiba yerimiz kalmadı gibi bir şeyler söyledi. Ressam pişkin:

- Biz burada minderlerin üstünde yatarız, dedi. Minderler dediği kıç güvertedeki oturma yerleri... Ve üstelik ben geceleri kamarada sıkılırım, gelir bu minderlerde yatarım diye tasarlıyordum. Onu bırak, biz gece gündüz bu heriflerle yanyana yatıp kalkacağız. Rezaletin son perdesi!

Müşfik herifleri tekneye almamak için bahane bulmaya çalışıyor. Ama kamaramız yok, numarası böylece boşa gitmiş oluyor. O arada durumu gören Hüseyin Kaptan sanki üstüne vazifeymiş gibi imdada geldi:

- Benim kamarayı bunlara veririz. Ben George 'un yerine geçerim, dedi.

Kısaca George bilmem ne ile arkadaşları ellerinde torbaları aşağıya inip kamaralarına yerleşmeye gittiler. Kaptan'ın kamarası kıç tarafta. İki de yolcu kamarası var. O kamaralar dolap çekmesi gibi şeyler. Birini George yerine Kaptan alıyor. Ötekisini de Vedat Bey. Vedat Bey ise henüz kendi durumunu anlamadı. Gece kamarasına giderken bu heriflerle yanyana olduğunu görünce acaba ne yapacak? Bir sorun çıkacağı kesin de sorumlusu Müşfik. Çaresini de o bulsun. Ne yapalım, biz başka şeylere bakalım.

Şimdi ettik on bir. İçimden bakalım bundan sonraki numaralar nasıl olacak? diye geçirdim. Müşfik'in alnında terler birikti, ama yapacak bir şey yok, sonra öğrendik ki , hani iki kişi daha buluyorum, diyordu ya; demek ki buldukları bunlarmış. Gelecek yolcular her halde bunlara benzemez diye düşündüm. Düşündüm değil de hani piyango bileti alırsın da çıkmayacağını bile bile umutlanırsın, onun gibi bir şey...

Doğru düşünmemişim. Biraz sonra ellerinde küçük birer çanta orta yaşlı bir karı koca çıkageldi. Ben güvertede yalnızdım. Erkek bana rıhtımdan seslendi:

- Beyefendi, Hüseyin Kaptan'ın teknesi bu tekne değil mi efendim?

Ben evetledikten sonra bu kez:

- Müşfik Beyefendi oradalar mı? diye sordular. Çok kibar, nazik, çelebi bir adam. Eşi de öyle. Adamın kılığı kıyafeti Mavi Yolculuğa göre. Kadın da öyle. Hafif spor giysileri var her ikisinin de. Görmüş geçirmiş insanlar her halde. Kamaraya dönüp Müşfik'i çağırdım. Hazret geldi. Yeni gelenleri görünce yüzü güldü:

- Oooo. Rıza Bey hoşgeldiniz. Nahide Hanım nasılsınız? Çok şıksınız bugün. Her zaman şıksınız ya, bu kez Mavi Yolculuk şıklığı...

Ne adam bu Müşfik. Ne yağcı. Yağcı değil yağ. Yüzde yüz katıksız yağ... Aslında bu gevezelikler yapılırken karşılıklı kibarca gülüşmeler oluyor tabii. Ben de bir kenarda aval aval bakıyorum. Müşfik kamaraya dönüp yüksek sesle sayhalandı:

- Betül, şekerim bak Nahide Hanımefendi ile Rıza Beyefendi geldiler.

Bizimkiler yerlerinden kalkıp geldiler. Nahide Hanımefendi ile Rıza Beyefendi'yi karşıladılar. Onların da yüzleri güldü. Bunlar Müşfiklerin bir süre önce tanıştıkları ve kaynaştıkları insanlarmış meğerse. Eli yüzü düzgün insanlar olduğu belli. Ben onları görünce biraz ferahladım... Betül Nahide Hanım'ı alıp aşağıya kamarasına götürdü. O arada Rıza Bey'in avukat olduğunu öğrendik. Eh, o da fena değil.Yolda başımıza hukuksal bir iş gelirse teknede bir avukatın bulunması elbette iyidir. Müşfik işine döndü. Biz güvertede kaldık. O ara Emel:

- Bakalım Rızalar ressam George'u ve arkadaşlarını görünce ne yapacaklar? dedi.

Ben bir şey demedim. Çünkü o arada uzaktan marinanın kapısına doğru bir yerde, galiba oradaki bekçiye yol sorar gi-

bi görünen bir çift dikkatimi çekti. Bekçi eliyle, koluyla yol yolak tarif etmiş olmalı. Bizim tarafa doğru yöneldiler. Onlar gelirken güverte de kalabalıklaşmıştı. Kimi kıç güvertesinde kimi başüstünde. Nabi Kapıkıran'la bombastik Alman dişisi, Vedat Bey, Nazlı, her halde kamaralarındaki yerleşme işini bitirmiş olmalılar ki onlar da güverteye çıkmışlardı. Bunlar birbirlerini tanıyorlar ama, henüz ne ressam George'u ve arkadaşlarını ne de Rıza Beyefendi'yi ne de Nahide Hanımefendi'yi tanımıyorlar. Tanıştıkları zaman ne olacak? Neyse biz güvertedekileri dikizlemeyi sürdürdük. Uzaktan gördüğü müz çift de yavaş yavaş, aheste beste, fıstıkî makam yaklaştılar. Erkeğin bir elinde bir baston ötekisinde bavul gibi bir şey. Yüzünde de seyrek kıllı bir keçi sakalı var. Bıyıkları da aşağıya sarkıyor ve keçi sakalın yanı ile birleşiyor. Adamcağız üstelik koyuca renkli bir takım elbise giymiş, nefti renkli bir kravat takmış. Kadının giysileri ise fena halde ince yazlık bir şeyler. İnce yazlık ama tesettürlü. Balık etinde bir hanım. İnce giysisi de vücuduna iyice yapışmış. Sallantılı bir yürüyüşü var. Elinde bavul yavrusu gibi bir şey taşıyor. Kadın güvertete bizi görünce nazikâne sordu:

- Müşfik Bey'in gemisi mi efendim?

O sırada Betül de güverteye çıkmış, yanımıza gelmişti. Hem evet dedi, hem de Müşfik'i çağırdı. O arada ben Betül'e bunları tanıyıp tanımadığını sordum. Tanımıyormuş. İlk kez görüyormuş. Neyse Müşfik geldi, bunları görünce:

- Ooo. Efendim, hoş geldiniz Şemsa Hanımefendi, Hurşit Beyefendi, buyurun efendim, buyurun. Kamaranız hazır.

Bir sürü ağız kalabalığı. O bunları söylerken baktım Vedat Bey kısık sesle homurdanmaya başladı. Ne söylediğini anlamadım ama homurdanıyor işte besbelli.

Seninkiler ağır aksak pasarellaya bindiler ama galiba hanımın başı döndü. Onu görünce Müşfik elini uzatıp Şemsa Hanım'ı merdivenden güverteye aldı. Hurşit Bey'i de elinden

tutmak istedi. Hurşit Bey Müşfik'in elini tutamadı. Sonra da ayağı merdivenin basamağına takıldı. Güverteye çıkmadı da uçtu, yıkıldı gibi bir hal. Yıkılırken Şemsa Hanım'a tutundu. Şemsa hanım da yıkılacakken Müşfik onu belinden tuttu, kurtardı. Ama Şemsa Hanım, biraz etlice. Müşfik onu kurtarmak isterken biraz sendeledi. O sendeleyince Şemsa Hanım ona sarılır gibi oldu. Ayaküstü ufak bir karambol. Bir uygunsuz durum. Betül'ün kaşları çatıldı. Tabii bu arada Vedat Bey homurdamasını sürdürdü. O hengâmede Hurşit Bey'in gözlükleri... Adamın bir gözlükleri var, camları şampanya şişesi altları gibi, her biri iki buçuk, üç santim kalınlığında. İşte o gözlükler fırlayıp gitti. Neyse ki Şemsa Hanım gördü. Yerden toplayıp adamcağıza verdi.

Ortalık durulduktan sonra Müşfik, hem bizleri onlara hem de onları bize tanıştırdı:

- Hurşit Özâlimler bey hocam.... Hurşit Özâlimler .... üniversitesinde (üniversitenin adını anlayamadık) İlahiyet Fakültesi Kısası Enbiya, Pegamberler Tarihi kürsüsünün profesörüdür. Aynı zamanda eski, Arap harfli yazıları ve Osmanlıcayı okuma uzmanıdır. O olmasaydı Büveyh arşivlerini kimse deşifre edemezdi. Çünkü çocukluğunda çok okurganmış. Latin harfli kitaplar o zamanlar yokmuş, o da Arap harfli eski kitapları okuya okuya...

Bunlara ne gerek var anlayamadık. Ben, Müşfik bizi bir şekilde uyutuyor olmalı diye düşündüm. Hurşit Özâlim Bey az bir şey ileri yaşta. Şemsa Hanım ise hâlâ mihrabı yerinde kalmış, ve o durumun bilincinde bir hanım.. Anlaşılıyor ki Hurşit Bey önemli bir bilgin. Müşfik gazeteye ilan verince bunlar da, nasıl haber aldılarsa taa Erzurum'dan mı yoksa oralardaki bir başka yerden mi nereden ise başvurmuşlar. Her yıl tatile, Güneye gelirlermiş. Bu kez övgüsünü işittikleri bu Mavi Yolculuğu merak etmişler. Tabii daha çok Şemsa Hanım merak etmiş. Hurşit Bey tatillerinde de uzmanlığı ile ilgili konulara zaman ayırırmış. Sözgelişi İstanbul'a gidince hemen Topkapı Sarayı-

na ya da kütüphanelere gidip oralarda incelemeler yapar, böylece dinlenirmiş. Bu kez Şemsa Hanım galiba daha önceden tanıdığı Müşfik'in verdiği ilanı görünce Hurşit Bey'i Mavi Yolculuğa yönlendirmiş. Bavullarını, Hurşit Bey de kitaplarını,o eski arşivden bazı yapıtların fotokopilerini yanma almış. Daha önce bildiği konular ama hazır bu tatil sırasında denizde tekne üstünde, bol oksijenli açık havada daha rahat bir ortamda yeniden inceleyecekmiş işte o Büveyh belgelerini...

Müşfik bize bunları ayak üstünde anlatırken Betül'ün yüzünde kızgın çizgiler belirdiğini gördüm. Emel ise kısık sesle:

- Büveyh de nedir? dedi.

Ötekiler işitmediler. Müşfik de Özâlimler ailesini kamaralarına yerleştirme işine girişti. Kimse Büveyh nedir bilmediği için soru yanıtsız kaldı.

Biz bu konuyu konuşurken yeni yolcular geldi. Bu kez gelenler ileri yaştaki Hurşit Beyefendi'nin tersine dört kaşlı, genç bir delikanlı ile eh... doğrusu Şemsa Hanımdan daha yaşlıca ve hoşorca bir süslü hatun. Biraz da açık, değil çok açık ve çok saçık giyinmiş durumda. Daha doğrusu üst yanı çok açık, alt yanı ise çok kapalı. Sıkı sıkıya, tayt dedikleri derisine yapışık bir şey. Apartman iskarpinler, boynunda rengârenk bir kolye... Dekoltesi yarı yarıya meydanda. Müthiş göğüsler. Ağır bir makyaj. Çok boyanmaktan seyrelmiş saçlar. Bir parfüm... Bir parfüm. Benim her türlü kokuya alerjim olduğu için burnumun direği kırıldı.

Kadın rahat ve girişkin. Bana, biraz süzgün gözlerle bakarak:

- Bonjur beyefendi, Müşfik Bey siz misiniz? diye sordu.

Kadın beni kestirmiş olmalı ama bizde o kadar ucuza gidecek göz yok elbette. Yandan Emel'e baktım. Tabii oralı değil. Hemen Betül'le fiskosa başladılar.

Biz hayır, biz Müşfik Bey değiliz dedik. Hem öyle dedik, hem de Müşfik'i çağırdık. O da aşağıdan:

- Şadiler mi geldi, gelsinler, diye buyurdu.

Biz Şadi, madi bilmiyoruz tabii. Betül bayağı kızdı:

- Sen kendin gel de ilgilen, dedi

O da her zamanki telaşesiyle merdiveni atlayayım derken ayağı takıldı. Boylu boyunca güverteye serildi. Bu ikidir böyle oluyor. Bu çocuğun telaşesi bazen anlaşılmıyor. Kadınlar ay may diye çığrıştılar. Neyse bir şey olmamış. Kalktı, burnunu tuta tuta yanımıza geldi.

Yeni çiftler aşağda rıhtımda. Biz güvertedeyiz. Müşfik de köpeşteye yaslanmış. Şimdi ne beklersiniz? Müşfik yeni gelenlere görünce:

- Oooo... Bilmem ne hanım, hoş geldiniz, filan gibi bir şeyler söyleyecek değil mi? Hayır öyle olmadı. Müşfik gelenleri tanımıyor. Bir yandan incinen burnunu ovalarken beklenmedik bir şey söyledi:

- Buyurun ben Müşfik, bir şey mi istediniz?

Hoppala...Ya bu Müşfik ne söylediğini bilmiyor ya da biz yanlış işitiyoruz. Gerçek şu ki Hazret gelenleri tanımıyor, haklı olarak ne istediklerini soruyor. Şatıfelli Hanım hep aynı rahatlıkla yanıtladı:

- Beyefendi, Şadiler gelemiyor. Bir tur buldular. Meksika'ya gittiler. Sizin teknedeki yerlerini bize sattılar. Onların yerini biz aldık. Ben Hülya Süzer... Size haber vermedi mi? Bana öyle söylemişti.

Müşfik tabii iyice afalladı. Bu gelenler kim, bilmiyor. Şadiler kimlerse onları eskiden beri tanıyor. Bu yolculuğa da çok önceleri çağırmış onları. Parasını da almış. Şimdi onların yerine bu tanımadığı insanlar geliyor. Hoş zaten yolcuların çoğunu da tanımıyoruz ya. Orası öyle de Hülya Süzer'in yanındaki Elvis Priestley öyküntüsü genç delikanlı kim oluyor? Bu az geçkin, yani bağışlayın olgun demek istedim, kadınla ilişkisi nedir? Şansımıza da hep böyleleri çıkıyor birader... filan

derken seninkiler gayet rahat güverteye ayak bastılar. Şaşkın Müşfik önlerine düştü, Şadilere ayrılan kamaraya gittiler yerleşmeye anlaşılan. Biz Emel, Betül ben birbirimize bakıp kaldık. Bizim o halimizi Vedat Bey görmüş olmalı. Başladı yeniden homurdanmaya. Önce biraz hafif sesle homurdanırken birden parlayıverdi:

- Burası Umumhane-i Bahrî'ye döndü be!

O bunu söyleyince Nabi Kapıkıran gök gürler gibi bir kahkaha patlattı. Yanındaki şırfıntı hemen Almanca bir şeyler söyledi. Anlaşılan neden güldüğünü sormuş olmalı. Nabi Kapıkıran açıklama yaptı. Bu kez Gerta da gülmeye başladı. Bizimkiler keyifli değil. Ben de onları kızdırmamak için suratımı astım.

Ama anlaşılıyor ki artık yükümüzü almış bulunuyoruz. Müşfik, çok başarılı olmuş gibi bir çalımla ellerini oğuşturarak güverteye çıktı.

Bizim tarafa bakarak, gemicilikten anladığını bize işittirmek için olacak , saat bilmem kaçta vira edeceğiz gibi bir şeyler söyledi. Bizden de bir tür memnunluk jesti beklediği anlaşıldı ama Vedat Bey kendisinden beklendiği gibi, aksi aksi:

- Hadi görelim bakalım diye homurdandı. Ötekiler bir şey söylemediler. Biz de bir şey söylemedik. Müşfik beklediği övgüyü göremeyince az bir şey morali bozuldu, sonra da bizleri bırakıp Hüseyin Kaptan'ın yanına gitti. Bir şeyler konuşmaya başladılar. Aşağıdan aşçı gelip onlara katıldı. Saçı sakalı birbire karışmış olan gemici bozuntusu da güverteye çıkıp oradaki halatlara bir şeyler yapmaya, kimini çözüp kimini bağlamaya girişti. Vedat Bey de onun yanına gitti. Aralarında "mola, vire, fora" gibi laflar ettiler. Müşfik tekneden inip marinanın ofisine gitti. Orada ne yaptı bilmiyoruz. Söylene söylene geldi:

- Hüseyin Kaptan, haydi gidiyoruz, dedi. Hüseyin Kaptan da:

- İbraaam, halatları al, diye bağırdı.

Saçı sakalı birbirine karışmış gemici bozuntusu İbraaam

da Hola, mola filan gibi bir şeyler haykırdı. Kadınlar da kalktık, gidiyoruz, diye bağrıştılar. Burada zaten herkes bağırır oldu. Motor da çalışıyor. Yani epeyce bir gürültü yapıyor. Aşağıdakiler teker teker güverteye çıktılar. Yalnız George'un yanındaki hötöröfler çıkmadı. Biz de sağa sola dağıldık. Rıhtımdan ayrılmayı seyrediyoruz. Sanırsın ki Gülcemal Vapuru Galata rıhtımından ayrılıyor. Bir tek orkestramız eksik. O görüntü içinde rıhtımdan uzaklaştık. Limanın ortasında bir iki manevra. Ben, kıyıdan herkes bizi gözlüyor diye düşündüm ama ötekilere söylemedim. Bu tüyleri dökülmüş ayıya benzeyen hurda görüntülü gemi ile kimler denize açılıyor, diye merak edip bakanlar vardır herhalde. Oysa biz biliyoruz Böyle manda gibi görünüyor gemimiz ama oturaklı olmasından. Sonra bu kadar yıl ne denemelerden geçmiş bu denizci gemi... falan filan. Kafamdan işte böyle düşünceler dolaşıyor. Tekne de dalgakıranı geçiyor o sırada.

Karaada'ya doğru yöneldik. Hava da fena değil. Deniz hafif çırpıntılı. İyi de motorun gürültüsü berbat. Pistonlar motorun içinde değil de sanki dışında vuruyorlar. Kadınların da başı tuttu. Kalktım Hüseyin Kaptan'ın yanına gittim. Müşfik de orada. Hazret sanki denizcilikten anlarmış gibi Kaptan'la hava şöyle olacak, böyle olacak diye konuşuyor. Ben hemen araya girdim:

- Yahu Kaptan şu motorun sesini biraz azaltabilir miyiz? Hanımlar şikâyet ediyor, dedim. Hüseyin Kaptan bir kızdı:

- Beyim bu motor dört zamanlı, sekiz pistonlu, on sekiz valflı, yandan şanzımanlı Motorkampana markadır. Üstüne yoktur. Sesi de kuvvetinden geliyor. Motor insan gibidir. Şimdi ben bunun sesini kıssam o da küser, kuvvetten düşer. Mavi Yolculuğa çıkana motor sesi gırnata sesi gibi gelir.Yarına kadar onlar da alışırlar. Bu kadar yıldır bu denizlerdeyim. Şimdiye kadar kimse motor sesi fena, demedi. Fırtına oldu mu sen sesi o zaman gör. Kükrer ki nasıl? Hanımlar başa gitsinler. Orası hem rüzgârlıdır, hem de...

Adamın ağzı öylesine kalabalık. Selam verdik, borçlu çıkıyoruz. Geri dönüp hanımlara Kaptan'ın söylediklerini aktardım. Nazlı kızdı:

- Bu adam müzik diye zurna sesinden başkasını bilmez. Sen zaten becereksizin birisin. Ben gideyim de bak nasıl sustururum o sesi.

O zamana kadar sesini işitmediğimiz Hurşit Bey gözlüklerinin üstünden bakarak:

- Hanımefendi o sesi susturursanız motor da durur, denizin ortasında kalırız, dedi.

Nazlı bırakmadı:

- Kalalım efendim, bu gürültüden iyidir.

Gürültü iyidir, fenadır tartışmasının iyice kızışması Vedat Bey'in parlaması için gerekli ortamı oluşturuverdi ve o da parladı:

- O motor... Aklı yok. Aklı İbraaam'ın kafasında. Sizin dırdırınız onun gürültüsünden beter yahu, dedi.

Hurşit Bey çelebi adam. Hatta biraz korktu galiba , sustu. Nazlı bırakır mı:

- Siz ne karışıyorsunuz efendim. Ne hakla bizim konuşmamıza dırdır diyorsunuz? Ben bir virtüöz olarak sesten anlarım ve ses konusunda konuşma yetkim vardır. Siz kimsiniz? Fonetik'ten anlar mısınız? Armoni, mözür nedir biliyor musunuz? Herkes ne biliyorsa o konuda konuşsun efendim. Adam gırnata diyor. Belli ki siz de gırnatadan anlıyorsunuz ve gerçek müzik değil kakafonik müzik istiyorsunuz. Piyano forte icat edileli iki yüz yıl geçti. Siz hâlâ diz üstünde kanun çalmaya çalışıyorsunuz. Biz burada ...

Nazlı bastırınca Vedat Bey bu konuda başa çıkamayacağını anladı, horozlanmaktan vazgeçti. Savaş alanını bırakıp gitti. Giderken de kendi kendine söyleniyordu:

- Yahu biz kanun iyidir, piyano fenadır mı dedik?

Akşam da yavaş yavaş gelmekte. Öğleyi sandviçle idare etmiştik. Şimdi acıkmaya başladım. Ben acıkınca kafam işlemez. Emel alay olsun diye :

- Yok canım , her zamanki gibisin, der. Ama gerçekten acıkınca içime bir hüzün çöker. Annesinden ayrı düşmüş çocuğa benzerim. Adeta yöremdeki insanalara küser gibi olurum. Emel bu kez halimi iyi bilir. O yüzden benim karnım acıkınca durumu ayrımsadı:

- Yahu bir çay yokmu şuna yiyecek bir şey veremez miyiz? diye sordu.

Betül'le birlikte Kaptan'la konuşmaya gittiler ve suratları asık döndüler. Kaptan:

- Akşam yemeğini hazırlıyoruz, demiş. Ötekiler:

- Eh, güzel bir akşam yemeği için beş çayından vazgeçilebilir, diye konuştular.

Ben de o bekleyişle, hüzünlenmekten vazgeçtim. Saatler geçti ve akşam yemeğine oturduk, ama ciddi bir düş kırıklığı ile karşılaştık:

Düdük makarna...

Kaptan'la Müşfik açıkladılar. Bu ilk gün. Tabii bir sürü hazırlık gerekiyor. Onlara zaman ayırdıkları için bu akşamlık yemek böyle olacak falan filan... Homurdandık ki nasıl. Hele Vedat Bey'i görmeli. Söylemediğini bırakmadı. Biz de çareyi kafa çekmekte bulduk. Hava kararmadan kaptan tekneyi koy gibi bir yere çekti:

- Burası neresi, diye sorduk. Müşfik yanıtladı:

- Orak Adası. Yarın buradan karşı kıyıya geçeceğiz.

Demirledik. Şimdi yine bir yanlışlık yaptım galiba. Denizdeyiz. Denizin dilini kullanmak gerek. Demirlemek olur mu?

Kalaylamak, lehimlemek gibi bir laf. Neyi demirliyorsun? Buna demiri funda etmek denir, tamam mı? Yani biz demiri funda etmişiz! Ötesine gelince... ve kafalar da çekilince sohbet de koyulaştı. Kış güvertede minderlere serilmişiz ve gevşemişiz. Hüseyin Kaptan'ın da dili hem bir parça açılmış hem de bir parça dolaşmış gibi. Denizcilik anıları anlatmaya başladı:

- Ben o zamanlar İtalyanları gezdirirdim. Her yıl gelirlerdi Lorenzo diye birisi. Kalantor bir adam. Sonra bir yıl gelmedi. Hem merak ettim. Hem de bayağı para bırakırdı Lorenzo. Sorduk soruşturduk gelen başka italyanlardan. Meğerse rüşvet almış. Tutuklamışlar. Tarım bakanı mı imiş öyle bir şey...

- Yok yaaa?

- Yok olur mu, onun bir arkadaşı vardı. O da bakanmış. Sonra o da tutuklandı, dediler. O da görünmez oldu. Dümbük İsmail'e demişler ki ...

O arada ben:

- Kaptan neden İsmail'e dümbük diyorsunuz, dümbük ne demek? diye sordum.

Bastı kahkahayı. Sarhoş kahkahası da bir tuhaf oluyor, neyse:

- Dümbük şey, yani ibne demek dedi.

Ben hem şaşırdım hem de utandım. Adama bak! Bu herif tüylü ayı oyuncağına benziyor. Bir de sapık. Olacak şey değil. Yani çok şaşırdım doğrusu. Hüseyin Kaptan durumumu ve düşündüklerimi, o esrik kafasıyla nasıl anladı ve ek açıklamalar yaptı:

- Öyle değil işler. Bu serseri yıllardır her önüne gelene dümbük der, millet de şimdi ona dümbük diyor, yoksa o halleri yoktur fukaranın.

Bunlar konuşulurken Hurşit Bey çekildiği köşesinde biraz

kımıldadı, gözlerini elindeki kitaptan ayırdı ve konuya bilimsel boyutlar getirdi:

- Dümbük sözcüğü, Arapça Darb kökünden gelir. Darb vurmak demektir. Darb sözcüğünden Darbuka sözcüğü çıkar. Darbukadan da Dümtek. Dümtekten de dümbük. İşin aslı budur.

Konuya bu açıklık getirilince ve ben de bu arada böyle değerli bilgiler edinince bu yolculuğun ne kadar yararlı olduğunu bir kez daha anlamış oldum.

Daha böyle bir sürü şey. Bir sürü hikâye... Kısacası gece yarısına kadar güvertede lafladık. Ama herkes bildikleri, tanıdıkları ile oturdu. Kadınlar da kendi aralarında toplandılar. Müşfik:

- İlk gün böyledir. Yarından başlayarak herkes can ciğer kuzu sarması olacak. Bak göreceksiniz, dedi. Betül uzaktan:

- Kiminle can ciğer oluyoruz? diye korkutucu bir soru uzattı. Müşfik çareyi uyduruk bir konuyla lafı değiştirmekte buldu. O arada anladık ki bu hanımlar kendi aralarında konuşurlarken bir kulakları da bizde, çaktırmadan dinliyorlar erkeklerin ne dediklerini. Tehlikeli bir şey. Yani konuşmalarımıza dikkat etmemiz gerek.

Bu sırada önce Emel:

-Ayyy! diye feryadı bastırdı.

Peşinden Betül, derken kadınlı erkekli hepimiz... Hepimiz çünkü hepimiz müthiş bir sinek ordusunun kanlı saldırısına uğradık ki anlatılır gibi değil. Bu arada Kaptan'la aşcı Dümbük İsmail'in tartıştıklarını işittik. Belli ki sinekler onlara da saldırmış. Aşcı Kaptan'a:

- Ben söylememiş miydim bu koya girmeyelim gibi, bir şeyler söylüyor; Kaptan da ona ağız dolusu küfrediyor... Böyle bir durum. Bereket Emel, bu işlerde deneyimli olduğu için (çünkü bizim evde sinekler yalnız onu ısırırlar) yanına ilaçlar

almış, Betül'ü aldı kamarasına götürdü. Bunlar ilaçlandılar. Vakit epey olmuştu. Öteki hanımlar da kamaralarına kaçtılar. Biz erkekler ve hanımlardan Gerta ile Hülya başka önlem aldık. Rakıya, şaraba kuvvet verdik. Bilinen klasik yöntem. Sinekler insan olmadıkları için içkiden hazzetmiyorlar anlaşılan. Bizi rahat bıraktılar. Biz de cömertçe kafaları çektik. Ben zaten çabuk zom olduğum için konuşmalarımızın kalan bölümünü hiç bilmiyorum. Teknenin arkasında, kıç güvertedeki yastıklı bankolardan birinin üstüne kıvrılıp uyumuşum.

İkinci Gün

Nabi Bey'in sabah jimnastiği - Şimdi sıra Gerta'da - Gözdeki olan sabah kahvaltısı- Kelle Ali'nin yeri - Hippiler operasyonu- Koyda kavgacı tekne - Müzikli bir gece- Vakfıkebir kaymakamının ruhu

Ertesi sabah, yani o geceden sonraki sabah, bir güzel dalmışım. Hem uyuyorum hem de düşler görüyorum peş peşe. Derken efendim, sallantılı bir denizdeymişiz. Kaptan bağırıp çağırıyor. Koylardan birine giriyoruz. Kristal gibi bir koy. Plofffşopppr diye demir atıyoruz. İyi de sallantı durmuyor. Daha doğrusu biraz duruyor. Tabii demir atıyoruz diye düşünüyorum. (Bak yine funda demeyi unuttuk. Ama düşte olabilir elbette) Yine de bir tuhaflık var. Bayağı şiddetle sarsılıyoruz. Sonra duruyor. Daha doğrusu durup yine başlıyor. Uykunun içinde kendi kendime açıklamalar yapıyorum. Hava çok sert demek ki. Kaptanımız çok iyi. Zaten bu Müşfik çürük tahtaya basmaz. Kaptanın iyisini bulmuştur. O da zamanında gördü durumu. Çekti tekneyi koylardan birine... Falan filan derken... Plofffşopppr diye bir kez daha demir attık. Haaaa... Çifte demir atıyor. Çok ihtiyatlı adam bu kaptan dedim içimden. Öyle dedim de o garip frekanslı sarsıntı durmadı. Yani yine durdu. Peşinden yine Plofffşopppr... Tekrar sarsılmalar... Tekrar plofffşopppr'lar... Her beş dakikada bir plofffşoppr... Zamanını da şaşmıyor. Ne bu yahu, ne oluyoruz? Bir teknede on tane demir taşınmaz ya! Kalede göstermişlerdi. Ortası delik, değirmen taşı gibi çıpalar yani. Üç bin yıl önceki gemilerde düzinelerle varmış bunlardan. Bir tanesini attılar mı bir daha geri alamazlarmış. O zaman tabii bir ikincisini, sonra üçüncüsünü filan atarlarmış. Bizim gemi de böyle mi, bizim çıpalar da taştan mı? Gemici Sindbad'ın gemisi mi bu?

Uyandık tabii. Bakalım ne oluyoruz, diye kamaradan güverteye çıktım. Tam çıktığım sırada tepemden aşağıya vagon gibi bir şey düştü. Tepeme değil de denize düştü; bana kendi başıma düşmüş gibi geldi ve tabii Plofffşopppr... Ne düştü, diye kenara gidip baktım. Denizde fok balığı gibi bir şey yüzüyor ve tekneye geliyor. Bizden uyku filan gitti. Göz kulak burun ne varsa dikize verdik. Fok balığı değil. Nabi Kapıkıran! Adam istimbot gibi suları yararak yüze yüze geldi. Merdivene bir asıldı. Yüz kilodan aşağı değil. Haydaaa, koca tekne sallandı. Bizim düşte duyumsadığımız hani o koya girdi de denizin sarsıntısı bitmedi filan dalgasının gizi açıklanmış oldu. Nabi Kapıkıran, üstünden oluk gibi sular akarak çıktı, bana da bakmadı. Bu kez de direklere saldırdı, tırmandı. Çarmıhlara iri kıyım, tüysüz bir orangutan maymunu gibi tırmandı grandi direğindeki burcatalardan birine çıktı. (Nasıl gemici terimleri kullanıyorum. Vallahi bravo bana. Bu kadar kısa zamanda ne çabuk alışmışım, şaşılacak şey). Orada şöyle bir gerildi, yallah balıklama denize ve de Plofffşopppr... Sular iki metre havaya yüseldi. Ben de onu şaşkınlıkla gözlerken biraz yer değiştirmiş, yani ip merdivenin oraya yanaşmış olmalıyım. Tuzlu sular yüzüme sıçradı. Adam tekneye çıkarken beni orada görünce sırıttı. Ben de yarenlik etmeyi uygun buldum:

- Kolay gelsin. Doktor Bey, olimpiyatlara mı hazırlanıyorsunuz?

Adam kutup ayısı gibi silkinip yöresini ıslatırken yanıtladı:

- Sabahları on kez atlamadan açılamıyorum, birader.

Peşinden koşarak kamarasına gitti. Tam kapıdan girecekken bana döndü. Yine sırıtarak:

- Şimdi sıra Gerta'da, dedi.

Haaa. Anlaşıldı. Bunların ikisi de sporcu diye düşündüm. İçimden de hiç de şık olmayan istekler ve planlamalar geçti.

Şu Gerta bakalım mayolu nasıl oluyor bir görelim yani. Gerta'nın mayo mu, artık bikini mi yoksa üstsüz mü nasıl olacaksa çıkıp gelmesini bekledim. Bekledik ama, Gerta görünmedi.

Aslına bakarsanız ben meraklandım elbette. Bu teknede benim anlamadığım gizemli bir şeyler oluyor. Böyle şeyleri de ben herkesten sonra öğrenirim. Emel'in hakkı var. Bazen çok saf oluyorum. Aslında yüreğim temiz de ondan... Bizim Nimet hala benim için öyle söylerdi de annem kızardı. O zaman Sakız Ağacı'nda otururduk; bir gün... Hani komşunun kızıyla sakız ağacına çıkmıştık da... Hey gidi günler hey!...

Sabah serinliği içinde bir taraftan ben de denize girsem mi diye düşünür, öteki yandan yanımda kimse olmadan girsem acaba boğulma tehlikesi olur mu? Yok yahu, adama bak her sabah direğin tepesinden plofffşpooor! Yani biz de artık... derken bir de baktım ki Dümbük İsmail demiri vire ediyor. Tekne de ağır ağır yollanıp koydan çıkmaya başladı. Peşinden kahvaltı çıngırağı çaldı. O zaman karnımın acıktığını duydum. Bu Nabi Bey-Gerta işine demek ki öylesine kaptırmışım ve acıktığımı ayrımsayamamışım. Benimkisi bir şey değil çıngırak öter ötmez herkes güverteye fırladı. Hani orada tente altında bankolu oturgaçlı yer var ya oraya dizildiler. Nabi Kapıkıran'la bombastik Gerta görünmedi. George'la hippileri de en son geldiler ve aksiliğe bakın Vedat Bey'in yanına oturdular. Kabahat aslında Vedat Bey'de. Gidip Hurşit Hoca'nın yanına otursana. Hayır, kendi başına sıranın öteki ucuna oturdu. Hırpani heriflir de gelince onun yanına dizildiler. Şimdi öyle yerleştik ki Hippilerin bir yanında Vedat Bey, öteki yanında Nahide Hanım'la Rıza Bey, Hippilerin karşısında Şemsa Hanım'la Hurşit Bey... Yahu herifler kokuyor. George değil de ötekiler bayağı kokuyorlar. Ben hemen yaratıcı zekâmı kullandım. Nabi Kapıkıran gelince... bu Şatıfelli Hülya'nın oğlanı da iri kıyım bir delikanlı. Ben de yardımcı olurum. Bunları denize atalım, hiç olmazsa yüzleri su görsün, diye tasarladım.

Ben böyle şeyler düşünürken çaylar geldi. Kahvaltı da fena sayılmaz. Gül reçeli.. Gerçi ben hiç sevmem. Haşlanmış yumurta... Haa... Bak bu güzel, sabah sabah Hellim peyniri kızartmış Dümbük İsmail. Ben kibarlık edip önce hanımlar alsın filan derken hippiler bir saldırdılar. Bizim taraftan kimse bir lokma alamadı. Öteki taraftan da Vedat Bey hava aldı. Heriflerin yanından uzanıp alamadı yani. Nahide Hanım'la Rıza Bey kibar insanlar... Onlar da dokunamadı. Yalnız Hülya ile oğlanı biraz çimlenebildiler. Neyse biz de bir şeyler yedik sayılır. Bu sırada Gerta domates gibi kızarmış bir suratla, biraz da o suratı asmış olarak geldi, Nazlı'nın yanına oturdu. Nazlı'ya Almanca bir şeyler söyledi. Sonra da Nabi orangutanı gelip onun yanına oturdu. Yalnız biz herhalde hippilerin kokusuna alışmış olmalıyız, oysa onlar oturur oturmaz halleriyle pis bir koku duyduklarını belirtir görüntüler verdiler. Nabi:

- Yahu bu kaptan bizi ne biçim denizlere getirmiş böyle, burada deniz kokuyor, dedi.

Vedat Bey, kahvaltıya oturduğundan beri kavga edecek bir şey arıyordu zaten. Hemen lafın önüne geçti:

- Beyefendi, burada deniz filan kokmuyor. Sabah sabah denizdeydiniz. Var mıydı koku? Koku bu bitlozlardan geliyor.

Bunu söylerken eliyle de hötöröfleri gösterdi ve lafını sürdürdü:

- Bu serserileri kim getirdi buraya?

Vedat Bey konuşmaya başlayınca Müşfik sanki işi varmış gibi aşcı'nın yanına kaçtı. Hötöröfler Vedat Bey'in ne söylediğini anlamadıkları gibi yarı şaşkınlıkla, yarı da koyun gibi gülerek onun el kol hareketlerini gözlediler. George durumu anladı. Aralarında bir şeyler konuştular. Durum giderek aleyhlerine dönmeye başladı. Nazlı, kibar kadın bir şey söylemedi ama heriflerin pis kokularından rahatsız olduğunu

anlatan bir görüntüyle yerinden kalktı, bizim tarafa geçti. Bu kez Rıza Bey'le Nahide Hanım da tedirgin oldular. Birbirlerine bir şeyler söyleyip kalktılar, yanımıza geldiler. Karşı tarafta yalnız Hülya ile oğlanı kaldılar. Hülya yırtık ve rahat:

- Pöfff... Bu heriflerin yanında oturulmaz dedi. Yerinden kalkar gibi yaptı. Şemsa Hanım:

- Aman Hanımefendi siz de bu tarafa gelirseniz valla bu gemi tersine döner, maazallah hepimiz denize dökülürüz, diyerek karşı çıktı. Şaka mı söyledi, ciddi mi? Anlaşılamadı ama Hülya lafın altından kalmak istemedi:

-Ne demek istiyorsunuz efendim? Anlayamadım.

Durup dururken kavga çıkıverecek. Öteki hötöröfler bütün bu münasebetsizliklere neden oldukları halde hem şaşkın bir görüntü veriyorlar hem de öteki yolcuları gözleyip rahatça sırıtıyorlar. Durumun gittikçe uygunsuzlaştığı bir anda Rıza Bey araya girdi:

- Müşfik Bey'i çağıralım efendim.

Müşfik Bey çağırıldı. O da süt dökmüş kedi gibi geldi. İlk sözü Avukat Rıza Bey aldı:

- Efendim, arkadaşlar bu adamların durumundan şikâyet ediyorlar. Ben de onları haklı görüyorum, dedi

Ama çözüm göstermedi. Hülya ise konuya çok somut bir biçimde girdi:

-Bunlarda yüzde yüz Aids mikrobu vardır.

O bunu söyleyince her ağızdan türlü türlü görüşler gelmeye başladı:

- Aids yoksa uyuzdur bunlar.

- Mantar... mantar...

- Cüzzamlı olabilirler.

Gemide ciddi bir panik yaşanır oldu. Gemi tersine döner-

miş dönmezmiş. Hülya ile oğlanı... adı neydi? Kıral... ikisi de yerlerinden kalktılar. Vedat Bey zaten dümenin yanına gitmişti. Bunlar yalnız başlarına kaldılar. Durumlarında bir acayiplik olduğunu da anladılar artık.

O arada o sakin, çelebi molla görüntülü Hurşit Bey de adeta bomba patlatarak devreye girdi:

- Müşfik Beyefendi, biz bu adamlarla olamayız. Bize paramızı geri veriniz. Biz gemiden ayrılacağız.

Bereket Şemsa Hanım daha ihtiyatlı:

- Dur Huri... Bakalım, hemen karar verme.

Tam o sırada Hüseyin Kaptan da gürültüyü işitmiş, yanımıza geldi:

- Ne oluyo, kim ayrılmak istiyo?

Vedat Bey:

- Kim değil, hepimiz, deyince Müşfik'te şafak attı:

- Nasıl olur... Ben... şimdi... o zaman... filan gibi bir şeyler söyledi. Hüseyin Kaptan da şaşırdı. Bana öyle geldi ki ne söylendiğini anlamadı. Bereket yine Rıza Bey araya girdi:

- Durun efendim, şimdi burada on dört kişi, buna karşı orada üç kişi var. Bizler kalmak iradesiyle mücehhez olduğumuz takdirde kalırız, onlar giderler, dedi.

Adam avukat. Sıradan konuşmasında bile bir, nasıl diyorlar mehabet var. Zaten o konuşunca herkes rahatladı. Rıza Bey çözüm yöntemini de bulmuş oldu:

- Müşfik Bey, siz bunlarla görüşün, paralarını verin. Biz onların yerine öderiz.

Bize döndü:

- Değil mi efendim?

Herkes hötöröflerden o kadar ürkmüş ki kimse hayır diye-

medi, para vermeye razı olduğunu söyledi. Tabii Emel de evet dedi. Bizim karşı çıkmak olanağımız kalmadı. Bu arada Hüseyin Kaptan'a bunları nerede karaya çıkaracağımızı sordular. Hüseyin Kaptan hemen yanıtladı:

- Siz isterseniz Ali'in yerine dökerim bunları.

Hüseyin Kaptan yardımcı olmak istiyor, çünkü o da bu herifleri beğenmemiş anlaşılan. Ali'in yeri neresiymiş? Hani öyle bir köylü varmış. Adı İbrahim mi, Ali mi ne ise öylesi bir garip adam. Gelene gidene yiyecek verirmiş. Gelen giden de yiyecek getirip ona verirmiş. Gelenler keklik isterlerse gidip vurup getirirmiş. Sanki keklikler bahçesinde tavuk gibi besleniyor. Hüseyin Kaptan konuşmasında bu bilgileri de yardımcı olmak için araya sokuşturdu.

Kısacası karar verildi. Şimdi bu hötöröfleri götürüp oraya bırakacağız? Teknedekilerin hepsi öylesine sevindi ki anlatılır gibi değil. O aksi, titiz Vedat Bey Rıza Bey'in elini sıktı:

- Üstadım, vallahi siz olmasaydınız... diye başlayıp bir sürü övgü döktürdü adama. Kaptan, dünden hazır. Yine de Nazlı, insan hakları, Strazbourg Şartı filan diyerek karşı çıktı. Kimse dinlemedi tabii.

Biz karşı kıyıyı tutturduk gidiyoruz ya, rotada ufak bir de. değişiklik oldu. Böyle Mavi Yolculuk'a çıkılınca karşı kıyıda genellikle Çatı'ya gidilirmiş. Bu kez başka bir koya, şu Ali denilen adamın bulunduğu koya gidiyoruz. O arada bir de baktık George Müşfik'le bir şeyler konuşuyor. O da gitmek mi istiyor, yoksa gitmemek mi? Acaba para sorunu mu? Şimdi tabii böyle bir sorun daha çıkıyor George da giderse üç kişinin parası verilecek. Olsun efendim, veririz diye konuştuk. Ama Müşfik böyle düşünmüyor. Çünkü bu George denilen haytayı eskiden tanıyor. Aralarında dostluk, arkadaşlık var. Doğrusu adamı, yolun ortasında bir yere silkelemek olmuyor . Müşfik George'u bırakıp yanımıza geldi ve ötekilerin değil ama George'un kalmasını istedi bizden. Hadi başladı bir tartışma.

Sonunda Müşfik'in dediği oldu. Ötekiler gidecek, George kalacak. Artık biz de fazla inat etmedik.

Şimdi sıra geldi heriflere tebligata... Bunu kim yapar? Elbette George. Bir koşulu var. Tebligat sırasında Nabi Kapıkıran'la Kıral yanında olsun. Hakkı var. Böyle tepeden inme tebligatı alınca George'un pastırmasını çıkarır bu sapıklar. Ciddi önlem almak gerekli. Bu da kabul edildi. Zamanlaması da yapıldı. Tam kıyıya yanaştık. Orada bir döküntü iskele var. Ona bağlandık. George heriflere durumu anlattı. Bir kıyamet koptu ki anlatılır gibi değil. George'un üstüne yürüdüler. Birisi, marifetli tekvandocuymuş doğrusu, güzel bir uçan tekme attı George'a. Haydi George dört dörtlük güverteye. Ama Nabi ile Kıral hazır kuvvet gibi bekliyorlar. Hemen araya girip herifleri ite kaka gemiden iskelenin üstüne attılar. Gemici İbraam da kamaralarına gidip torbalarını getirdi. Arkalarından fırlattı. Herifler de geminin bordasını tekmelediler. O arada ağza alınmayacak küfürler ettiler. Yabancı dil bilen hanımlar kamaraya girdiler işitmemek için. Kaptan'la gemici, aşçı ve daha bazıları yabancı dil bilmiyor. Neyse ne söyledikleri tam olarak anlaşılmadı da Hülya, heriflerin ettikleri küfürleri Türkçeye çevirince, milletin tuhafına gitti. İbraaam küfür ustası olduğu halde böylesini işitmediğini, daha doğrusu düşünemeyeceğini itiraf etti. Yani çok geliştirilmiş şeyler...

O arada Hüseyin Kaptan direk gibi sesiyle bağırdı:

-Aliii... Kelle Aliiiiiii.... Sana misafir getirdik. Hayrını gör.

Ali dedikleri köylü elinde eski püskü ağızdan dolma bir eski zaman çiftesi, kulubesinden çıktı. Heriflerle konuşmaya başladı. Ne konuştular, nasıl konuştular, sonra ne oldu, artık orasını biz bilmiyoruz. Kaptan gemiyi yavaşca açtı. Bayram havası içinde ayrılıyoruz. Herkes birbirini kutladı. Hurşit Bey:

- İttihattan kuvvet doğar, dedi; kimse bir şey anlamadı, ama doğrusu herkes mutlu. Bir büyük yükten kurtuluyoruz.

Derken umulmadık bir şey oldu. Bizim Dümbük İsmail karada... Elinde bir kaç tane keklik... Teknenin iskeleden ağır ağır uzaklaşmaya başladığını görünce telaşlandı:

-Dur, Hüseyin Gaptan... Gitmen, beni bırakman, diye bağırmaya başladı.

Hem bağırıyor hem de gemiye doğru koşuyor fukara İsmail... Aynı zamanda zaten kızgınlıkları tepelerinden duman duman çıkan hötöröfler de onu görüp peşine düştüler. İsmail dörtnala iskeleye doğru kaçarken Kelle Aliii de hötöröflere katıldı:

- Dur ulan namıssız... Keklikleri bırak.. Hırsızzzz, filan, diye bağırıyor. Hötöröfler de kendi dillerinden her halde söğüp sayarak haykırıyorlar. Böyle bir karışık tablo. Hüseyin Kaptan gemiyi yeniden iskeleye yanaştırdı. Acele ile yanaşırken bir çarptık. İskeleyi tutan çarpuk çurpuk direklerden biri iki parça oluverdi. Bu kez Aliiii'nin aklı başından gitmiş olmalı. Çiftesini bize çevirdi ama silah hazır değil. O arada İsmail tazının kovaladığı tavşan gibi can havliyle seyirtip kendini güverteye attı. Hüseyin Kaptan da olabildiği kadar hızla ihtiyar tekneyi kıyıdan uzaklaştırdı. Biz uzaklaşırken İsmail'e bir bardak su verdiler. Biz de kendi aramızda yarı ciddi yarı alay olayı konuştuk.

Kelle Ali'nin koyundan ayrıldıktan sonraki koyun adını da anımsamıyorum. Nedeni: Girdik, ama orada kalamadık. Onun da nedeni başka. Biz koya girdik, demir atıyoruz. Yanımızda, daha doğrusu biraz ötemizde çok yeni ve görkemli bir aynakıç var. Güvertesinde bir iki kişi görünüyor. Kalantor insanlar. Bana öyle geldi. Bunlar kim olabilir, diye merak ettim. Dürbünü taktım, baktım ki oradan da birisi bana dürbünle bakıyor. Aslında o kadar yakınız ki dürbüne gerek yok. Çıplak gözle herifin gömleğindeki çiçekleri görebiliyorum. O da beni öyle görüyor olmalı. Ama ellerimizde dürbünler , sanırsın birbirimizi uzaydan o şimdiki acayip teleskoplarla seyrediyoruz.

Tabii seyretmek bir şey değil. Bana göre zararı da yok. Ama herifçioğlu, dürbünü yanına bırakıp eliyle, dahası koluyla çirkin işaretler yapmaya başladı. Peşinden bir şeyler bağırdı. Ben o sırada gözlemekteyim, ne söylediğini anlamadım. Hüseyin Kaptan'la İbraaam da işlerini bitirmişlerdi. Yanıma geldiklerinde karşı teknedeki adamlardan biri:

- Başka yer bulamadınız mı hırbolar? diye bağırdı. O bağırırken yanındaki kadın da lafa karıştı. Cırlak bir sesle:

- Dürbünle gözetlemeye utanmıyor musun gözlüklü? Dört göz yetmiyor mu? diye haykırdı.

Bu bağrışma olurken teknenin kamarasından tuhaf görüntülü insanlar çıktı. Bıyıklar, kırmızı burunlar, yırtık dudaklar, traşsız suratlar, Habeş esmeri ten üstüne sarı saçlar, açık saçık göğüsler, çanta taşınır gibi taşman otomatikler...

Tekne öyle ki, sonra Hüseyin Kaptan söyledi, en azından bir milyon dolar eder. Bunun sahibi kimdir? Bunlar kimler? Ne yaparlar? Bizim teknede genel bir şaşkınlık oldu. Hüseyin Kaptan şaşırmadı. Döndü, İbraaam'a:

- Git başüstüne, dedi.

Sonradan anladık ki bu demir al, gideceğiz, demekmiş. Yani Hüseyin Kaptan heriflerden ürktü açıkca. Bize de bir şey demedi. Akşam karanlığı henüz başlamamıştı. Açıldık denize. Hüseyin Kaptan tedirginliğimizi giderdi:

- Merak etmeyin, burada koydan bol şey yoktur. Bakın şu burunun arkasınındaki koya gireceğiz.

Biz de üstüne gitmedik. Adamın onuru zedelenmişti. Üstelik suçun yarısı da benden. Yirmi otuz metre öteye dürbünle baktım ya. Ama onlar da bize dürbünle bakıyorlardı. Yani karışık bir durum. En iyisi zamanla unuturum, diye kendimi avuttum.

Doğrusu o gecenin sonrasını güzel geçirdik. Kaptan tekneyi güzel bir koya çekti. Çatı koyu mu yoksa başka bir yer mi

her ne ise, güzel bir koydu. Sinek minek de gelmedi. Heriflerden kurtulmamız şerefine bize güzel bir yemek hazırlandı: Ali nazik... Üstüne şahane biberli bir kavun. Yemekten sonra güverteye serildik. Bir de güzel mehtap. Ortalık pırıl pırıl. George da gitarını çıkardı, başladı şarkılara. Gerta de meğerse şarkıcıymış, o da ona katıldı. Bir konser vallahi... Müşfik:

- Böylesini Paris'te yapsak biletlerini ellişer dolardan aşağı satmazdım, dedi.

Bu adam da her şeyi dolarla,markla ölçüyor yahu. Konserin daha çok ilgi çeken solisti Kaptan'ın veledi Erol oldu. Oğlanın ağız muzikası var. Bayağı da iyi beceriyor bu işi. Mizen direğindeki burcataya çıkıp oradan marifetini gösterdi.Yılın ün yapmış hafif müzik parçalarını çaldı. Herkes mutlu. Birbirimize sevgi gösterileri yaptık.. Yolculuk bayağı başarılı oluyor. O arada Nazlı çocuğun muzikasını o kadar beğendi ki, dayanamadı:

- Hüseyin Kaptan, sen bu Erol'u konservatuvara gönder, bu çocuk çok yetenekli. Hiç kuşkum yok. Eğer yetiştirilirse büyük sanatçı olur, dedi.

Ötekiler de, kendi söylemek istediklerini Nazlı'nın söylemesinden yüreklenerek öyle bir övdüler öyle bir övdüler ki oğlan bayağı şımardı. Komik hareketlerle hem kendisinin gerçekten büyük yeteneği olduğunu anlatır laflar söyledi hem de o arada teşekkür etti.

Her şey iyi idi de Hurşit Bey biraz midesini ve daha sonra da bağırsaklarını bozdu. Kavunu fazla kaçırmış. Şemsa Hanım:

- Hep söylerim kavun karpuz dokunuyor, dinlemez. Şimdi sabaha kadar taşınacak?diye yakındı. Dümbük İsmail Hurşit Beyefendi'ye koyu çay yaptı. Sabaha da lapa pişireceğini söyledi. Onlar kamaralarına gittikten sonra biz çarmakçura oturduk. Ne kadar içildi, anımsamıyorum. Ilık bir geceydi. Kıyılara kadar inen ağaçların içinde kuşların cıvıltıları, şarkı-

ları ince sisler gibi denize yayılıyordu. Hülya'nın Kıral'ı lombozun ön tarafındaki kuytu yere götürdüğünü gördüm. O çok eski günlerde Vakfıkebir'deki alaylı kaymakamın söylediklerini anımsadım. Hani; Şamda sevişme olsa benim burada ruhum şad olur, demişti. Onun gibi.

Ben de bir tarafa serildim, uyudum.

Üçüncü gün

Sabahları Vedat Bey - Yine Nabi Kapıkınan ve Gerta - Rıza Bey ve Güneşlenmenin tehlikeleri- Sigara yasağı - George ve Gerta - Asma yaprağında sardalya - Vedat Bey'in aşçılığı-Hüseyin Kaptan'ın palavraları - Nazlı Hüseyin Kaptan'a sevdalanıyor.

Üçüncü gün sabah uykusundan yine Plofffşopppr gürültüleriyle uyandım. Daha doğrusu hepimiz, bazı eksiklerle, uyandık. Nabi orangutanı yine sabah sporu yapıyor. Ben de oracıkta kıvrılmış uyuyorum. İnsanın sabah vakti uyanması Hellim peynirin kızarması gibidir. İyi kızartılmazsa ya yanar ya sulanır, berbat bir şey olur mübarek. Sabah uykusundan da kıvamına göre uyanırsan kızarmış Hellim peyniri gibi olursun. Yoksa böyle başkasının yaptığı gürültüyle, canın istemeden uyanmak felaket bir şeydir. Şimdi bizimkisi de öyle. On beş dakika daha uyusam zımba gibi olacağım. Nabi'nin sabah jimnastiği yüzünden öyle olamıyoruz. Zaten bu teknede o saatte aşçı Dümbük İsmail dahil kimse uyanıp kalkmak istemiyor. Bombastik Gerta de öyle. Neyse biz kalktık. Adam zemberekli oyuncaklar gibi bir atlıyor denize çıkıyor, yine atlıyor, yine çıkıyor... Sonunda on atlama tamamlandı. Darwin'in evrim teorisinin canlı ve yadsınamaz kanıtı Orangutan Nabi üstünden sular sızarak güverteye çıktı. Yanımızdandan geçerken evvelsi gün olduğu gibi yine sırıtarak:

- Şimdi sıra Gerta'da, dedi.

Pat pat yürümekle koşma arası bir tempo ile koca tekneyi sarsarak kamarasına seyirtti. Bu kez yine Gerta gelir, diye düşündüm, kenardaki parmaklığa dayanıp bekledim. Zaten başka yapacak iş de yok. Dümbük İsmail kalkınadı ki kahval-

tıyı hazırlasın. O ara baktım önce George, peşinden Vedat Bey esneyip gerinerek ortaya çıktılar. Daha sonra da ötekiler. Takım tamam oldu.

Vedat Bey, Allah nazardan saklasın,bir sevecen, bir tatlı:

- Nasılsınız Nazlı Hanımefendi, bu sabah çok şıksınız.

(Amma atıyor. Kadın yarı çıplak öyle bir görüntü.. Şıklık filan değil ya neyse)

- Hurşit Beyefendi, maşallah, erkencisiniz.

- Müşfik nerede. Özledim vallahi...

Böyle bir takım gerekli gereksiz sözler. Zaten dikkat ettim; adam sabahları yumuşak, tatlı, gün ilerledikçe tadı gidiyor. Akşam inerken zehir zemberek, sulfato gibi bir şey oluyor Hazret...

Vedat Bey'in sabah tatlılığı fazla sürmedi. Kahvaltının hazır olmadığını görünce heyheyleri tuttu. Bağırmaya başladı ama o sırada Dümbük İsmail elinde çay ibriği göründü. Yeniden dinginlik yerine geldi. Biz de oturduk sabah kahvaltısına. Tam o sırada Gerta geldi. Yüzü alışıklığın ötesinde kırmızı, gözleri de fena bakıyor. Bir şeye kızmış olmalı. Nabi orangutanı henüz görünmedi.

Fitne fucur Hülya manalı, rumuzli bir şey söyledi:

- Nabi Bey herkesten önce kalkıyor, herkesten sonra geliyor kahvaltıya ..

Sonra kendi kendine konuşur gibi:

-Ne tuhaf, ne tuhaf, dedi.

Dikkat ettim, o arada George'a ufak bir göz attı.George ise hemen yerinden kalkıp Gerta'in yanına oturdu ve gözlerini süzerek Nabi'nin neden gelmediğini sormuş olmalı anlaşılan. Öyle bir soruş ki hani, biliyorum da senin söylemeni istiyorum, der gibi bir hal. Gerta'in kaşları çatıldı. Almanca bir

şey söyledi. Galiba ağır bir laf, küfür gibi bir şey söylemiş olmalı. Ben anlamadım. Ötekiler anladılar mı bilmiyorum. Yalnız George bir kahkaha kopardı. Sonra da bunlar kendi aralarında kısık sesle konuşmaya başladılar. Bizim hanımların kaşları çatıldı. Hülya'nın gözleri, Nazlı'nın kulakları açıldı. İşte bu sırada Nabi geldi. Gerta'yı bir yana, daha doğrusu mizan güvertesinin ucuna çekti. Orada hızlı hızlı konuşup bir şeyi tartıştıklarını gördük. Neyi tartıştıklarını tabii bilmiyoruz da ikisinin de çok hızlı olduklarını görüyoruz. Onlar orada tartışırken Hülya ile George da kendi aralarında fısıldaştı durdular.

Hanımlar yine denize girdiler. Gerta'yı da bikinisiyle o zaman gördük. Şimdi doğrusu hoş güzel ama iri bir kadın. Benim tipim değil. Neyse, yani merakım giderilmiş oldu. Hanımlar biraz yüzdükten sonra çıkıp güneşlenmeye başladılar. Gerta ile Hülya bir de George kaldılar. Daha doğrusu George bir süre suda kaldı ama Nabi gürültüyle denize atlayınca hemen merdivene sarılıp güverteye çıktı. Benim anladığım Nabi'den korktu. Herif fok balığı gibi yüzüyor. Peşinden Hülya da çıktı. Bunlar bir kenara çekilip fiskoslarını sürdürdüler. Burada bir dümen var ve ben meraktan çatlayacağım.

Bu arada Hüseyin Kaptan emirler verdi. Denizdeki hanımları çağırdık. İbraaam, mola mı, vola mı, vira mı nasıl deniyorsa işte, demiri aldı. Motoru çalıştırdı. Dümbük İsmail de baştaki flokla Geneva yelkenlerini açtı. Ben hemen sordum:

- Başka yelken yok mu? Neden açmıyorsunuz?

Sırıttı:

- Fark etmez.

Başka bir şey söylemeden yanımdan ayrılıp yemek ocağına gitti.

Pupadan hafif tatlı bir rüzgâr var. Kıyıdan açıldık. Müşfik gelip anlattı. Yedi Adalar'a gidiyormuşuz. Gidelim bakalım, dedik. Ben de biraz güneşleneyim diye küpeştenin bir köşesi-

ne çekildim. Uzandım, uzanmadım. Avukat Rıza Bey başıma dikildi:

- Cehti Bey, siz intihar mı etmek istiyorsunuz? Saat on bir güneşine yüzünüzü, çıplak derinizi açıyorsunuz? Bilmiyor musunuz, ozon katmanı yırtılıyor...

- Biliyorum, ama şuracıkta biraz durmakla...

- Olur mu efendim? Deri kanserine davetiye çıkarıyorsunuz. Melanoma, skuamoz... karsinoma... bazal hücreli... Şimdi santimetre kareye saniyede yüz seksen FTP'lik ültraviole alıyorsunuz... Bu ne demek biliyor musunuz? Önce ufak yara gibi ben gibi bir şey... sonra...

Çok sıkıldım, bunaldım, Karadeniz ağzıyla daraldım doğrusu. Adam avukat mı doktor mu? Sen git Borçlar Kanununu anlat birader, ilgilenen varsa. Şunun şurasında iki gün keyfimize bakacağız. Bu da gelmiş yok Melanoma, bilmem ne! Az kalsın yangın var, diye bağıracaktım. Ama kendimi topladım:

- Beyefendi siz şu hanımlara bir baksanıza... Ne biçim güneşleniyorlar...

- Efendim o iş tamam. Hanımlar da biraz açık saçık... Benim yanlarına gitmem olmaz. Eşim bakın yanlarında... Anlatıyor tehlikeyi...

Biz başladık tartışmaya. Aklıma geldi, bir doktor var bu teknede. Hemen, Nabi'den yardım istedim. O da uzaktan el işaretiyle boşver, dedi ama Rıza Bey tehlike diye dayatıyor. Sonunda Nabi'yi yanımıza çağırıp resmen sorduk. Nabi:

- Yok efendim, bu kadar güneşlenmeden bir şey çıkmaz. Zaten sunblock kullanıyorlar. Sunblock biliyorsunuz, mikroskobik kristal parçalarından oluşur. Güneşin ışınlarını o parçacıklar yansıtır, böylece...

Bunun da eline fırsat geçti, bizi başka türlü tıraşlıyor. Tıraşlamasına tıraşlıyor da bir taraftan da gözü Gerta'da. Daha doğrusu Gerta ile George'da. Aslında benim de dikkatimi

çekmiyor değil. Çünkü bu ikisi aralarında çok samimi konuşuyorlar. George tilki gibi, bir şeyler söyledikçe Gerta kırkır kıkır kıkırdıyor, fıkır fıkır fıkırdıyor. Böyle bir durum. Onları öyle gördükçe de Nabi'nin suratı asılıyor, dışardan görülmüyor ama mutlaka dişleri takırdıyordur.

Hurşit Bey'le Şemsa Hanım, doktorun sözünü dinliyorlar, ya da onun anlattıklarını biliyor olmalılar. Zaten bu Hurşit Bey çok âlim adam. Soyadı gibi öz bir bilgin. Her şeyi bilen türden. Karı koca bileklerine kadar uzun kollu bürümcük gömlekler giymişler, yüzlerini de kapamışlar. Tentenin altına sığınmış durumdalar. Hülya Süzer ile Kıral bir ara ortadan kayboldular, sonra geldiler. Ne yaptılarsa yaptılar, artık alıştığım için onları merak etmedim.

Hülya hemen George'la Gerta'in yanına gitti. Bir şey söyledi. Hep birlikte kahkaha kopardılar. Nabi'nin suratındaki çizgiler büsbütün kasıldı. Yahu bu gemide bir şeyler olduğu muhakkak da ben bilmiyorum, anlamıyorum. Bu iş böyle giderse kaşıntı olacağım. Bizim hanımlarımız ise ilgilenmez görünüyorlar. Zaten bir koya girdik mi Betül de bizimki de denize atlıyor, iki saat, üç saat durmadan yüzüyorlar. Yemekten yemeğe, ya da akşam inerken geliyorlar tekneye. Ben kimle konuşayım? Nazlı beni yeterince sofistike bulmuyor olacak. O nedenle benimle konuşmaya tenezzül etmiyor. Müşfik'in işi var. Kaptan'la hangi koya gidilecek, ne yemeği verilecek, onu görüşüyorlar. Ben hep yalnız kalıyorum.

Bu hava içinde yelken motor gidiyoruz. O sırada Erol yanıma geldi. Aslında şirin çocuk. Ben konuşma olsun için:

- Nasılsın bakiimının Erol? dedim. Küstah kerata soruma yanıt verecek yerde kendisi soru açtı:

-Amca, sen kaç yaşındasın?

Bu piç kurusu velet şirin mirin ama, tehlikeli bir yaratık. Fazla içtenlik göstermeye gelmez. Kısa kestim:

- Okulda matematikten kaç aldın?

Fena kaput oldu. Hem kaput oldu, hem de toz oldu o an.

Böylece gide gide bir koya girdik. Tuzla mı, şimdi unuttum öyle bir yer. Saat öğleyi bulmuştu. Ocaktan da yemek kokuları geliyordu. Dümbük İsmail bu kez cılbır ile pilav yapmış. Benim için pilav oldu mu yemek tamam demektir. Emel ise aksine pilav yemez. Bu bizim ailemiz içinde ciddi sorundur. Ona göre çözümler buluruz. Ama burada gemide sorun yok. Herkesin keyfine göre yemek olur mu? demeye kalmadı Vedat Bey adeti olmayan bir derinlikle bir şey anlatmaya başladı:

Sultan Reşat, Enver Paşa'yı yemeğe davet etmiş. Yemekte bamya varmış. Enver Paşa bamyanın üstüne su içmiş. Sultan Reşat şoke olmuş. Yemek bitip ayrıldıktan sonra:

- Böyle şey olur mu? Bamyanın üstüne su içilir mi? Bu adam paşa olmuş, yemek yöntemlerini bilmiyor, diye eleştirmiş.

Enver Paşa yalnız yemek yeme etik'ini değil daha çok şeyler bilmiyordu, ama şimdi bu lafların durumumuzla ne ilgisi, ilişkisi var? Dayanamadım:

- Sonra ne olmuş? diye biraz alaycı bir çalımla ile laf açtım.

- Beyefendi... Adam yemek diye cılbır ile pilav yapmış. Nerede görülmüştür cılbırla pilav yan yana...

Bu kez daha ciddi oldum:

- Beyefendi, pilavın nesi var? Ben çok severim. Vedat Bey bu kez sinirlendi:

- Lahavle... Yahu biz ne diyoruz, Cehti Bey ne anlıyor? Nereden geldim bindim bu tekneye.

Ben artık çok, çok kızmış olacağım ki ötekiler durumu ayrımsadılar. Rıza Bey, Hurşit Bey ve Müşfik araya girdiler. Ben de fazla direnmedim. Yemeğe oturduk Bana sorarsanız cılbır da güzeldi, pilav da. Vedat Bey'in dırdırına karşın ben Düm-

bük İsmail'i kutladım. O da tam uygun zamanını bulmuş olacak bir müjde verdi:

- Akşama asma yaprağıyla sardalya ızgara yapıyorum.

Vedat Bey de bir şeye karşı çıkmak için fırsat yakalamış oldu:

- Bu kadar insana nasıl yetiştireceksin o sardalyaları, sonra sardalya ızgara yapmasını biliyor musun bakalım?

Dur yahu adam nasıl yapılacağını söylemedi ki öyle olur mu olmaz mı tartışalım. Sonra niye olmazmış, bu kadar insana nasıl yetiştirecekse yetiştirecek. Onun bileceği iş..

Koca adam aşcı ile bir tartışmaya girişti. Dümbük de inatçı. He he... deyip atlatsana. Hayır, o söylüyor, ötekisi söylüyor. İstediği kadar tartışsınlar, beni ilgilendirmez ama sonunda bizim asma yaprağında ızgara sardalya yememize engel olacak bu Vedat Bey. Sonunda herkes Vedat Bey'e karşı çıktı. O da bu kez Dümbük İsmail'i bıraktı, bize kızdı:

- Böyle giderse ben bu teknede durmam.

Ne kadar ciddi ve kararlıydı bilemedik ama yine de Müşfik'le Kaptan devreye girdiler. Ara bulmak istediler. Oysa henüz iyi bilinmeyen bir şey var. Bu Vedat Bey öğleyi , dahası ikindiyi geçti mi değişiyor. Doktor Jekill Mister Hayde gibi sabahları melek, öğleden sonra giderek kavgacı bir adam oluyor. Bunu henüz anlamamış olan Müşfik'le Hüseyin Kaptan araya girmeye çalışınca Vedat Bey ikisini de ayrı ayrı fırçaladı. Müşfik'e:

- Senin bu işi beceremiyeceğin başından belliydi. Buraya geleceğime Manisa'ya, Sadık Beylerin bağına gitseydim...

Kaptan'a:

- Sen kaptan mısın, aşcı mısın? Nereden biliyorsun sardalyanın nasıl pişirileceğini? Sen git pusulana bak bakalım, rotan doğru mu değil mi?

Bu kez Hüseyin Kaptan'ın tepesi attı:

- Ben bugüne bugün liman kaptanıyım, ama değme kıyı kaptanı elime su dökemez. Ben istesem bu tekneyi İskenderiye'ye götürür getiririm. Bir keresinde buradan çıktık, Rodos'a gidiyoruz. Yolda...

Haydaaa... Bu kez de Hüseyin Kaptan'ın tıraşlarını dinleyeceğiz. Bereket Vedat Bey o palavralara pabuç bırakacak takımdan değil. Ne söylediğini anlamadım ama hem Hüseyin Kaptan'ın hem de bu arada Müşfik'in ağzının payını verdi. Onlar da savaş alanını Vedat Bey'e bırakıp işlerinin başına gittiler.

Vedat Bey hasımlarını yenince neşelendi. Dümbük'e:

- Bana bir bira ver.

Ama Dümbük'ün getirdiği teneke birayı istemedi:

- Ben teneke bira içmem, biliyorsun, şişe bira getir..

Dümbük şişe birası getirdi, ama o kargaşa içinde şişe açacağını bulamadı. Vedat Bey:

- İstemez, ben açarım, diyerek bira şişesini aldı ve kapağı önümüzdeki masanın kenarına takdı. Yukarıdan bir yumruk...

Sonuç çok yönlü oldu. Bir kez eski masanın, kapağın takıldığı ucu koptu. İkincisi kapak açılıp giderken şişenin bir ufak parçasını da götürdü. Üçüncüsü Vedat Beyin avucunun içi kesildi.

Haydaa, bir kıyamet koptu. Kopan tahta parçası Nahide Hanım'ın dizine çarpmış. Fırlayıp giden cam parçalı kapak da Şemsa Hanım'ın omuzuna vurmuş. Onlar feryat ederken Vedat Bey yine kabahati Müşfik'le Dümbük İsmail'e buldu:

- Bir şişi açacağı yok. Masası çürümüş bu teknenin. Bu ne biçim iş... Ne biçim gemi bu? Sen ne biçim aşcısın? falan filan.

Asıl sorunu Rıza Bey çıkardı. Doktormuş gibi yarayı, akan kanı inceledi:

- Tetanos aşısı yapmak zorunlu, dedi.

Yahu denizin ortasında aşıyı nerede bulacaksın?

İngiliz koyunda mı olur, yoksa Söğüt'e kadar inmeli mi? tartışmaları arasında Hüseyin Kaptan sorunu çözdü:

-Siz şaşırmışsınız. Denizin ortasında tataros mu ne diyorsun, o ne arar? Ha bu İbraaam'ın evvelsi gün baş parmağa makaraya sıkıştı. Avucunun içi bir karış yırtıldı. İsmail'in elleri kesik içinde. Bizim velet, dün denizde midye kabuğuna basmış. Ayağının altı boydan boya kesildi. Hiçbir şey yapmadık. Deniz suyu bu. Burada mikrop olur mu? Balıktan başka şey olmaz denizde.

Nabi de Hüseyin Kaptan'ın söylediklerini doğruladı. Vedat Bey'in içi rahat etti. Nabi, Vedat'ın yarasına ilaç sürdü. Yöntemine uygun biçimde sardı sarmaladı. Böylece gemide bir doktor bulunmasının iyiliği de kanıtlanmış oldu.

Haaa... olay bittikten sonra Dümbük içerden bir teneke kutu bira getirdi. Vedat Bey de artık şişe mişe mızmızlığı yapmadı. Ama yine de sorun çıkardı. Biralar istediği kadar soğuk değil. Soğutucu iyi çalışmıyor. Vedat Bey sarılı elini havalarda sallayarak bir süre daha homurdadı durdu:

Akşam güneş inerken bir tatlı koya girdik. Herkes koyun adını soruyor. Löngöz mü, Ballısu mu yoksa... İngiliz Limanı mı öyle bir yer olmalı. Bazıları, söz gelişi Hurşit Bey bir elinde dürbün, defterine notlar döktürüyor. Sanırsın ki Seyyid Ali Reis Hint denizinde yeni adalar keşfedecek. Ben anlamam böyle şeylerden. Kıyılara, makili tepelere filan bakıyorum, baktıkça da rahatlıyorum gibi geliyor bana. İçim açılıyor. Gözlerimin içi serinliyor sanki.

Dümbük İsmail'i takdir ettim doğrusu. İsmail'i de Kaptan'ı da. Yola çıkmadan önce mi, yoksa yolda bir yerde mi al-

mışlar sardalyaları da asma yapraklarını da. Bize söylememişler. Adam bir asma yapraklı sardalya ızgara yaptı. Sardalya öyle olmaz diye kavga çıkaran Vedat Bey herkesten çok atıştırdı. Yok, herkesten çok değil. Asıl rekortmen,büyük farkla Nabi Kapıkıran. Yuttuğu balıkları saymak istedim. Hesabın ucunu kaçırdıktan sonra vazgeçtim. Dümbük, o kadar insana o kadar balığı nasıl yetiştirdi, anlayamadım doğrusu.

Şimdi hepsi iyi de huylu huyundan vazgeçmez. Vedat Bey sardalyaları atıştırdıktan sonra aklı başına geldi. Yemek konusunda uzmanlık onun alanı. Bir şeyler söylemek gerek. Sardalyaya söylenecek laf yok. Daha önceki yemeklerde Dümbük İsmail'in çıkardığı börekler, pilavlar kusursuz. Kabak kalyesini bile bir başka türlü yapıyor adam. Hiç birini eleştiremiyor. Ama uzaktan bakıyorum. Kafası dolu. Aklı bir yerlerde geziyor. Biraz sonra da, her halde geze geze konusunu bulmuş olacak. Bir punduna getirip genelde balık pişirme konusunu açtı. Daha doğrusu İsmail'i sorguya çekti:

- Anladık, sardalyayı asma yaprağına sardın, kızarttın. Bunda ustalık filan yok ki. Sen turna balığını buğulama yapabiliyor musun?

İsmail'in canı sıkıldı:

- Yaparım abi, yapamam mı? Buğulama da yaparım, ızgara da...

- Oğlum, turnanın ızgarası bir şeye benzemez. Önce bunu öğren. Onu geçtik peki buğulamayı nasıl yaparsın bakalım? Tencereye balığın yanına ne koyarsın?

İsmail'in verdiği yanıtı Vedat Bey yeterli bulmadı. Dümbük daha balık otunu bilmiyor. Bir şey öğrenmiş. Defne yaprağı! Vedat Bey onu susturdu:

- Dur bak ben anlatayım! Turna kızartma olmaz... Olur mu, olur ama güzel olmaz. Turnanın buğulaması güzel olur? Buğulamaya gelince onun da yapmasını bilmeli!

Hadi bakalım. Başladı bir tıraş. Üstelik ben de biraz alındım. Benim elimden de buğulama yapmak gelir. Hani bir kez Leyla bize gelmişti de o gün bir kaya levreği pişirmiştim. Leyla şaşırmıştı. Emel'e:

- Çok becerikli kocan var, kıymetini bil. Herkese böylesi nasip olmaz, demişti.

İşe bak, biz Mavi Yolculuk derken karnımız mı acıktı nedir, balık buğulamasına kaptırdık. Çünkü evvelsi gün de bir turna almışım. Nasıl bir buğulama yaptım? Bizim Nejat'la Türkan gelmişlerdi. Bir oturduk...

Neyse şimdi o iş uzun sürer. Biz konumuza dönelim. O bahis başka bahis. Üstelik Emel bizim değerimizi bilip de yüz vermek istemediği için bu konunun çok konuşulmasını istemez.

Gelelim Vedat Bey'in tıraşlarına:

- Soğanı şöyle ince ince kıyacaksın. Sonra çarliston biber. O da öyle. Yarım domates. Fazla koyma. Domates suludur.

Dümbük arada bir lafa karışıyor:

- Abi biz de böyle yaparız, filan demek istiyor. Vedat Bey hemen susturuyor:

- Dinle... Dinle... Biraz patates. Onu da ince kıyacaksın ki iyi yumuşasın. Az kum havucu. İki, üç, beş keyfince yani diş sarmısak. Sonra efendim maydanoz, dereotu. Bir tutam kereviz yaprağı. Azcık su. Ama azcık haaa. Dur bakınmın dur! Tuzu, karabiberi unuttun. Unutma! Onları da koy, tamam mı? Biraz da tohum karabiberi. Şimdi bunları önden ateşte biraz çevireceksin. Yanlış anlama, börttürmek değil, çevirip dörtte bir haşlayacaksın gibi yani. Çünkü balık çabuk pişer. Sebzeler çiğ kalır. Ondan sonra efendim bunları yassı-uzun kabın içine bir güzel ser bakayım. Sonra balığı, dur bakalım sen bir kez turna balığını iyi tanır mısın? Bodrum'da balıkçıların turna balığı dediğini... Turna balığı nedir biliyor musun?

Dümbük yine dayanamayıp araya girmeye çalışıyor:

- Abi ... Sen de... Turna balığını da bilmez miyiz?

- Bilmezsin ya. Bak dinle, anlatıyoruz. Kimi Akdeniz Baracudası, kimi Iskarmoz der. Koca kafalı, zıpkın gibi ve uzun, keskin dişli canavar balıktır, onu da öğrenmelisin. Aslında ben de tam doğrusunu bilmem. Turna balığı tatlı su balığıdır da bu öyle değil. Hoş tatlı suda olsun bizim Bodrum sularında olsun turna balığı canavardır. Canavarların eti güzel olur. Tabii ben pişirirsem. Bilimsel adı da Rosemarinus officinalis'dir. Sarda Sarda ile karıştırma. Ona Torik derler...

Rıza Bey belli belirsiz:

- Uç baba toruk, dedi.

Ama o sırada Dümbük lafa girdiği için Vedat Bey duymadı:

- Abi ben oficina moficina bilmem... Alırın turnayı...

- Yok... Yok... Bak dinle. Balık pişireceksen bunları öğrenmek gerek. Neyse şimdi baracudayı bunların üstüne yatır. Karnına da altındaki sostan bir iki kaşık dolusu koy. Üç beş damla yağ damlat. Yağdan önce çiz bakalım üstünden. Biraz daha maydanoz, dereotu, hatta biraz kereviz yaprağı daha tekrardan... Balık otunu unutmayın. Balık otu nedir bilir misin? Bodrum'da biberiye derler ki o da yanlıştır. Biraz rezene. Sonra dil dil kesip hazırladığın kuzu göbeği mantar var ya onu da şimdi koy.

- Abi bizde kuzu göbeği yoktur. Bizde çintar var. Balığa da çintar koymayız. Çintarı kızartır yeriz...

- Sözümü kesme. Mantarı daha önce pişirirsen erir. Bir kaşık unu bir ya da, keyfine göre iki kaşık... Bir fincan suda terbiyelik yapacaksın. Ben öyle yumurtalısını sevmem. Onun yerine kaşık ucuyle bir cımbah salça. O da oldu mu? Olmadı. Hani bunun limonu. Limon... Eski, çok tanrılı dinler bu gün yaşasaydı. Limonu da, Mısırlıların Apis öküzü gibi tanrı diye benimserdik.

Vedat Bey turna balığı ve limon konusunu Eski Mısır'ın

Apis öküzü ile ilişkiye sokunca, doğrusu ben biraz şaşırdım. Adam mitoloji de biliyor. Neyse, Vedat Bey bu konudaki bilgiçliğini sergileye dursun. Dümbük dayanamadı. Kalktı, gitti. Vedat Bey anlatısının keyfine öyle takılmıştı ki onun gittiğini ayrımsamadı ve konuşmasını sürdürdü:

- Limon, buğulamanın kedisidir. Pişerken balığı hafif hafif ısırır. Kısaca limonu da ince kesip turnanın üstüne rabıtalı biçimde koyarsın. Az bir şey, yarım ya da bütün bir yaprak defne. Çok koyma, acılık verir. Az bir şey de bitki yağı... Zeytinyağı olmaz. Ağır gelir. Ama sen istersen, en azından balığın sırtına biraz zeytinyağı sürebilirsin. Hepsi tamam mı ben bir tutam, pek az yani, safran, ama Hint safranı değil, Türk safranı serperim balığın üstüne, baştan kuyruğa. Koyarsın yassı kabı sin ateşe. Sin ateş ne demek? Yani çok hafif ateş demek. Tamam mı? Üstüne de aluminyum folyodan bir yorgan çektin mi? Çektin. Şimdi beklersin balığın büyüklüğüne göre on beş, yirmi dakika. Sonra bir de alt üst edersin hırpalamadan. Ateşin altını kapa. İki üç dakika dinlensin. Süzülsün, diy mi? Ondan sonra da paşa gönlün isterse bir kadehcik çarmakçur... Haaa! Oğlum turna yakalayıp pişireceksen böyle pişir, yani ki tadı çıksın. Marifet balık yakalamakta değil. Onu eli çabuk herkes yakalar. Marifet pişirmektedir. Yakalamak adi avcılıktır. Pişirmek bilimdir. Estetik ister. Sen küçük adı neydi, hani... Burke'ü okumadın mı? Taaa XVIII. yüzyılda estetiği anlatmış.

Vedat Bey turna balığı buğulamasından Burke'ün estetiğine uzanınca zaten sıcaktan bir anlamda rahatlamış, bir anlamda da mayışmış gibi olan yolcuların ilgisi, dikkati iyice azaldı. Dikkat etmedim ama Vedat Bey'i dikkatle dinleyen yalnız Hurşit Beydi. Hülya ile Nazlı ayrılıp kamaralarına gitmişlerdi. Ama Vedat Bey heyecanını yitirmeden tıraşını sürdürdü:

- Neyse şimdi o laflara uzanmayalım. Sonracıma efendim, alırsın kayık tabağına. Hemen saldırma. Ayıptır. Saygısızlık-

tır. Bir dakika saygı duruşu yapacaksın. Aklında tut, unutma. Yapmazsan çarpılırsın. Ben sorumluluk kabul etmem. Sululuk da istemem. Böyle ciddi işlere sululuk katmak uygarlığa sığmaz.

Ben de biraz Vedat Bey'in konuşmasına dalmışım. Çünkü konu beni ilgilendiriyor. Ama sonra ayrımsadım ki ötekilerin hemen hepsi birer ikişer ayrılmışlar. Kala kala Hurşit Bey, Şemsa Hanım, Rıza ve ben kalmışız. Neyse ki Vedat Bey de hem durumu anladı hem de konuşması, konuşacağı şeyler de sona ermiş olmalı:

- İşte bu kadar, hadi bana müsade, diyerek kamarasının yolunu tuttu.

Akşamleyin yine George gitar çaldı. Nabi herkesten önce Gerta'yı alıp kamarasına çekildi. Hülya da öyle. Ay da saatler boyu ağır ağır indi. Gece aydınlığı azaldı. Bence her şey iyiydi. Hatta Emel'e:

- Çok güzel, ben mutlu oldum, iyi ki bu Mavi Yolculuğa çıktık, dedim.

Emel, o ay aydınlığında görebildiğim kadar hafifçe gülümsemiş olmalı:

- Yaaaa, öyle, ama yolculuk daha bitmedi, diye yanıtladı.

Yüzümde gecenin tatlı serinliği, ağzımda sardalyaların benzersiz tadı... Üç beş kadeh çarmakçur... Her zamankinden biraz da fazlasıyla...

Yalnız ben değil elbette ötekiler de bayağı kafayı buldular. O arada Vedat Bey'le Hüseyin Kaptan barıştılar. Barışma sonucu Hüseyin Kaptan'ın dili açıldı. Avcılar nasıl bitmez tükenmez ve yüzde doksanı palavra av öyküleri anlatırlarsa o da gemicilik ve deniz serüvenlerini sergiledi durdu. Palavra ya da doğru ama adamın anlatışı güzel, eğlendirici oluyor:

- Şimdi biz çıktık Bodrum'dan. Teknede on dört kişiyiz. Kaptanımız Halil Kaptan. Öleli çok oldu. Allah rahmet eyle-

sin. Yarımız gemici ha... İki de İtalyan var. Biri kaptanmış. Sonra öğrendik. Tekne de tırandil. En büyüklerinden. Hepimiz doluşmuşuz. O zamanlar otuz metrelik guletler, aynakıçlar azdı. Ama tırandillerin içleri geniş olur. Neyse doğru Mersincik. Öğleden sonra oraları meltem tutar. Oradan Knidos, Datça filan. Bencik, Selimiye... Her akşam koylarda yatıyoruz ya. Dirsek limanı, Bozburun, Serçe, Arap adası... Marmaris'e vardık. Niyetimiz Fethiye'ye gitmek. Marmaris'te bizim İtalyanların iki tane tanıdıkları çıktı. Onları da alalım, dediler. Biz almayacaktık, ama dediler ki İstanköy'de düğün varmış. Bunları da düğüne çağırmışlar. Hep birlikte gidermişiz. Gidermisin, gideriz. Döndük geriye. Hava da güzel. Bastık yelkenleri. Flok, Geneva, ana yelken, randa, hırsız yelken, mizen ne varsa. Sağlam on iki mil yapıyoruz motorsuz. İtalyan Kaptan keyfinden dört dörtlük oldu.

- Maestro bonente, Perikolo niyente, diye bağırıyor..

Rıza rastgele sordu:

- O ne demek oluyor?

Hüseyin Kaptan onun ne demek olduğunu bilmiyor. Ama konuşmasını sürdürdü:

- Ben nerden bilicem. Aklımda kalmış işte. Neyse ilk üç gün iyi gitti. Bozburuna yaklaşırken rüzgâr düştü. Şimdi biz oradan açılıp gideceğiz Kos'a. Onu konuştuk. Bozburun'u dolaşırken biraz rüzgâr aldık. Fazla değil. Kaptan olan İtalyan ondan da çok hoşlandı. O aralık motorla gidiyoruz, Geneva da açık. Halil Kaptan'la o İtalyan yelkenleri fora edelim hepsini, demişler. Motoru durdurmuşlar. Biz ayrımsamamışız. Kıç güvertede masanın yöresinde oturmuşuz, kimin pasaportu var, kimin vizesi yok diye konuşuyoruz. Pasaportları inceliyoruz derken... bunlar ana yelkeni, randayı açmışlar. Hoş açarlarken bize de söylediler ama ne olduğumuzu anlamadık. Birden bir rüzgâr... Ana yelken açılınca tekne bir yan yattı. Hadi masanın üstündeki pasaportların bazıları denize

uçuverdi. Ben o zaman delikanlıyım.. Vurgun yemek, aksona olmak gibi korkularım yok. Yirmi yirmi beş kulaca karada yürür gibi dalar çıkarım. Yallah attım kendimi denize. Pasaportları topladım çok ıslanmadan. Herkes nasıl şaştı. O İtalyanyandan biri öyle sevindi ki, önce para vermek istedi. Almadım tabii. Bu kez saatini çıkardı verdi. Halil Kaptan olmaz, dedi. Çok güzel saatti doğrusu. Su geçirmeyenlerden. Ama Halil Kaptan olmaz deyince alamadık.

Neyse motorla, yelkenle filan Kos'a vardık. Gümrükte baktılar. Kaç kişisiniz? On altı. Kim bunlar? Gemici! Bir teknede bir kaptan on beş gemici olmaz, dediler. Pasaportlar ıslak, vizeler biraz biraz silinmiş... Denize düştü, dedik. Büsbütün pirelendiler. Bizden çok İtalyanlardan pirelendiler. Ama Halil Kaptan gümrükçüleri tanıyor:

- Biz gemi almaya geldik. Gemicilerin yarısı o tekneyi teslim alıp gidecekler, dedi.

Ha öyleyse Lendaxi, dediler. Bizi bıraktılar. Gittik düğüne... O Rum kızları ne fettandır. Halil Kaptan'ın başından aşağıya karanfiller döktüler. Bir yemekler, bir şaraplar... Sabaha kadar eğlendik. Doğrusu insanın canı ayrılmak istemiyor ama İtalyanlar döneceklermiş. İyi kötü hepimizin de bir işi, bir bekleyeni var Bodrum'da... Sabah sabah o kafayla vira ettik açıldık. Hava iyi, yine yelkenleri fora ettik. Bodrum aha karşımızda, saatine kalmaz varırız, dedik demedik birden bir hava patladı ki... Aman Allah... Bizi aldı bir telaş. Bu kadar yıllık gemiciyim, fırtınanın böylesini, görmedim. Dalgalardan, boradan metaforalar parçalanıyor, koç boynuzları yerlerinden kopuyor. Yelkenler havalar da... Ne oluyor filan dedik. Ne olduğunu anlamadık. Çünkü fırtına bora geldiği gibi birden gidiverdi.

Meğerse o gün büyük deprem olmuş. Deniz Kalimnos'ta kentin içini doldurmuş. Bodrum'da da öyle. Sular çarşıya kadar girmiş... Millet sokaklarda orfoz, lağos toplamış... Bizim bunlardan haberimiz yok. Rıhtıma yanaştık, halatları aneleye bağlıyordum... O sırada...

Ben daha sonrasını işitemedim. Olduğum yerde , annesinin kucağında masal dinlerken uyuyan beş yaşındaki çocuklar gibi dalıp gitmişim.

Oysa o gece önemli bir olay olmuş. Olmuş da kapanmış. Ben çok sonra öğrendim. Bizim Nazlı, konuşmasını dinlerken önce etkilenmiş, sonra da Hüseyin Kaptan'a aşık olmuş. Müşfik, bana anlattığına göre, durumu hemen çakmış:

- Baktım, bizim Nazlı'nın ağzı hafifçe aralandı. Gözleri süzüldü. Güverte aydınlık değil ama ona rağmen bakışlarındaki değişikliği ayrımsadım. Kaptan konuşmasını bitirdikten sonra, bizim Nazlı adamın koluna girdi. Bastonun oraya götürdü. Orada babaların üstüne oturdular. Başbaşa konuşuyorlar. Bu iş daha ileriye gitmeden durdurmalı, dedim. Nazlı sanatkâr kadın. Sanatkârların böyle şeyleri olur. Olur ama denizde, bu teknede, altmış yaşındaki adamla olmaz. Bekledim, gelir gelmez yakaladım. Ben bir şey söylemeden o açıldı. Açıldı değil saçıldı. Kaptan kimdir, kaç yaşında, evli mi bekâr mı filan.. gibi sorular sordu. Haaa... Anladım bu iyice kafayı tutmuş o gece. Yarma kadar hiçbir şeyi kalmaz. Ama bu kafayla gidip Hüseyin'e, bakarsın, seni sevdim filan gibi laflar eder. Kim bilir belki de söylemiştir bile. Daha yolculuğun başındayız. Sonra ne yaparız? Hemen Betül'e açtım. Emel'le birlikte Nazlı'yı denetime aldılar. Ben işitmedim ya. Neler söylemiş? Gönlüm aktı bir kez, demiş. O arada bizlere de taş atmış, Öteki erkeklere hiç benzemiyor. Gerçek erkek. Bir deniz şövalyasi, ben artık yaşam arkadaşımı buldum, gibi laflar etmiş. Filan falan... Yahu adam otuz yıllık evli, altı tane çocuğu, gelinlik kızları, askerde oğulları var. Bir şey değil. Bütün Bodrum'a rezil olacağız. Çünkü...

O anlatırken ben başka şeye kızdım. Evet, Nazlı sarhoş olmuş, az kalsın Hüseyin Kaptan'a asılacakmış. Müşfik, Betül ve bizimkisi araya girmiş. Olayı örtbas etmişler. Sorun kalmamış. Ama ben Emel'e çok kızdım. Neden bana anlatmıyor? Müşfikten ayrılır ayrılmaz hemen gittim yakaladım:

- Neden bana olanları anlatmadın?

Hiç istifini bozmadı:

- Bu saate kadar uyudun. Nasıl anlatacaktım? Bu bir. İkincisi bilsen ne olur, bilmesen ne olur? Nazlı bu yaşı, bu hali ile birkaç saatliğine olmayacak bir aşk yaşadı, mutlu da oldu. Çok içmişti. Ne yaptığını, ne söylediğini bilmiyordu. Ertesi gün de unutacaktı. Nitekim unuttu bile. Sen bunları öğrenip de ne yapacaksın? Geminin jurnalini mi tutuyorsun? Ayrıca bu konunun kapanması ve başkalarının öğrenmemesi gerek. Özellikle Hülya'nın kulağına giderse çok fena olur. Hadi canikom, sen de unut, bilmemiş ol. Bak fondöten tüpü yere düşmüş. Veriver bana. Güneşten yüzüm pul pul oluyor...

Konuşmasının kalanını dinlemedim ama dediğini tuttum, unuttum gitti Nazlı'nın birkaç saatlik derin aşkını ve onun arkasında yatan komik trajediyi. Nazlı ersek bir kadın görüntüsü vermez. Oysa o görüntünün altında yatan başka bir ruh, başka bir kadın var. İçki içip bilinçaltının kapıları açılınca erkek düşkünü ruh özgür olmuş, çıkmış dünya yüzüne. İçki böyledir. Herkese başka türlü etki yapar. Sözgelişi ben içtikçe... sahi ben içkiyi fazla kaçırdığım zaman ne yapıyorum? Bak anımsayamıyorum bile...

Dördüncü gün

Koyda Arabesk müzik - George'un Gerta ve Nabi'yi gözetlemesi olayı - George nasıl biridir? - Nabi ile Hülya'nın bozuşması - Cicoz oyunu - Vedat ile Nabi'nin arasının açılması-İbraaam'ın Hüseyin Kaptan'ı çekiştirmesi - Gizemli bir düş görürken neler oldu?

O sabah uyandığımızda biraz şaşırdık. Dün akşam girdiğimiz koy bomboştu. Oysa şimdi tepeleme dolu görünüyordu. Guletler, aynakıçlar, eski, küçük balıkçı kayıklarınan bozma tekneler... Her türlüsü... Bütün bu teknelerden çeşitli insanların böcekler gibi kaynaştıklarını, kiminin denize girdiğini, kiminin kahvaltıya oturduğunu gözledik. Ben geçen gün magandalardan azar işittiğimiz için bu kez öteki teknelere dürbünle bakmadım. Bu önemli değil, ama yanımızdaki kerli ferli ve olağanüstü görkemli tekne de sabahın erken saatle rinde yöreye acıklı bir Arabesk konseri dinletmeye başlamıştı. Baygın ve acıklı bir müzik havada dalgalana dalgalana yayılıyor, sabah mahmurluğu içindeki insanların içini bayıltıyordu. Gözlerini kırpıştırarak güverteye çıkan Hülya:

- Ne oluyor yahu, sabah sabah kimi ağlatıyorlar böyle? dedi.

Sonra yanımızdaki büyük süper lüks tekneyi gördü, Arabesk kakafonisinin oradan fışkırdığını anladı ve birden yelkenleri açtı. Karşı tarafın da rahatlıkla işitebileceği bir tonda bağırmaya başladı:

- Bu ne saygısızlık, bu ne rezalet... Bu koyda başka tekne yok mu? Yalnız siz mi varsınız? Sabah sabah bu kakafoniyi ne hakla dinletiyorsunuz millete?

O böyle bağırıp çağırırken Kral da çıkıp onun yanında boy gösterdi. O arada Nabi Kapıkıran da direklerin tepesine tırmanıp sabah jimnastıiği hazırlığına başladı. Sağdan soldan karışık erkek başları da göründü. Büyük top sakalı ile Hüseyin Kaptan, Müşfik, Rıza, sırık boyuyla Vedat Bey... Bir de bağırıp çağıran yırtık edalı bir kadın... Geçen kez başımıza gelenin tersine bu defa yanımızdaki süper lüks teknenin yolcuları ürkmüş olacaklar. Arabesk şarkı derhal kesildi. Geminin güvertesine çıkan biraz ürkmüş, biraz utangaç, ama oldukça yakışıklı gençten bir adam:

-Affedersiniz, hoparlör açık kalmış efendim, dedi.

Yakışıklı adamı görünce Hülya'nın içinin yağı erimiş olmalı. Hemen kırıtmaya başladı. Ama sabah görüntüsü biraz perişandı. Nitekim o sırada güverteye çıkan Vedat Bey:

- Ooo, Hülya Hanım, perişan bir güzellik içindesiniz. Adamı mahvedeceksiniz, diye takıldı. Aslında Hülya'nın saçı başı dağınık, göz kapakları şişmiş, ligaları da sarkmış bir hali vardı ve adam mahvolmaktan çok kaçıp kurtulmayı düşüne bilirdi, ve öyle oldu denilebilir. Yakışıklı genç anlaşılmaz bir şeyler söyleyerek, geriye dönüp teknenin salon kamarasına girdi, gözden yitti gitti. Bu arada çarmıhlardan mizana direğinin ortalarında bir yere kadar tırmanmış olan Nabi de oradan Hülya'ya laf attı:

- Ne o, Hülya Hanım, yakışıklıyı ürküttün!

Hülya'nın belirgin biçimde alındığını anladık. Bir şey söylemedi ama, bana öyle geldiki, adeta içinden "Sen görürsün." diye geçirdi. Güvertede biraz sessiz sedasız durduktan sonra döndü, söylene söylene kamarasına gitti.

Sorun bu sonuçlara bağlandıktan sonra Nabi, Denizli horozunun biraz geç kalmış görevini yapmaya başladı. Adam gemide orangutan, denizde fok balığı... Dördüncü günün sabahında da aynı patırdı... Bazılarımız alışmış olacak. Vedat Bey, Rıza Bey, Emel'le Betül, ben bir iki Plofffşopppr'dan son-

ra fazla oyalanmadan güverteye çıkıyoruz. Ötekiler daha sonra geliyorlar.

O gün nasılsa George da erken kalkmıştı. Aslında benim dikkatimi çekmiş olmalıydı, ama yüreğimin saflığına geldi. Söylemek istediğim şu: Hülya sabah tuvaletini yapıp tekrar güverteye çıktıktan sonra hemen George'un yanına gitti, aralarında fıs fıs bir şey konuşmaya başladılar. Ben bu gelişmeyi sonra ayrımsadım.

Nabi Kapıkıran, her zamanki yöntemle, zemberekli kurma oyuncak gibi bir çıkıp bir atlayarak günlük kontenjanını doldurdu. Yine yanımızdan üstünden kovayla dökülmüş gibi sular akarak geçerken sırıttı:

- Şimdi sıra Gerta'da.

Koşarak ve tabii bastığı yerleri sarsarak gitti. Biz, ne demek istediğini iyi anlamadığımız için tabii boş verdik. Hülya cadalozu ile yumuşak George ise birbirlerine bakıp sinsi sinsi güldüler. Sonra George Hülya'ya bir şey söyledi. Ötekisi bastı kahkahayı. Bunlar netameli insanlar. Nasıl gülüyorlar, deli gibi. Bir kumpas kurdukları belli de ben sabah sabah keşfedemedim. Biz zaten o ara aval aval bakıp duruyoruz. George yılışık gülücüklerle yanımızdan ayrıldı. Doğrusu nereye gittiğini merak da etmedim, yani izlemedim de. Ama Hülya'da bir hınzırlık var. Ayan beyan belli oluyor.

. Az bir zaman geçti. Dümbük İsmail çayı hazırlıyor. O arada Hurşit Beyefendi ve Şemsa Hanımefendi Özâlimler göründüler. Hurşit Bey sakalı ve Şemsa Hanım ince ipek tesettürlü giysisi ile tabii. Peşlerinden Rıza Bey'le Nahide Hanımefendi de teşrif ettiler. Tam Nazlı merdivenlerden çıkarken gök gürültüsü gibi bir nara işittik. Peşinden Nazlı'nın:

- Ay aman, ne oluyor?filan diye feryat ettiğini duyduk. Onun da peşinden Nabi ayısı, her halde Nazlı'yı iterek merdivenlerden çıkmış, sıradan çıkmış değil de atlayarak çıkmış olacak, yanımızda belirdi. Öyle don gömlek şallak mallak bir

durum. Kıpkırmızı bir yüz. Gözler çakmak çakmak. Alabros saçlar adına layık olarak fırça gibi dikelmiş. Adam metalcilere benzemiş. Kıyamet bir hal. Bir bağırıyor ki sesi Allah bilir kıyıdaki tepeciklerde yankılanmıştır gümbür gümbür:

- Nerede ulan o terbiyesiz sapık? Ben senin kemiklerini kırmazsam...

Müşfik'le Hüseyin Kaptan koşup geldiler. Bunlar deneyimli anlaşılan. Hemen adamın yöresine saldırdılar. Dur, yapma, etme sâkin ol, Ne oldu? Kim yaptı, ne yaptı? Daha sonra Avukat Rıza da onlara katıldı.

Hülya kıs kıs gülüyor. Aslında hepimiz açıkca gülüyoruz. Adamın kılığı, hali, nara atışı gülünmeyecek gibi değil. Ama Hülya'nınki bir başka türlü gülme. Bilinçli bir şey. Hemen her zaman çıkabilecek bir olaya ve öyle bir olay yüzünden bir saldırıya girişmeye hazır durumda olan Vedat Bey'in yüzü bile adamın o halini görünce açma gibi açıldı. Tabii merak için de kaldık. Belli ki bu George utanmazı bir halt karış tırmış. Nabi'yi kızdırmış. Ama öyle sıradan bir kızma değil. Adam adeta fıttırmış gibi. George o anda eline geçse kemiklerini sahiden kıracak, kuşku yok... İşe bak. Biz Mavi Yolculuğa çıktık, güzel birkaç gün geçirelim diye. Oysa şimdi cinayetlere karışacağız.

Cinayetlere filan karışmadık. Müşfik'le Hüseyin Kaptan, daha sonra Avukat Rıza adamı sakinleştirdiler. George ortada yok. Nereye saklandı, kimse bilmiyor. Deniz ortasında, başı kıçı ortada bir teknede nereye girdi fare gibi; anlamadık. Müşfik'le Hüseyin Kaptan Nabi'yi sakinleştirmkte övülecek bir başarı gösterdiler. O arada:

- Sen onu bize bırak.

- Ama böyle rezalet olur mu?

- Olmaz elbette, filan gibi laflar işittik. Sonunda Nabi söylene söylene kamarasına gitti. Daha sonra Gerta ile birlikte ve biraz daha uygar bir kılıkla çıktı geldi. Nabi'nin görüntüsü

öyle hem ciddi ve küskün hem de komik. Gerta ise sanki içinden gülüyorcasına tuhaf bir görüntü. Öteyandan epeyce bir zaman geçti. Öğleye yaklaşırken George, piç kurusu ve eşek sıpası Erol'la birlikte çıkageldi. Nabi ile uzaktan birbirlerine baktılar. Herif mukallit, şaklaban, maskara bir şey. Uzaktan bağışlanmasını anlatan jestlerle, mimiklerle, profesyonel bir pandomimci gibi türlü soytarılıklar yaptı. Nabi'nin acıma hatta beğeni duygularını harekete geçirdi. Anlaşılan Nabi ayrıca büyüklük gösterip herifi bağışladı ya da yapılacak bir şey yok. Yani biz böyle anladık.

Sorun ve cinayet olasılığının ortadan kalktığını anlayınca biz de rahat ettik. Gerçi sorun çözümlenmiş oldu. O oldu bitti de bizim merakımız bitmedi. Belli ki bu işi yedi kişi biliyor. Çin'deki misyoner öyküsünde olduğu gibi. George, Nabi, Gerta, Hülya, Rıza, Hüseyin Kaptan ve Müşfik... O Gerta aşiftesi ise Vedat'in aksine hiç kızmış görünmüyor. Hatta bazı bazı dudağını hafifçe ısırarak gizli gülücükler dağıtıyor yöresine.

Ortada ayıp bir şey olması olasılığı var. O nedenle kimse bir şey sormuyor. Belki onlar biliyor da ben bilmiyorum? Öyledir, ben hep en sonra öğrenirim böyle şeyleri. Aslına bakarsanız benim gibi daha başkaları da var olanları anlamayan, bilmeyen. Ama anlaşılan onlar merak etmiyorlar. Ben öyle değilim, meraklıyım ben. Sonunda kalktım, Müşfik'i yakaladım. O da her zaman olduğu gibi Kaptan'la bir şeyler konuşuyor. Araya girdim:

- Anlat yahu ne oldu? Meraktan çatlayacağım.

- Yahu, bir şey değil, George sapığı Nabi'yi kızdırmış. Adamı yatıştırdık. Boş verin.

- Nasıl yatıştırdınız?

- Siz ikiniz bizim gibi değilsiniz, Avrupa Birliği vatandaşısınız. Kavga etmemeniz gerek. Helsinki anlaşması, Lüksemburg protokulu var. Bak AGIT toplantısında herkes nasıl

barıştı. Onlara uymalısınız. Yoksa İnsan Hakları Mahkemesi filan dedik, sorun kalmadı.

Müşfik benimle bayağı dalga geçiyor. Şimdi burada anlaşmanın, protokolun ne yeri var? Burada Türkiye'nin kara suları içindeyiz. Hüseyin Kaptan'ın sorumluluğu olmalı. Bizim de hakkımız. Her şey saydamlaşmalı. Ortada tehlikeli bir durum olduğu anlaşılıyor. Ne olmuşsa olduğu gibi bize anlatması gerek. Ona göre önlemimizi alacağız. Sorun kalmadı olur mu? Bir avuç insanız iki karışlık bir tekne üstünde. İçimizden birisi, yine içimizden bir başkasının kemiklerini kırmaya kalkıyor. Müşfik de tutmuş, bana boş ver yok AB, AKKA, AGIT bilmem nesi filan diyor. Bırakır mıyım? Dayattım ki nasıl. Sonunda baktı olmayacak, olayı anlattı. Aslında işin içinde iş var. Yalnız bunu ben iyi anlatamam. Müşfik'in ağzıyla anlatırsam daha otantik olur, yani gerçek durumu daha iyi anlarsınız:

Bu Nabi ayısı şu kadar yaşta. Ama yirmilik delikanlı gibi maşallah. Derisinin kalınlığı bir parmak. Saçlar alabros kesilmiş. Boğa gibi bir adam azmanı. Şimdi bu adam bir oturuşta, dünkü gibi, yirmi sekiz tane iri boy sardalya balığı yiyor ya (Bak ben sayamamıştım, demek Müşfik saymış.) Dümbük İsmail bile şaşırdı. Bana geldi:

- Abi, ben bu adama yemek yetiştiremeyeceğim, herkes eczaneden, hani ne diyorlar, "yaygara" mı ne, öyle bir şey alıyor. Buna yaygara maygara gerekmiyor. Şuna bir çare bulun, dedi.

Daha başlangıçta Müşfik lafı saptırıyor, diye düşündüm:

-Yahu bırak şimdi adamın anatomisini, fizyolojisini sadede gel, dedim.

Müşfik de kızdı:

-Patlama. Anlat dedin, biz de anlatıyoruz. Peki kısa keseyim. Şimdi siz bilmiyorsunuz. Bu adam yüzünüze güller her gece, günde üç kez sevişiyor. Getrude'u da bunun için seçip

tutmuş. Ama giderek kıza da aşık olmuş. O iş başka. Gerta'nın ise dayanma gücü kalmamış. Her gece iki üç saatte bir kalkıp hındım yap. Bir gece, iki gece, üç gece derken... Olacak gibi değil. Bu ne denle bayrakları açmış. Yakınıyor ve karşı çıkmaya çalışıyor... Neyse o da başka konu.

O bunu anlatırken benim ağzım açık kalmış. Müşfik dürzüsü:

- Ağzını kapa, kulaklarını aç! diye uyardı. Sonra sürdürdü:

-Şimdi bunlar aralarında bu tartışmayı yapıyorlar ya. Haa. Gerta bu hındım olayını tutmuş Hülya'ya söylemiş. O da:

- Bir çare arayalım, demiş.

Bu sabah sèninki fok balığı gibi denizden çıkıp... Hani yanımızdan geçerken ne diyordu:

- Şimdi sıra Gerta'da!..

Yani üçüncü sefere gidiyor adam.

Ha, işte kamarasına gidip Gerta'nın üstüne çullanmış. Tam hındımın can alacak yerinde George köpeşteden aşağıya sarkıp kamara penceresinden, tabii tersine bakan bir yüzle, yukarıdan aşağıya, denizlerin derinliklerinden su yüzüne çıkmış, hortlamış bir Poseidon gibi uzamış saçlar, herifin uzun saçları var fıldır gözler ve cırlak bir sesle:

- Ne yapıyorsunuz orada bakiim? Sizi gidi sizi, Anatomi kompare mi yoksa? Der demez Nabi'nin kanı belinden yukarı, başına çıkmış. Çıkmış değil de hani ne derler, sıçramış. Ve aklını başından alınış. Gerta'i bırakıp güverteye fırlamış. Yolda da Nazlı'yı itelemiş. Eğer, George'u o anda yakalamış olsaydı, doğrusu o cinayet olasılığı gerçekleşebilirdi. Gözü öylesine dönmüştü ki en azından George'un bir iki kemiğini kırardı o kızgınlıkla.

İşte biz de geldik adamı sakinleştirmeye... Neyse ki aslında çok yumuşak huylu adam. Boyuna:

- Ama olmaz ki , böyle laübalilik, böyle herkesin gizliliğine... Ben bunun... filan deyip duruyor. Biz de sanki bir şey yapacakmışız gibi:

-Sen onu bize bırak, diyoruz da ne yapacağımızı bilmiyoruz elbette. İşte tam bu sırada Rıza Bey yetişti. Avukat adam, mahkemede konuşur gibi öyle bir çalımla:

- Nabi Bey, bir ceza verilecekse sen verme. Sonra bir sorun çıkar. Taammüt vardı, derler. Hüseyin Kaptan'la Müşfik Bey bu işi çözsünler. Sen otur keyfine bak. Tatile çıkmışsın. Üzme kendini. Senin şerefine bir leke mi gelmiş? Yoooo. Sen erkekliğinin şanını kanıtlarken dikizlemiş röntgenci kerata. Uygar dünyada sinema artistleri, prensesler, milyarderler, kendileri istememiş de haberleri olmadan paparaziciler çekmiş gibi çırıl çıplak fotograflarını yayınlattırıyorlar. Neden? Gösterilecek malları var. Herkül gibi adamsın. İsteyen gelip görsün anaların ne arslanlar yetiştirdiğini. Bundan daha onurlu bir olay olur mu? Bak şimdi arkadaşlar, sana beğeni ile hatta bazıları da belki kıskanarak bakıyorlar. Maşallah, diyorlar, Çünkü...

Sözün kısası Rıza Bey avukatça konuşup Nabi'yi yatıştırmış. Bizim de öteden gördüğümüz bu. Nabi'nin yüzünün çizgileri yumuşadı. Biraz daha tatlı tatlı konuştular. Kalktı giyinmeye kamarasına gitti.

Müşfik'in anlattıkları böyle. Şimdi bu iş kapandı sayılır ama durumu sağlam kazığa bağlamak için deneyimli Hüseyin Kaptan böyle kriz anlarında hemen yemeğe kuvvet veriyor. O Dümbük İsmail de ister Kilis'in tepsi köftesini yapsın ister Kapalı Çarşının su mahallebisini, doğrusu döktürüyor. Bir patlıcan kebabı yaptı ki anlatılır gibi değil. Kadın erkek çatalı bıçağı bırakıp elle , Tanrının verdiği parmaklarla yemeye giriştik. Snob Nazlı da kibarlığı bırakıp ekmekten avuç kadar bir parça koparıyor ortadaki tencereye batırıyor, bir yutuyor, hayret bi şey. Onu öyle görünce dayanamadım:

- Nazlı, has ekmekle patlıcan kebabınının iflahını kesiyorsun, dedim.

Nazlı bir yandan lokmasını yutarken öte yandan lafı yerde bırakmadı:

- Sen kendine bak. Acelenden yemeğin yağı çenenden akıyor.

Oysa kesinlikle böyle bir şey olmadığına yemin ederim. Fakat doğrusu Nazlı'ya da iyi bir yanıt vermek gerekirdi ama o yanıtı bulamadım. Bereket o sırada Vedat Bey:

- Canım efendim, patlıcan kebabı böyle olmaz, çiğden yapılırsa şöyle olur, yok maydanozu az olursa böyle... filan diyerek lafı değiştirdi. Bu arada kendisi de fena halde atıştırıyor ve atıştırdıkça da iştahı açılıyor, biraz daha alıyor. Hem yiyor hem de bir taraftan bir kusur buluyor:

- Biberi az kaçmış efendim!

Kimsenin onu dinlediği yok tabii. Kimsenin onu dinlediği yok da birden tuhaf bir şey oldu. Vedat Bey hırsla ayağa kalktı:

- Böyle rezalet görmedim. Bu nedir böyle?

Hepimiz şaşırdık. Ne oluyor? Herkes, Vedat Bey'in kendisi de, patlıcan kebabından memnun. Bu adama ne oldu ki durup dudurken böyle bağırıyor? demeye kalmadı adam o zamana kadar ayrımsayamadığı önemli sorunu açıkladı:

- Bu nedir efendim! Herkesin önünde büyük servis tabakları var. Benim önümde küçük tabak. Neden böyle oluyor?

Sorun anlaşıldı. Vedat Bey'in önüne küçük servis tabağı konulmuş. Küçük tabağa da konulan yemek, büyük tabaklara konulandan az oluyor. Vedat Bey kendi tabağındaki patlıcan kebabını yiyip bitirince bir de bakmış ki ötekilerin tabaklarında hâlâ yemek var. İzbandut Nabi harıl harıl atıştırıyor. Neden? Çünkü ötekilere büyük tabak verilmiş. O nedenle daha çok yemek konmuş büyük tabaklara. Salçası şöyle,

maydanozu böyle diye eleştiren Vedat Bey Dümbük İsmail'i nerdeyse dövecek. Oysa o fukaranın kabahati yok. Sofrayı kuran Küçük Erol ile Nazlı. Vedat konunun bu yanını öğrenince bu kez Nazlı'ya verdi veriştirdi. Fakat asıl önemli sorun bizlerden daha az kebap yemiş olması. Şimdi ne yapılacak?

Neyse Kaptan'la gemiciler henüz yemeklerini almamışlardı. Onlardan biraz arttırılarak Vedat Bey'in önüne, bu kez büyük tabakla kondu. Şimdi doğrusu, Vedat Bey bu işten biraz, hatta epeyce kârlı çıktı. Yemekten sonra yüzünün çizgilerinde derin bir mutluluk seziliyordu. Yine de:

- Fena değil ama tuzluca olmuş, demeden yapamadı. Ben de usulca:

- Yok elinin körü, körünün de tepesi, dedim; ama kimse işitmedi.

Yemek bittikten sonra kahveler içilirken baktım, herkes seks boğası Nabi Kapıkıran ve bombastik Gerta ilişkisiyle meşgul doğrusu. Aslında Nabi-George sürtüşmesi tamamiyle bitmemiş durumda. Yüzsüz George yaşamsal tehlikeyi atlattıktan sonra uslanmamış olmalı ki Gerta'le ilişkiyi geliştirdikçe geliştiriyor. Gerta de Nabi'ye inat George pas veriyor adeta. Onları öyle gördükçe Nabi'nin suratı asılıyor da asılıyor. Ama tuhaf olan şey, adamın suratı asıldıkça sanki daha bir şirinleşiyor gibi. Adamın suratı şirinleşiyor ama ötekiler muhabbeti ısıttıkça ısıtıyorlar. Ben içimden bu iş böyle sürüp gidemez dedim. Hayır, sonunda bizim de sorumluluğumuz var. Üstümüze kalacak bir sorun çıkarsa ne yaparız? Müşfik'e düşündüklerimi anlattım. Hiç telaşlı görünmedi:

- Hakkın var, ama no problem.

- Nasıl no pnoblem yahu?

- Sen merak etme, ben de biliyorum. Bugün halledeceğiz. O gün Müşfik, Nabi ile uzun bir konuşma yaptı. Konuşmaları uzaktan izliyoruz. Konuşma sürdükçe Nabi'nin suratında güller açmaya başladı. Bir ara kahkahaları koyverdi. Ne oldu-

ğunu anlamadık ama içimiz rahatladı. Akşama doğru Vedat Bey alışık olduğumuz gibi aksilik etmek için bahaneler ararken ve suratını asarken Nabi yöresine gülücükler dağıtıyor. Hatta George'a da öyle bir hoşgörülü bakışı var ki şaşıp kaldık. Bir ara durup duruken George'a bakıp mırıldanır gibi bir şeyler söyledi:

- Midilli'nın şeftalisi okka çeker üç tanesi.

Tabii George bir şey anlamadı. O anlamadı da onun yerine Hurşit Özâlimler Beyefendi kızdı:

- Ne demek istiyorsunuz, benim ecdadım, büyük babamın dedesi Midilli'den gelmiştir. Ne olmuş Midilli'nin şeftalilerine?

Nabi özür diledi. Sözüm size değil falan filan derken iş tatlıya bağlandı. Kasıtlı değilmiş. Öyle söylenirmiş işte. Doğrusu ben de pek anlamadım, ama sorup araştırmaya da gerek görmedim. Ne üstüme vazife? Midilli'nin şeftalisinden bana ne? Middili'den eskiden tavşan çocukları gelirdi, derler. Yüzlerce yıl önce tabii. Bunun ötesinde konu Nabi'yi ilgilendirir, George'u ilgilendirir, hadi hadi Hurşit'i ilgilendirir. Benim çocukluğumda Midilli'de iyi zeytin gelirdi, onu bilirim.

Öteyandan Nabi'nin neden rahatladığı da anlaşıldı. Meğer Müşfik, Nabi'ye, Gerta konusunda George'dan kuşkulanmasının gereksiz olduğunu söylemiş. Çünkü George da yolda silkelediğimiz herifler gibi . Yani onlardan. Gay'ler var ya onların kibarıymış. Kısacası George'la Gerta arasında bir şey olamazmış. Tersine George Gerta için bir tür sigorta imiş. Müşfik, Nabi'ye garanti vermiş. O arada George:

- Ben bu gemiye gelin geldim ama... gibi tuhaf bir laf etmiş. Dürzü demek ki en başta topsakal Hüseyin Kaptan, ya da bir başkası... kim olursa olsun kendisiyle, özel konusu açısından ilgilenmediği için, Hülya'nın planını uygulamaya koyarak teknede böyle sorunlar çıkmasına yardımcı olmuş.

Orası öyle de bu arada durup dururken bu kez Nabi ile

Hurşit Bey'in arası başka bir nedenle açılıverdi. Şemsa Hanım öksürüyormuş. Nabi de doktorluk edip:

- Göğsünüzü dinleyeyim, demiş.

Şemsa Hanım dekoltesini açacak, Nabi o dinleme aletini kadının göğsünde gezdirecek, falan filan... Tıp doktoru Nabi bunu söyler söylemez Hurşit Bey kesip atmış:

- Yok efendim, siz kendi işinize bakınız, Şemsa Hanım'ın bir şeyi yoktur. Göğsü dinlenemez.

Sonuçta aralarına bir soğukluk girmiş. Bu Nabi benimle de diskoda dalaşmıştı. Vedat Bey'le henüz dalaşmamışsa da nasıl olsa eli kulağında, olacak o iş. Hülya sorun çıkarmaz. Bir ufak sürtüşme vardı, onu da George'la birlikte sonuca bağladılar. Kadın ersek olduğu için onun kuralı bütün erkeklerle arasını iyi tutmasıdır. Zaten bu Nabi vücuhatlı adam, görüntüsü görkemli, ama çok kavgacı değil işte. Benimle diskoda dalaşmasının sorumlusu da aslında bendim. Adam benimle ahbaplık kurmak istemişti de ben anlayamamıştım.

Sorunlar aşıldıktan sonra herkes kendi dünyasına çekildi. Akşam yaklaştıkça Vedat Bey'n aksiliği, tabii giderek arttı. Hiç yoktan Nabi ile ufak bir ağız dalaşı yaptı. Alıştığımız için kimseyi ırgalamadı onun aksileşmesi. Biz boş verdik. Buna karşın Nabi 'nin biraz bozulduğunu anladık. Çünkü Vedat Bey durup dururken:

- Çıplaklar paytak yürür, demiş.

Yani bundan ne çıkar ki? Burada herkesin ayağı çıplak. Teknede pabuçla yürünmez. Döşeme tahtaları aşınmasın diye. Hoş bu mavna bozuntusunun aşınacak, bozulacak döşeme tahtası yok ya, neyse. Ama ne dense Nabi bu laflar kendisine karşı söylendi, diye düşünmüş olmalı. Hazretin ayakları 48'mi 58'mi öyle bir şey. Ebu Kasım-ı Tanburi'nin çarıklarını versen içine girmez. Vedat Bey ayaktan sözedince o da kendi üstüne almış herhalde. Zaten o gün biraz karışık şeyler olmuş. Bir de Vedat Bey'in aksiliği. Vedat yaşlı adam. Genç ol-

sa Nabi kuvvet gösterisi de yapabilir, ama olmaz ki. Üstelik o cüssesine göre yumuşak huylu adam. Sesini çıkarmadı. Olay o kısa ağız dalaşından sonra kapandı gitti. Fakat, daha önce düşündüğümüz gibi Vedat Bey Nabi ile de küs oldu.

O gün ikindiye doğru denizdeydik. Hangi koya gittiğimizi unuttum. Dingin, hafif serin rüzgârlı, o tadına doyulmayan zamanlardan biri olmalıydı. Gerta ile George yapılacak çıplak resmi konuşuyordu. Hurşit Bey, her zaman olduğu gibi okuduğu kitabın gizemleri içinde yitip gitmiş gibiydi. Bir ara Şemsa Hanım'ın ona kahvesini götürdüğünü gördüm. Nazlı, Hülya ve Kıral, Vedat Bey, Rıza ile Nahide Hanım kıç güvertedeki yerlerinde masanın yöresinde oturuyorlardı. Emel, Betül, Müşfik de oradaydı. Dümbük İsmail çaylarımızı veriyordu. Bir süredir kimse konuşmuyordu. O güne kadar çay servisi , bizim babadan bildiğimiz ince belli istiganlarla yapılıyordu. Bu kez İsmail bazılarımıza istiganla bazılarımıza da kulplu alafranga fincanla çay getirmişti. Nazlı masada önüne konulan çay fincanına sanki içinde kurbağa varmış gibi iğrenerek baktı, peşinden hakaret dolu bir sesle Dümbük'e:

- Bu ne biçim çay yahu? Fincanla çay içirmek adeti de yeni mi çıktı? Bir çay içmek keyfimiz vardı. Onun da içine... diye bağırıp daha bir, şeyler söyledi. Ben o zamana kadar Nazlı'nın hiç böyle külhanbeyi ağzıyla konuştuğunu işitmediğim için doğrusu çok şaşırdım. Üstelik eliyle fincanı şöyle bir itti, peşinden bilimsel ve estetik açıklamalar yaptı:

- Çay içilirken rengi görülmeli. Tavşan kanı çayı kulplu fincana dökmek bütün estetiğini mahvetmek demektir. Cinayet işlemektir. Böyle bir cinayeti ancak zevk yoksulları işler. Eski Yunan'da Epiküryenler...

Ben bir bakıma alındım. Çünkü söyledikleri bana da dokunuyor:

- Ne yani, sabahları sütlü çay içiyorum. İstiganda sütlü çay içilir mi? Tabii kulplu fincanda içerim. Benim fincanım var.

Üstünde kuş resimleri...

Lafımı bitirmeye kalmadı. Nazlı büsbütün köpürdü:

- Seninki çay içmek mi sanıyorsun? Seninki katmerli pislik!.. Çaya süt karıştırmak revaniye yoğurt dökmek gibi bir şey... İğrenç, mide bulandırıcı bir şey...

Aksiliğe bak. Ben revani, vezir parmağı, kadın göbeği, şöbyet ve bülbül yuvası, havuç baklavası, yani bu tür hamur tatlılarının üstüne kaymaklı yoğurt döker, öyle yerim. Şimdi Nazlı böyle deyince benim de kafamın tası attı:

- Sen bana hakaret edemezsin, diye bağırdım. Bu kez Nazlı şaşırdı:

- Ne söylüyor bu?

Neyse Emel araya girdi. Beni yatıştırdılar. Dümbük Nazlı'ya, ince belli istigan içinde çay getirdi. Ortalık duruldu. Bir süre sus gemisi geldi.

Bazılarımızın çay içmeye yumulduğu, bazılarımızın teknenin yanından şıpırdayıp duran sulara bakarak dalga geçtiği, genellikle hepimizin bilinçsiz olarak bir şeyler yapmayı düşündüğü, ama başaramadığı bir ortamda Hülya hınzırca sırıtarak bir öneri yaptı:

- Gelin cicoz oynayalım.

Vedat Bey hemen kulaklarını dikti:

- Sen nereden biliyorsun cicozu?

Hülya'nın büyük ablası Fransız okuluna mı yoksa Feneryolu'ndaki Madame'ın okuluna mı gidermiş, öyle bir şey. Bunlar haşarı kızlarmış. Genç bir papaz varmış. Onu baştan çıkarmaya çalışırlarmış. İşte o zamanlar, o bahane ile orada öğrenmişler cicoz oynamayı. Belki o genç papaz öğretmiştir onlara. Hülya'ya da ablası öğretmiş. O tarihte Kalamış'ta otururlarmış. Kızlı erkekli genç insanlar ve çocuklar. Cicoz'u da yalnız okulda değil mahallede, denizde, teknelerde de oynar

larmış . Hülya ek açıklamalar yaptı:

- Biz bir âlemdik, ne oyunlar oynardık o zamanlar, bir kez Klark Sedat Şükriye ile kaşık adasına çıktılar da biz bilemedik...

Hülya içini çekerek bunları anlatırken Şemsa Hanım lafa karıştı:

- Ben artık sıkıldım efendim. Cicoz micoz, ne ise oynayalım.

Vedat Bey kalın hipermetrop gözlüklerinin üstünden Şemsa Hanım'ı anlamlı bakışlarla süzdü:

- Cicoz oynamak istiyor musunuz, hanımefendi? dedi.

İstiyormuş. Nasıl oynanacağını bilmiyormuş ama ... O zaman Vedat Bey kararlı bir çalımla ayağa kalktı:

- Kalkın öyleyse, baştaki güverteye geçelim, geniş yer gerek.

Hep birlikte ayaklandık. Tabii Hülya aşiftesi herkesten önce davrandı. O arada George'la Gerta'ya da durum anlatıldı, onlar da katıldı. Emel'le Betül gelmediler. Hurşit Bey de kitabından ayrılmadı ve gelmedi. Geri kalanlar baştaki güvertede, davlumbaz camlarının önünde toplandık. Vedat'la Hülya bizleri çemberleme oturttular. Dizlerimiz yukarda oturmak gerekiyor. Hanımlar, merakları arttığı için oyun bozanlık etmeyip oturma biçimine karşı çıkmadılar. Hülya boynundaki eşarbı çıkarıp ucuna bir düğüm attı:

- Hadi başlıyoruz.

Peşinden:

- Al cicoz , diye bağırdı.

Ben ne olduğunu anlamadım. Oturduğum yerde bön bön yöreme bakarken yanımdakilerden biri, yani sağdaki mi soldaki mi anlamadım, bacaklarımın arasından, ucu döğümlü eşarbı elime sıkıştırdı. Ne yapacağımı bilemedim.

Vedat Bey'le Hülya bu oyunu biliyorlar, Müşfik de hemen

anlamış olmalı. George da cin gibi zaten. Ötekiler tam anlamış değiller. Herkes bir ağızdan bağırıp duruyor:

- Al cicoz, ver cicoz, al, ver, ver...

İyi de cicoz ortada yok. Herkes birbirinin yüzüne bakıyorken yanımdaki Vedat Bey:

- Birader, ver şu cicozu, dedi.

O zaman anladım, cicozu kalkık dizlerimizin altından geçirip yanımızdakine vereceğiz. Ben de cicozu hemen öte yanımdaki Rıza Bey'e aktardım. O aldı. Sonra nereye gitti bilmiyorum. O arada yine bağrışmalar oluyor. Al cicoz, ver cicoz ... bağırtıları arasında daha değişik sesler de çıkmaya başladı. Bir ara Şemsa Hanım feryadı bastı:

- Ay aman, etimi kopardın.

Peşinden hemen ayağa kalktı. Oyun durdu. Durum da anlaşıldı tabii. Hergele George Şemsa Hanım'ın yanında. Cicozu verirken ya da alırken ya da belki cicoz filan olmadan, artık orasını bilmiyoruz; Şemsa Hanım'ın olmayacak gizli bir yerini çimdiklemiş mi, ne yapmışsa kadıncağızı bağırtmış.

Bu olay üstüne oyunun büyüsü bozuldu. Nazlı da o aralık ayağa kalktı:

- Bu oyun değil, kepazelik.

O bunu söyleyince Nahide Hanım'ın kaşları çatıldı. Çünkü Nazlı'nın yanında oturan kendi eşi, avukat Rıza... İyi bilmiyorum, günahına girmeyeyim ama Vedat Bey'in öteki yanında da Gerta oturuyordu. Artık orada ne oldu bilmiyorum. Hülya aşiftesinin ne yaptığını da bilmiyorum. Hülya gibisine sorulmaz da... Nabi'nin Gerta'yı kolundan tutup kaldırdığını, Gerta'nın da aptal aptal sırıttığını gördüm. Nabi sadece Gerta'yı çekip kaldırmakla da kalmadı. Hedefinin Vedat Bey olduğu anlaşılan bir suçlama yaptı:

- Nezih, temiz bir gezi yapalım diyoruz. Kendilerinden

beklenmeyecek insanlar işin tadını kaçırmayı marifet sayıyorlar.

Vedat Bey hemen sitemin kendisine yapıldığını anladı ve horozlandı:

- Ne demek istiyorsunuz bayım?

- Ne demek istiyeceğim? Fırsattan yararlanıp; kendinize ait olmayan mallara el atıyorsunuz.

Olacak şey değil. İki kocaman adam, hani yanındaki kıza baktı diye adam öldüren kasaba delikanlıları vardır, onlar gibi birbirlerine saldıracaklar. Vedat Bey, yaşlı filan ama belli ki kavgacı adam. Nabi dersen Zaloğlu Rüstem pehlivan gibi. Durup dururken bu Hülya'nın cicozu yüzünden büyük olay çıkacak. Bereket Hüseyin Kaptan durumu gördü. Hemen araya girdi. Sorun kapandı. Kapanmasına kapandı, ama Nabi ile Vedat'ın arası bu kez fena halde açılmış oldu.

Cicoz böylece bazı bakımlardan başarılı bazı bakımlardan kepaze bir oyun olarak kanıtlandıktan sonra bitti. Benim anladığım Vedat Bey, George ve olasılıkla avukat Rıza bu işten kârlı çıktılar. Rıza Bey kârlı çıktı, ama o arada biraz felsefe yapmayı da uygun buldu:

- Aslında bizim, mesela bu cicoz gibi, zorlama eğlenceler bulmamızın bir anlamı var. Gezmeye çıkıyoruz, gezerken eğlenmemiz gerek, diye düşünüyoruz. Yani orada da bir zorlama var. Rahat rahat oturup dinlenirken, başımıza iş açıyoruz eğlenelim diye.

Rıza konferansını bitirince kimse bir şey söylemedi. Yalnız Hülya kısaca:

-Ukala!... dedi. Rıza da sesini çıkarmadı. Sorun kapanmış oldu.

O sırada Hüseyin Kaptan durduğu yerden İbraaam'a emirler vermeye başlamıştı. Herhalde gireceğimiz koy konusunda önlemler alınıyordu. Dağılıp yerlerimize gittik. Ve

dünya cenneti yeni bir koya girdik. Çam ağaçlarının kıyılara kadar uzandığı, akşamın yumuşak ışıkları altında sonsuz sayıda elmaslar gibi ışıldayan kumların yakamozlar gibi pırıldadığı bir kıyının karşısında, sığ suda demir attık. Müşfik Dümbük İsmail'in ne hazırladığını görmek için mutfağa indi. Biraz sonra yüzünde, onurlu ve mutlu görüntülerle yanımıza geldi:

- Bu İsmail bir dâhi. Bu akşam bize Çukali yapmış sürpriz olarak.

Çukali'nin ne olduğunu bilmiyorduk ama Müşfik'in yüzündeki gülücüklerden keyifli bir yemek olacağı belliydi. Hülya'nın Cicoz'u terbiyesiz bir oyundu elbette. Oysa İsmail'in yemekleri (haaa... elbette istediği zaman) şahaneydi.

Vakit de epiyce ilerlemişti. Tabii yemekle birlikte rakılar, şaraplar... Önceki geceler gibi mebzul iç ki içildi. Bu kez nedense herkesin uykusu gelirken ben bir süre ayık kaldım. Ötekileri rahatsız etmemek için başüstü güvertesine çekilip orada sıcak tahtaların üstüne uzandım. Gecenin ılık havası içinde biraz dalga geçmek, olmayacak şeyler düşlemek istedim. Sözgelişi bu hırpani teknede değil de bir başka türlü, sözgelişi bir eski zaman teknesinde olsaydım, diye hayaller kurdum..

Dalga geçme faslı uzun sürmedi. Biraz sonra İbraaam yanıma geldi. Anlaşılan onu da uyku tutmamış, beni yalnız görünce konuşmak istemiş olacak. Ben laf açmak için:

- Bugün de güzel geçti. Dün de güzeldi... filan gibi bir şeyler söyledim. Dümbük İsmail doğrudan konuya girdi:

- Güzel de bizim Hüseyin Kaptan çok atıyor.

Hem şaşırdım, hem de meraklandım. Biraz da sevindim. Şimdi bu İbraaam bana Hüseyin Kaptan üstüne bir şeyler anlatacak. Öteki yolcuların, Müşfik de içlerinde, bilmedikleri bir şeyler öğreneceğim. Az şey mi?

- Yok, geçen gün anlattıkları ilginçti, gibi birkaç sözcük söyledim. Söyledim değil mırıldandım. Öyle ki ne söylediğim tam olarak anlaşılamazdı kesinlikle. İbraaam'ın benim düşüncelerim ve taktiklerimle ilgisi yok. Nasıl olsa birisine bir şeyler anlatmak istiyor. İşte o kadar:

- Abi, biz aynı köydeyiz. Çocukluğumuz beraber geçti. Birlikte aynı sınıfta okuduk. Öğretmenimiz Asker Mustafa Hoca'ydı. Hani o bir zamanlar varmış ya. Köy Enstitüleri... Oradan çıkma. Bize hem ders öğretirdi, hem de tarla nasıl ekilir, biçilir, ağaç nasıl aşılanır, turşu nasıl kurulur... böyle şeyler öğretirdi. Hatta...

İbraaam bunları neden anlatıyor, anlaşılır gibi değil. Hüseyin Kaptan için atıyor, dedi. Şimdi ne anlatacak? Demeye kalmadı hemen konuya girdi:

- Demem o ki bu sözü ettiği şeyler olduğu zaman biz çocuktuk. O da ben de... Deniz köye, köyün sığlığına girdi, çıktı, doğrudur. Orada balık da topladık. O da doğrudur da, o yaşta onunla denize dalar, balık avlardık. Halil Kaptan hangimizi teknesine almış ta Gökova'ya götürmüş... Onu kim gemiye alırdı ki gitsin? Halil Kaptan öldüğünde ben yirmi yaşında olmamıştım. Hüseyin de öyle. O anlattığı var ya. Halil Kaptan köyün delikanlılarını aldı gittiydi. Biz olanı biteni onlardan dinledik. Hüseyin de ben de o zamanlar çocuktuk. Marangoza tahta kestirip, otomobil lastiğinden yay yapıp ...yani tüfek, deniz tüfeği gibi bir şey yapıp balık vurur, kıyıda kayaların üstünde kızartır, yerdik.

Ben İbraaam'ı söylediklerini dinlerken Hüseyin Kaptan'a biraz acıdım. Adam yapamadığı bir şeyi sanal olarak yaşıyor. Bir özelliği var. Bize anlatarak yaşıyor hayalindeki masalı.

- Kendisi yaşamasa bile güzel anlatıyo, dedim

- Yok abi, anlatsın. Ben ona karışmam, ama şimdi bu, o zamanki delikanlıların namını çalıyor, kendisiymiş gibi kullanı-

yor. Biz Halil Kaptan'ın yanına varamazdık, ama o zamanki delikanlıları tanırdık. Bize de zaten onlar anlatırlardı olanları... Hey gidi Helva... Helva Hamdi... Geçen yıl ölüverdi. O anlatmıştı bize olanları... Şimdi Hüseyin ondan öğrendiklerini, işittiklerini size satıyor.

İbraaam daha bir süre yakındı, sonra geldiği gibi, bu kez hoşçakal demeden ayrıldı. Yanı başımızdaki kapaktan aşağıya gemici kamarasına indi.

Ben yavaş yavaş gelen uykunun sulandırdığı bilinç içinde İbraaam'ın dramını düşündüm. Aynı köy, aynı yaşlar, aynı çocukluk... Hüseyin'in gemisi var. Patron olmuş... İbraaam, onun yanında çalışıyor. Onun esiri. Sınıfları ayrılmış. İbraaam'ı üzen şey bu olmalı, dedim.

İbraaam gittikten sonra sıcak tahtaların üstüne uzanıp uyumayı yeğledim. Yatarken kafamın içinde hayaller dolaşmaya başlamıştı. Halil Kaptan... Sonra bu küçük çocuklar... Denizlerde fırtınalar... balıklar... Balıklar... Balıklar..... O gece orada öyle zıbarmışım anlaşılan. Önce o gün gördüklerimiz yaşadıklarımız dağınık bir geçit resmi halinde, benimle özdeşleşerek dolaştı durdular kapalı gözlerimin ardında. Sonra o tuhaf düşü gördüm. Uzun bir düş. Roman gibi, en azından uzun öykü gibi.

Bir gemideymişim. Tuhaf bir eski zaman gemisi. Kırmızıya boyanmış üçgen yelkenleri var. Direkleri bildiğimiz gemi direği, ama aynı zamanda asma ağacı gibi. Çarmıhlardan salkım salkım üzümler sarkıyor. Her bir üzüm tanesi ufak bir elma kadar ve kıpkırmızı. Biz güvertede yastıklara dayanarak, yarı yatar, yarı oturur bir durumdayız, ve elimizde toprak kupalar; şarap içiyoruz. Baş köşede saçı, sakalı ve yüzü kırmızı, sevimli bir yaşlı adam oturuyor. Bu kim diye soruyo rum. Şarap Tanrısı Dionysos, diye yanıtlıyorlar. O da içiyor ve biz de içtikçe ferahlıyoruz. Ben coşup:

-İçelim açılalım diye bağırıyorum. Ama birileri de:

- Şarap bittiiii! diye bağırıyor.. O zaman o saçlı sakallı ihtiyar yanındakilere emir veriyor. Onlar da direklere, daha doğrusu asma dallarına çıkıp üzümleri topluyorlar ve büyük fıçılara dolduruyorlar. Yaşlı adam o zaman ellerini çırpıyor. Saçları topuzlu, ince oval yüzlü, düz burunlu ve keten harmaniyelere sarılı beyaz tenli, şairin dediği gibi kamer gözlü güzel kızlar koşup geliyor. Harmaniyeleri atıp fıçıların içine giriyor, Evliya Çelebi'nin ağzı ile bademgibi vücutlarını sallaya sallaya üzümleri eziyorlar. Sonra çıkan üzüm sularını Bodrum Müzesindekilere benzeyen amforalara doldurup Dionysos'a getiriyorlar. O da okuyup üfleyince üzüm suları yirmi yıllık şarap oluyor. Topuz saçlı, ince belli kızlar getiriyor şarapları yanımıza... yeniden içmeye başlarken Dionysos'un yanındaki adamlardan birisi kocaman bir deniz kabuğu çıkarıyor bir yerden ve öttürmeye başlıyor. Bir yandan da:

-Artık son, artık son diye bağırıyor. Öyle bir bağırtı ki şarap değil aslında bizim derin ve tatlı uyku bitti ve uyanıver dim. Gecenin ortasıydı. Gökler karanlıktı ama o karanlık içinde sonsuzcasına kaynaşan yıldızların töreni vardı. Gökyüzü doğudan batıya kıvılcımlar serpilmiş gibiydi. Bizim küçük dünyamızın gürültüleri olmasa onların gizemli müziğini dinleyecektik kesinlikle kendi kendime:

"Yıldızların müziği, yıldızların müziği" diye bir şeyler söylemek istediğimi sanıyorum ve birbirine yapışık saniyelerin içinde. Ama yıldızların müziği yerine başka sesler duydum.

Beşinci gün

Erol'u arı sokması - Gerta'nın pazarlığı - Dinamitle balık avlanması olayı - Kaptan'ın yakınmaları - İlericiler ve tutucular arasındaki tartışma - Nazlı'nın Kadınlar Mavi Yolculuğu - Rıza Bey'in ukalalığı

Gecenin köründe Kaptan'ın veledi, boğazını yırtarcasına, deli gibi:

- Arı soktuuuu... Arı soktuuuu ... diye bağırmaya başlayınca önce benim düşüm dağıldı, sonra da tümümüz ayaklandık. Tümümüz dersem söz gelişi. Nazlı Hanım uyansa da ayaklanmaz. George rezili uyanmasa daha iyi. Gündüzleri gördükçe bazen midem bulanıyor. Şimdi kalkıp gelse kahrolasıcası öyle şallak mallak... Hurşit Beyefendi hazretleri uyansa ne olur, uyanmasa ne olur? Zaten uyurgezer bir adam. Güya Mavi Yolculuğa çıkmış. Elinden kitap düşmüyor. Gemide değil Emirî Kütüphanesinde yaşar gibi. Eşi Şemsa Hanımefendi uyandı elbette. Keşke o uyanmasaydı. Güverteye çıkar çıkmaz:

- Ne oluyor efendim, Hurşit Bey uyuyor. Bu saatte böyle, nedir bu, gibi sözler söylemeye başladı.

Çocuğun bağırmasının nedeni ne olursa olsun teknedekilerin bir kere huzurları kaçmıştı. Nitekim Vedat Bey, kafasındaki, başının iki yanındaki saç kalıntıları tarak teli gibi dikelmiş olarak ve karışmış bir yüzle, kamaranın önündeki merdivenden çıkarken:

- Ederim ben böyle Mavi Yolculuğun içine, diye söyleniyordu.

Zaten biz de onun öyle söyleyeceğini biliyorduk; o nedenle etkilenmedik. Doktor Nabi tabii ki uyanmadı, uyandıysa da kalkmadı. Nedenini biliyoruz da şimdi burada söylenmesi gereksiz olur. O haragüra içinde Rıza Bey'le Nahide Hanım geldiler mi, gelmediler mi anımsamıyorum. Betül'le Emel de kalkmışlar. Uzaktan bize bakıp kıs kıs konuşup gülüşüyorlar. Neyse artık hangimiz ayaktaysa işe el koyduk. Daha doğrusu el koymak istedik ama işi bulamadık. Bir kez gecenin o saatinde arının işi ne? Bunlar akşam oldu mu çıkar giderler. Zaten velet de ortada yok. Kaptan da önce merak etti:

- Ulan bu maymun denize mi düştü? dedi.

Sonra lafını değiştirdi:

-Düşse, boğulsa da kurtulsam... Boğulmaz ki kerata.

Aslında merakının telaşa dönüşmemesinin nedeni var. Veletin nerede olacağını anladı. Nitekim dönüp mizana direğinin üst tarafına baktı. Biz de baktık ama karanlıkta bir şey göremedik. Seninki çatallı sesiyle:

- İn ulan kafesten, diye bağırdı.

Piç kurusu, cırlayıp ortalığı ayağa kaldırdıktan sonra, mizana direğindeki kafese tırmanıp orada saklanmış. Babası çağırınca maymun gibi, basaduralara ayak koyarak çarmıhlardan aşağıya süzüldü. Süklüm püklüm yanımıza geldi. Hüseyin Kaptan:

- Ne oldu, ne bağrıyon ulan, dedi.

Eeee, ne olmuş? Hirbir şey olmamış. Düş görmüş. İşe bak, yazın en sıcak günleri. Bodrumluların Eyyambur dedikleri Eyyamı bahur. Gündüzleri kendimizi denizde değil fırında gibi hissediyoruz. Geceleri sıcaktan zaten uyunmuyor. Biraz içimiz geçer gibi oluyor. Bu piç kurusu da gecemizi, kendisi gibi piç ediyor. Bunu zaten gemiye almak enayilik. Enayilik değil düpedüz münasebeksizlik. Nazlı'nın marifeti... Çocuk mahzun olmuş, ağlamış da... Humanist Nazlı dayanamamış da..

Şimdi biz ayaktayız, kendisi kalkmıyor. Ona dayanıyor yüreği... Hüseyin Kaptan'ın da işine geliyor. Miço yerine oğlunu kullanıyor, hem maliyeti düşürüyor hem de Liman Reisliğine karşı teknede miço bulundurduğunu kanıtlamış oluyor.

O saatten sonra beni de uyku tutmadı. Ötekiler kamaralarına ya da güvertelerde her zaman seçip yattıkları yerlere gittiler. Ben de başüstünü bırakıp kıç güvertede her zaman oturduğum yerime kuruldum. Kimse olmadığı için ayaklarımı da sıranın üstüne uzattım. Yarı uyanık yarı uykulu öyle bir hal... Derken tam bitişiğimdeki kamaradan sesler gelmeye başladı. Nabi ile Getrude bayağı ciddi bir tartışmaya girişmiş olmalılar. Ben kimseyi böyle dinlemek istemem ama, denizin ortasında, hava durgun, rüzgâr yok, dalga yok. İstemesem de yine sesler kulağıma geliyor. Gerçi ben Almanca bilmiyorum ve söylenilenleri anlamıyorum, lakin konuşmalar karşılıklı olarak ve belli ki biraz kızgın tonda oluşuyor.

Sesler yükselip alçalıyor. Bazen birisi bir yerlere vuruyor. Ya da bir şeyi alıp yere atıyor. Dikkat ettim. Daha sert konuşan Nabi değil Gerta. Bir anlam veremedim. Allah allah yine bir şeyler oluyor burada, diye düşündüm. Bu tartışma ne kadar sürdü, ne zaman bitti, ayrımsayamadım. Dediğim gibi yarı uykulu bir halim var. İçim geçmiş herhalde. Ayıldığımda ses seda kesilmişti.

Sabah yine normal mesai başladı. Nabi Plofffşopppr diye denize atladı. Vedat Bey her sabah olduğu gibi güler yüzle kıç güverteye çıkıp rastladıklarına iltifatlar yaptı. Hatta bana da:

- Cehti Bey, vallahi sizi çok seviyorum. Nezaketinize hayranım. Emel Hanım kızımız da maşallah tam bir hanımefendi. Allah sizleri birbirinize bağışlasın, gibi yersiz bir alay güzel söz söyledi. Biz karı koca böyle konuşmaları sevmeyiz ama ne yapacaksın, adamı susturamazsın ya. Aramızda:

- Bakalım öğleden sonra hangimizle kavga edecek? diye konuştuk.

Betül'le Emel, dur dinlen demeden denize atladılar. Dümbük İsmail de kahvaltıyı hazırladı.

Her şey olağan, her şey normal. Yalnız dikkat ettim. Nabi ile Gerta birbirlerine dargın gibi. Daha doğrusu Getrude'un suratı asık. Nabi keyifli değil. Zaten biraz sonra Gerta yerinden kalkıp masanın öteki ucundaki Hülya'nın yanına gitti. Bir şeyler konuşmaya başladılar. O ara Rıza Bey de geldi. O gelince Hülya hemen Müşfik'in yanına gidip ona bir şeyler söyledi. Herkes işinde gücünde ama benim dikkatimi çekti bunlar. Burada, bu gemide yine bir şeyler oluyor.Her zamanki gibi biz bilemiyoruz. Canım sıkılıyor. Öğle yemeğine kadar önemli bir değişiklik olmadı. Önemli ve dikkat çeken tek şey Gerta'nın Nabi'den uzak duruşu...

Bu Hüseyin Kaptan büyük adam. Dümbük İsmail'i keşfetmiş. Dümbük İsmail de büyük aşcı. Ummanın ortasında bize bir Ankara Tavası yaptı ki anlatılır gibi değil. Vedat Bey yine, az kızarmış, çok kızarmış gibi birbirini tutmaz eleştiriler yaptıysa da fazla yemekten, Hurşit Beyefendi ile hafifçe baygınlık geçirdiler.

Ama havada bir şey var şairin dediği gibi. Hani fırtınadan önce nasıl bir durgunluk gelir, öyle bir şey. Nitekim yemekten sonra kahveler içilirken yine Hülya aşiftesi Nabi'ye bir şeyler söyledi. Sonra da Nabi, Hülya ve Rıza Bey bir araya gelip bir şeyler konuştular. Daha sonra Hülya onların yanından ayrıldı. Bu kez Gertrude'u çağırdılar. Bir başka türlü heyecanlı konuşma, tartışma arası bir şey. Ben dayanamadım, Hülya cadalozunu yakaladım:

- Ne oluyor hanımefendi, ne kumpası kuruyorsunuz, bakalım?

Seninki bastı kahkahayı:

- Kumpas yok, pazarlık var. Sizinle de ilgili değil beyefendi.

-Neden benimle ilgili olmuyor? Hepimiz bir gemideyiz.Yazgımız filan derken cadaloz kesti attı:

- Cehti Bey, size göre değil, israr etme olur mu kardeşim.

Bize göre değilmiş, ne demekse. Değil, haydi anladık ama, her şey çok ilginç bir hal alıyor. Nabi'de rica eder gibi bir davranış var. Gerta ise kararlı bir karşı çıkma durumunda. Rıza Bey Kont Bernadot gibi ara bulmaya çalışıyor sanki. Komik komik görüntüler oluyor o arada. Nabi Gerta'in arkasına geçip oradan, Gerta ayrımsamadan Rıza Bey'e el kol, parmak işaretleriyle bir şey anlatmaya çalışıyor, falan filan... Bir acayip pandomima ki doğrusu anlaşılır gibi değil. Biz, kalanlar aramızda tartıştık. Herhalde Gertrude ayrılmak, Almanya'ya, dönmek ya da başka bir yere gitmek istiyor. Nabi de Rıza Bey'i araya koyup Getrude'u kararından vazgeçirmeye çalışıyor, dedik. Sonra neden Gerta ayrılmak istesin ki? Haaa, o sırada Hülya Kıral'ı alıp gitti. Her zamanki gibi nasıl gittiğini anlayamadık. Ama konuşmalar bitti ve anlaşma oldu ki Gerta Nabi'nin yanındaki koltuğa oturdu. Nabi'de de bir sevinç, bir neşe... Görülecek şey. O koca vücuhatlı adam türlü mutluluk gösterileri yapıyor ki insanın tuhafına gitmemesi olanaksız.

Bu Rıza Bey de büyük adam. Akıllı adam. Bu sorunu da anladı ve çözümü de buldu demek ki. Üçlü görüşme biter bitmez Rıza yanımıza gelince hemen sorgu suale çektik. Seninki, gayet kararlı bir çalımla kısa kesti:

- Bizleri ilgilendirmez. Nabi ile Getrude arasında.

Bizi ilgilendirmez mi, ilgilendirir mi bilmem; ama ben öyleyim, şimdi meraktan çatlarım, ya da bir yerim şişer. Bereket o tehlike olmadı. Akşama kalmadı gizem çözüldü.

Bugün bunların arasındaki görüşmeler, Hülya'nın deyimi ile gerçekten pazarlık ve dün gece sabaha karşı benim işittiğim tartışmanın son perdesi. Anlaşmazlık konusu şu: Nabi boğası her gece üç kez sevişmeden uyuyamazmış. Belli aralıklarla tabii. Gerta ile böyle anlaşmışlar. Bunu öğrenmiştik. Ama iş uygulamaya gelince, gerçi Gerta da damızlık Monta-

fon ineği gibi ama sonunda başkaldırmış. Bu kadarı da olmaz yahu. Hani hangisiydi o Fransız Kraliçesi . Boyuna yat kalk, yat kalk, yat kalk, olmaz ki dermiş. Kraliçe mıraliçe ama kadıncağız dayanamaz olmuş. Bu da onun gibi. Kısacası bombastik Gerta başkaldırmış, anlaşmayı bozuyor, ben her gün yat kalk yapmam diyor:

- Ben esir pazarından mı geldim? Almanya'da böyle şeyler olmaz. Orada her şey planlı programlı olur. Böylesi yasalara bile aykırıdır, diyormuş.

Tabii işin bu tarafı anlaşılmıyor. Yasalara neden aykırı oluyormuş? Kadın düpedüz atıyor. Neyse o başka konu. Olanlara gelince önce Hülya aracılık ediyor. Tabii bir şey karşılığında değil. İnsanlık için. Ya da belki daha somut bir şey. Kadınlık dayanışması gibi. Hülya konuyu Rıza Bey'e açıyor ve yardım istiyor. Gerta ve kadınlık adına. Sonra da Rıza Bey arabuluculuğa, hakemlikliğe soyunuyor. Öylesine yetenekli bu adam. Davalarında nasıl bilmiyoruz ama bu işte olağanüstü başarılı. Nabi ile Gerta'in arasını buluyor. Yani pazarlıkla. Nabi günde ikiye iniyor. Gerta'in arkasına geçip, o görmeden Rıza Bey'e parmakla iki işareti vermesinin nedeni bu imiş. Ben o zaman tabii anlamamıştım. Ama Gerta birden fazlasını kabul etmiyormuş. Sonunda anlaşmışlar. Kural olarak bir kez taraflarca kabul edilmiş. Ama duruma ve anlaşmaya göre haf tanın en az iki günü bu sayı aşılabilecekmiş. Bir de pazar günleri kesinlikle tatil olacak. Hani neydi o filim, "Jamais Les Dimanches" gibi. Konu böylece tatlıya bağlandıktan sonra Nabi ile Gerta bir araya geldiler. George da sululuk etmedi. Sonra öğrendik ki Gerta anlaşma koşulları içine bir madde koydurmuş. Hani Nabi izin vermiyordu ya. Bu kez George'un, Gerta'in resmini yapmasını kabul ediyormuş. Yağlı boya. Ve tabii ya da tabii değil nü, çıplak, tümüyle... Gerta Desnuda... Hani o İspanyol ressamı vardı, adı neydi unuttum; onun Maja Desnuda'sı gibi yani... Nabi buna hiç karşı çıkmamış. Gözünü kırpmadan o tavizi vermiş. Çünkü George tehlikeli değil. Buna karşı o da karşı-

lıklı riza ile haftada iki kez, günlük sayıyı aşabilme maddesini kabul ettirmiş.

Valla bu avukat Rıza Bey'i dışişleri bakanı yapmalı. Böylesine çetin bir sorunu tereyağından kıl çeker gibi nasıl çözdü ve teknede barış kuruldu onun sayesinde. Öylesine yetenekli bu adam. Doğrusu bir kez daha beğendim. Bence bu adamı İstanbul, Helsinky, Luxembourg, Kopenhag... daha hangileri varsı bütün o toplantılara heyet başkanı olarak göndermeli. Yüzümüzü ak çıkarır kesinlikle.

Nabi ile Gerta sorunu böylece çözümlendikten sonra gönül huzuru ile kahvaltıya oturduk. Zevkli bir kahvaltı oldu. Perileri sabahları iyi huylu olan Vedat Bey, herkese iltifatlar yağdırmayı sürdürdü. Kızlar bayağı cıvıldayıp durdular. O sırada Dümbük İsmail haber verdi. Az ilerde, bulunduğumuz koyun sol ucundeki küçük girintide balıkçının biri dinamit atıyormuş. Yani dinamitle balık avlayacak adam. Dinamit atılınca sersemleyen balıklar suyun yüzüne çıkarmış. Ben hemen sordum:

- Dinamitle balık avlamak yasak değil mi?

- Yasak!

- Öyleyse hemen engel olalım, sahil sıhhiye mi, sahil muhafaza mı hangisine haber verelim?

- Cehti Bey neyle haber vereceğiz?

- Bu teknede telsiz yok mu?

- Var...

-İyi ya, onunla telsizleyelim.

- Olmaz.

Neden olmazmış yahu? Bunlar beni delirtecekler. O sırada yanımıza gelen Hüseyin Kaptan, dingin ve telaşsız:

- Bizim telsiz bozuk, dedi.

Ona bir yanıt hazırlayım derken Dümbük İsmail araya girdi:

- Cehti abi, şimdi bırak adamcağızı, üç beş balık alacak... Biz kendi işimize bakalım.

Kendi işimize nasıl bakacakmışız? İsmail'in dediğine göre balıkçının bütün balıkları toplaması olanağı yokmuş. Şimdi biz de oraya gidip toplamaya katılırsak öğleye güzel bir balık ziyafetine konarmışız.

İsmail bunu söyleyince benim aklım fikrim açıldı. Balık ızgaralar, buğulamalar, tavalar... falan... Midemden yukarıya bir emir geldi:

- Karışma!

Öte yandan bunları duyunca bizim yüzücüler hemen kahvaltıyı yarıda kesip hazırlandılar. Gerta dışındaki hanımlar balık toplamaya gitmekten yana olmadılar. Benim oralara kadar yüzmem olacak iş değil.

Ama yiğitliğe gölge düşürmemek için bir bahane uydurup verdim:

- Benim başım ağrıyor.

Tabii kimse yutmadı. Oturup kahvaltı eylemini sürdürdüm. Dümbük de bir güzel omlet yapmış. Onu gövdeye indirirken dinamit patladı. Bizim yüzgücüler hurraaaa .... gittiler. Aslında Hüseyin Kaptan:

- Durun gitmeyin, tehlikelidir böyle şeyler, filan dediyse de başta Nabi Kapıkıran olmak üzere bizim cesur kaptanlar dinlemediler. Yüzme yarışı yapar gibi çala kulaç gidiyorlar.

Doğrusu uzaktan bakıyorum, suyun üstü balıkla doldu. Suyun üstü balıkla dolarken bir yandan balıkçı balıkları toplamaya öteki yandan bizimkiler yüzerek yağma alanına yaklaşmaya başlarken.... birden müthiş bir şey oldu. Balık alanı sanki sular kaynıyormuş gibi karıştı. Büyük balıklar olmalı;

saldırıya geçtiler suyun üstündeki baygın balıklara. Hüseyin Kaptan bu durumu görünce avazı çıktığı kadar :

- Köpek balıkları!... Köpek balıkları, diye bağırmaya başladı.

Seninkiler işitmiş olacaklar. Zaten olayı da görmüşlerdi. Tersyüzü edip tekneye doğru bir kaçışları var. Görülecek bir şey. Doğal olarak en önde Nabi olması gerek. Öyle değil. Canı yanan eşek atı geçermiş. Bunların hepsi, Gerta, Rıza Bey, Nabi, George deli gibi, kimi kulaçla, kimi sırtüstü, kimi köpekleme gemiye doğru kahramanca bir kaçış ki seyri milyon değer. Bu arada, balık avı, yağmadan çıkıp tam bir soykurumu haline dönüştü. Balıkçı toplayabildiği kadarıyla, güç bela doldurduğu sandalını kıyıya çekti.

Bizimkilere gelince nefes nefese kendilerini tekneye attılar. Hüseyin Kaptan haklı olarak söylendi:

- Yahu başıma iş çıkaracaktınız, ben böyle Mavi Yolculuk görmedim. Ne biçim insanlara çattım.

Genel bir suskunluk ve utanç geldi gemiye. Sonra herkes kendi işine döndü tabii.

Rıza Bey sayesinde ciddi bir kriz çözüme bağlandıktan ve yolcuların en sporcuları dinamitle avlanan balıkları toplayalım derken köpek balıklarına yem olmak tehlikesinden kurtulduktan sonra yine demir aldık ve denize açıldık. Koydan koya atlayarak günü bitirdik. Değirmenbükü, Ballısu, Bencik, Sedir... hangisi önce, hangisi sonra bilmiyor ve karıştırıyorum doğrusu. O sırada Hüseyin Kaptan biraz mızmızlandı, ama Müşfik de onu da idare etti. Adam:

- Bu kadar dolaşılmaz dilenci gemisi gibi. Mazot yine bitti. Demir at, demir al, demir at, demir al... Dümbük İsmail'in beli çıkacak yahu, filan gibi yakınmalar yaptı ama anlaşmamız var. İstediğimiz yere gidebiliriz, karşı çıkamaz. Zaten o gün öyle bir şey oldu ki Hüseyin Kaptan geminin rotası ile ilgili sıkıntılarını unuttu.

Geceyi geçirdiğimiz koydan ayrıldığımızda tatlı bir hava vardı. Hüseyin Kaptan Cenova ile floku açmıştı; pupadan aldığımız rüzgârın yardımıyla sağlam sekiz mil yaptığımızı söyledi. Nabi, eski denizci niteliği ile:

-İyi de ana yelkeni neden açtırmıyorsun, diye sordu.

Maçada hem ana yelken hem de randa üst üste sarılmış, bağlanmış, Bodrum ağzıyla durup duruuu... Öyle ya aç onları da sekiz yerine on iki mil yap. Doğrusu ben de Kaptan'ın vereceği yanıtı merak ettim. Ama Hüseyin Kaptan bir şey söylemeden, motoru görmek için sintineye indi. İbraaam dümen simitinin önünde Sfenks gibi devinmeden duruyordu. Ağzından iki sözcük çıktı:

- Açamayız abi!

Biz de meraklandık; Nabi de ipin ucunu bırakmadı:

- Neden açamazsınız? Yelken kullanmasını mı bilmiyorsunuz?

- Yok abi, o yelken açılmaz.

- Neden?

- Bir kez açılırsa bir daha kapanmaz.

- Oğlum İbrahim. Böyle anlaşılmaz şeyler söyleme. Neden kapanmaz?

-Abi o yelken çürümüştür. Açmaya kalkarsak elimizde kalır. Şu Cenovaya bir baksana ...

Gerçekten açmış gidiyoruz ama, Cenovaya yelken demeye bin tanık ister. Öylesine üzgün.... Demek ki bu ana yelken büsbütün elden çıkmış....

O sırada Hüseyin Kaptan geldi. Eli,yüzü yağ, is, pas içinde. Anlaşılan aşağıda motorla boğuşmuş. Onun o halini görünce acıdık. Adam bizi gezdirmek için nelere katlanıyor. Biz de tutmuşuz yelken açılsın istiyoruz. Pekâla gidiyoruz işte.

Bu düşüncelerle Nabi de sorgu sualden vazgeçti. Zaten Hüseyin Kaptan da hemen klasik, ve doğrusu etkin, taktiklerini uygulamaya soktu. Dümbük İsmail çay bardaklarıyla mutfaktan çıkıp geldi. Bir de sürpriz. Ne zaman yaptığını anlayamadığımız ama tadına doyulmayacak kadar lezzetli otlu börekler.... Hadi biz erkekler neyse, o hanımları görmeliydiniz. Hele bazılarının özenle ojelenmiş tırnaklı parmaklarıyla böreklere saldırmaları...

Kısaca hepimizin keyfi yerindeyken, avukat Rıza, bir yandan börekleri atıştırırken, öteyandan ortaya bir laf attı:

- Börek Türk mutfağında önemli yer alır, ama aslında Türk yemeği değildir. Yani Türkler icat etmemiştir.

Her zamanki gibi köşesine çekilip sabahtan akşama kadar kitabını okuyan ve bizlerle ilgilenmeyen Hurşit Bey hemen kulakları dikti ve karşı çıktı:

- Yani Tatar böreğini Avusturyalılar mı bize öğrettiler?

Rıza Bey tenis topunu geri çevirir gibi yanıtladı:

- Nemse böreğini kim icat etti? Tatarlar mı?

Tartışma hemen öteki yolcular arasına sıçradı. Kimi mahallebili Laz böreğinden, kimi kol böreğinden söz etti. Bütün börek adları sergilendi. Puf böreğini kim bulmuş olabilir? Pırasa böreğini Türkler icat edebilirler mi? Orta Asya'da pırasa var mıydı? Emel'in ecdadı Rumeli'de o taraflardan geliyormuş ya, pırasa böreğini onlar yaparlarmış. Adapazarı böreği, su böreği, kıymalı peynirli börek, çiğ börek, yani çiğ kıymalı börek, paçanga böreği, kol böreği, tepsi böreği... sayıp döktüler.

Konuşmalar ve tartışmalar öyle oldu ki yolcular ikiye ayrıldılar, Rıza, Müşfik, Nazlı, Hüseyin Kaptan bir taraf, Vedat, Hurşit Nabi karşı taraf oldular. Genellikle öteki hanımlar karışmadılar. Kıral, zaten ne konuşulduğunun ayrımsayamadı.

Ben bu arada ilginç bir olayı, Dümbük İsmail'le İbrahaam'ın da taraf tuttuklarını ayrımsadım. Bu garibanlar tutucuların tarafınında yer aldılar. Bir şey söylemeseler de davranışlarıyla o izlenimi verdiler. Yani patron olan Hüseyin Kaptan ilerici tarafta, esirler Hurşit, Vedat ve Nabi'nin yani tutucuların yanında. George'a gelince, bu herifin Türkçesi, yolculuğun başından bu yana bayağı ilerledi. O da yarım yamalak Türkçesiyle tutucuların yanında yer aldı.

Tartışmalar giderek börek geleneğinden Osmanlı yemek âdabı ve yaşam biçimi alanına uzandı. Hurşit Bey eski Osmanlıların soylu yemek yeme yöntemlerini savundu? Nazlı Osmanlı evlerindeki yemek yemek modelini eleştirdi. Hüseyin Kaptan onu destekledi ve çocukluğunda büyüklerin çorbayı yiyip bitirdiklerini, küçüklerin aç kaldığını anlattı. Tartışma nasıl olduysa Osmanlı Haremi ve Enderunu'na kadar uzandı. Harem'de ve Enderun'da kızlar nasıl yetiştirilirdi? Ne için yetiştirilirdi? Mavi denizin ortasında konuşulacak başka şey bulamamışlar gibi Harem'deki ve Enderun'daki kızların ve oğlanların namusları üstüne bayağı ciddi bir kavga... Ama saatler ilerledikçe durum sakinleşti. Dümbük İsmail ile İbraaam'ın zaten ilgileri azalmıştı. Biri mutfağına, ötekisi dümenine döndü. Hüseyin Kaptan da konuşmalardan ayrılıp kıyıları gözlemeye başladı. Her halde geceyi geçireceğimiz koya nasıl gireceğimizi şavullamaya girişiyordu.

Güneş batarken yine bir tatlı koya girdik. Bu koyların da sayısını şaşırdık. Bunun hangisi olduğunu unuttum. Sedir'di galiba. Belki de değildir de ben karıştırıyor olabilirim. Bir ad söylüyorlar, ben ertesi gün unutuyorum. Nazlı hepsini biliyor. Bilmesinin nedeni de şu. Bunlar geçen yıl bir Kadınlar Mavi Yolculuğu yapmışlar. Oradan aklında kalmış. Akşam yemeğine oturduk tam yemek sırasında Nazlı bu yolculuğu açtı. Açmasaydı daha iyi olurdu, çünkü bu yüzden durup dururken kavga çıktı. Nazlı: Bizim Kadınlar Mavi Yolculuğu çok güzeldi. Şimdi hakçası kimse üstüne alınmasın ama bu

şimdikine benzemiyordu. Bir kez... deyince Müşfik'in canı sıkıldı:

- Bizim yolculuğun nesini beğenmiyorsun? Yemekler mi fena? İstediğin koylara girmiyor muyuz? İstediğin kadar yüzmüyor musun ? İstediğin kadar güneşlenemiyor musun? Ne eksiğimiz var? Gemiye bak, transatlantik gemisi gibi maşallah.

- Canım elbette öyle de o kadar güzel değil işte. Şu şeylere bak...

O yumuşak huylu Müşfik acayip kızdı:

- Nelere bakalım? Ben mi çağırdım seni kırmızı mumlu mühürle? Yılbaşından beri sen değil misin bana Mavi Yolculuk düzenle de ben de geleyim diyen? Neden bu yıl yine Kadınlarla yolculuğa çıkınadın ha?

Hülya da lafa karıştı:

- Şekerim, biz o yolculuğun öyküsünü dinledik. Bir kez özenti. Hani geçen yıl Kuşadası'na bir gemi geldiydi. Lezbiyenler gemisi. Bunlar da o olaya öykünüyorlar da söylemiyorlar. Sonra bir de birbirinize girmişsiniz. Kaptan kadınları ayıramamış da telsizle kıyıdan yardım istemiş. Askeriyenin botu gelmiş. Hatta, bunları öyle görünce bot kaptanı alay etmiş. Hanımlar siz durun, biz kavga edelim, siz seyredin, demiş. Sonra...

- Kim uyduruyor bunları, terbiyesizler?

-Neden terbiyesiz olsunlar? Askeri botun geldiği yalan mı? Yolculuğu yarıdan kesmediniz mi? Söğüt' te Modalı Selma ile Bebekli Jale'nin ayrıldıkları da yalan mı?

- Onlar gittikten sonra rahatladık tabii... O senin söylediklerin işte onların başının altından çıkmıştı.. Geçen gün nasıl o iki sapığı attınızsa, o yolculukta da onları öyle attık.

- Zor attınız. Şimdi burada söylemesi kolay. Orada saç sa-

ça, birbirinize girdiğinizi cümle âlem bilmiyor mu sanıyorsun?

Daha ne laflar. Bunların antika bir Ahmet Kaptan'ları varmış. Adam turist kızlarla alem yapmak için gemiden çıkıp gitmiş de sonra bilmem ne olmuş, hayır öyle olmamış da... falan filan bir kavga... bir kavga... Yani Kadınlar Mavi Yolculuğu'nda, Hülya'nın dediği gibi saç saça kavga olmuş mu olmamış mı, bilmiyoruz; ama şimdi burada o tür olmasa bile bayağı birinci sınıf bir ağız dalaşı oluyor. Fakat ben olağan buluyorum. Bunlar böyle kavga ederler. Sonra belki barışırlar. Bakarsın kabak yine bizim başımıza patlar. İyisi biz işimize bakarız. Bakarız da ne de olsa onların çekişmeleri bir bakıma benim ruh sağlığını bozuyor.

Rıza Bey'le yanyana oturuyorduk. Bana eğildi, yavaşça:

- Dedikleri doğru. Üçüncü günden sonra yolcuların ruhsal sistemleri ve dirençleri bozuluyormuş. Ben ilk kez bu yolculuğa çıkıyorum. Aslında benim öyle bir halim yok, ama ne de olsa aynı gemi içinde yarın yine birbirimizin yüzüne bakacağız. Sen sen ol karışma. Bırak ne yaparlarsa yapsınlar, Bunun yasası böyleymiş anlaşılan Mavi Yolculuk sendromu! Değil mi arkadaşım? dedi.

Şimdi benim de buna canım sıkıldı. Neden herkes başkalarının işine karışıyor? Nazlı'nın Müşfik'i eleştirmesi yanlış. Gereksiz bir şey. Hülya cadalozunun yaptığı da münasebetsizlik, hatta terbiyesizlik. Nazlı bayağı yalan yanlış şeylerle bizim yolculuğumuzun güzel geçmediğini söyleyip eleştiriyor. Haksız yere. Hadi onlar öyle de bu Rıza Bey'in yaptığına ne demeli? Bir kez bize akıl öğretiyor. Şunun şurasında bir iki küçük olay. Buna şimdi bir de sendrom filan diyerek bilimsel adlar takmanın, ukalalık yapmanın ne gereği var? Ben böyle bilgiçlik sergilenmesinden oldum olası nefret ederim. Buna uygun bir laf söyliyeyim, dedim; ama ne diyeceğimi bilemedim. Canım sıkıldı. O sırada Erol teknenin başına gitmiş, orada ağız müzikası ile bir şeyler öttürmeye başladı. Hülya sa-

vaş alanın bırakıp gitti. Nazlı da ayrıldı. Hüseyin Kaptan, Müşfik ve George yeniden çarmakçura oturdular. Herkes bir tarafa çekildi. Vakit epeyce ilerlemişti.

Ben de şarkılarda olduğu gibi, yaz gecesinin tatlı serinliğine sarılarak yıldızların altında sevimli uykulara yattım.

Altıncı gün

Koylar - Nahide Hanım'ın ranzadan düşmesi - Yemek kriz - Gerta'nın denize atlayınca donunun çıkması - Parakete yüzüşü ve sonucu- Hurşit Bey'in kitabı- Hurşit ve Vedat Beylerin kavgası - Özalimler ailesinin başkaldırısı.

Koylar. Koylar. Koylar... Bir koydan ötekine dolanı yoruz. Adlarını da karıştırıyorum. Yalnız adlarını değil yerlerini de karıştırıyorum. Girip çıktığımız, yanından geçtiğimiz koylardan bazılarının adlarını tümden unuttum. Yediadalar, Söğüt, Sidere... Onu biliyorum. Hani ince kumları vardı. Kleopatra nazik bedeni ile orada denize girmişti. Neresiydi orası? Doğrusu tadına doyulmuyor buralarda dolaşmanın. Gündüzleri boncuk boncuk kristal kesmesi denizler. Lacivert cam göbeği sular. Derin loş koylarda hayal gibi geceler. Tanrısal bir güzellik. Bu koylara o eski zamanlarda kraliçeler geldi, korsanlar gemilerini kumsallar üstüne çekip çaldıkları malları paylaştılar. O eski gemiciler fırtınaların önünde bu koylara sığınıp canlarını kurtardılar. Daha kim bilir ne olaylar, ne efsaneler, ne dramlar, trajediler... Özellikle geceleri kendimi bu düşünceler karmaşası na kaptırıp gidiyorum. İçimden bir roman yazmak geliyor.

- Sende bu derin duygular varken onları kağıda dök, diyorum.

Doğrusu yazarım elbette ama Emel'den çekiniyorum. Neyse bunu sonra düşünürüz. Bu doğanın, bu koyların, denizin güzelliklerinin ve içimdeki yüksek duyguların tadına duyulmuyor da bazen insanın canını sıkan talihsiz görüntülerle karşılaşıyoruz.

Altıncı gün öğleye doğru bir boş, tenha, içinde tekne olmayan bir koya girdik. Betül'le Emel hemen yüzmeye hazırlandılar. Bizler de yemeğe hazırlanıyorduk ki o sırada Vedat Bey kamaradan güverteye çıkar çıkmaz söylenmeye başladı:

- Anlamıyorum, yahu, adam bayağı kokmuş etten yemek yapıyor, hepimizi zehirleyecek. Hiçbirinizin burnu koku almıyor mu birader?

O bunu söyleyince hepimiz ayaklandık. Nabi'yle Rıza yıldırım hızıyla mutfağa indiler. Sonra kös kös döndüler:

- Yahu Vedat ağabey... Sen de... Adam salata hazırlıyor. Et met yok. Nereden çıkardın? Biz de.

Vedat Bey kızdı:

- Dümbük salata yapıyor da kokmuş et kokusu nereden geliyor? Hanımların parfümlerinden mi?

Gerçi Hanımların parfümleri öylesine ki bazı kokuları bastırıyor. Dümbük desen aşağıda, minyatür mutfağında hıyarları, domatesleri dilimliyor. Peki bu koku nedir?

O sırada kıyıdan bize doğru hafif bir esinti oldu. Aman Allah... Kokmuş et kokusu değil, ondan çok daha kötüsü, ağır, yapışkan ve dayanılmaz ölçüde pis bir koku adeta koyu bir sis gibi yöremizi sardı. Deniz, hava, başüstü, güverteler, kıç taraf, her yer kokuya bulandı. Öylesine ki sanki nerdeyse gaz olmaktan çıkıp yoğunlaşmış gibi ve elimize bir maşraba alıp sallasak sıvı halinde koku dolacak.

Biz bu pisliği yaşarken Kaptan'ın İbraaam'la başüstünde konuştuğunu gördük. Müşfik de onların yanına gitti. Sonra, hemen geri geldi :

- Denize girmeyin, gidiyoruz, dedi.

Neden?!... Hüseyin Kaptan dalga geçmiş, şimdi adını unuttuğum bilmem ne koyuna girecekken yanlışlıkla çöplük koyuna girmişiz. Biz de o zaman kıyıdaki çöp yığınlarını gör-

dük. Gerçi bir sakatlık olmuş değil. Denize açılınca temiz hava aldık ve unuttuk. Ama bu arada Hüseyin Kaptan kendi kabahatini İbraaam'a yükledi, işin içinden çıktı.

O gün eğlenceli bir olay daha yaşadık. Çöplük koydan ayrıldıktan sonra şimdi hangisi olduğunu bilemeyeceğim bir koya girecektik. Hüseyin Kaptan kabahatini bildiği için sevimli olmaya çalışıyordu:

- Sizi şimdi bir koya götüreceğim. Bakın cennet bu dünyada mı, yoksa öteki dünyada bunun kadar güzeli olabilir mi?

Doğrusu hepimiz meraklandık. O arada Nabi de Kaptan'ın söylediklerini Gerta'ya anlattı. Gerta koşa koşa kamarasına gitti. Mayosunu giyecekmiş ve bu dünya cennetinin tuzlu sularında, mitolojideki Afrodit ya da tarihteki Kleopatra gibi yıkanacakmış. Nabi bize böyle söyledi. Bu arada tekne de yavaş yavaş kıyıya yaklaşıyordu. Ama kıyıya yaklaşırken önümüzdeki boğazı görememiştik. Öylesine ağaçlar arasına saklanmış gibiydi. İbraaaam baş tarafta Geneva yelkeninin iplerine abanmış, kıyıyı gözlüyordu. Hüseyin Kaptan dümendeydi ve İbraaam'a bir şeyler bağırıyordu. O arada İbraaam iskele alabanda, diye sayhalandı. Peşinden tekne iskeleye döndü ve birden azmak başı gibi dar bir boğazdan içeri daldık. İki yanı çam ağaçlarıyla örtülü boğazın ardında derin bir koy açıldı önümüze. Hüseyin Kaptan'la İbraaaam birbirlerine funda... aganta... maganta diye bir şeyler bağırdılar.

Onlar böyle bağırınca ben de sırasını buldum:

- Aganta... Burina... Burinata... diye bağırdım. Herkes şaşırdı kaldı. Hüseyin Kaptan şapşallaştı:

- O ne demek oluyo?

- Kırk yıllık Bodrumlusun. Sokaklarda yazılı. Burina... Burinata ne demek sen bilmezsen kim bilecek?

Hiçbir şey söyleyemedi. Bön bön yüzüme baktı. Hurşit Bey, âlim adam hemen ilgilendi:

-Ben de yollarda öyle yazılar gördüğümü hatırlıyorum. Anlamını biliyor musunuz Cehti Beyefendi?

Şaşkın Nabi, homurdak Vedat, Avukat Rıza, gemiciler, hepsi merakla yüzüme yüzüme bakıp duruuu.... lar Bodrum ağzıyla. Burada herkes her şeyi biliyor, biz bilmiyoruz sanıyorlar. İşte öcümü ben böyle alırım, diye şişindim. Şişinmeye de hakkım var elbette. Kırk yıllık kaptan bilmiyor, yelken kulübü başkanı Nabi bilmiyor, Rıza zaten bilemez. Bilgelik savındaki Hurşit'in kitaplarında da yazılı değil. Aslında Bodrum'da kime sorsan Burina, Burinata nedir onlar da bilmez. Oysa ben bilirim. Nasıl bilirim? Çünkü bunları okuyunca Aganta nedir sorduk? Onu biliyorlar. Halatı sıkı tut,bırakma... gibi bir anlama geliyor ama Burina... Burinata denilince hepsi birbirinden cahil. Şimdi ben ne yaptım? Kalktım Marina'ya gittim. Akıllı bir müdür yardımcısı var. Ona sordum. O da bilmiyor. Ama hemen kitaplar, gemicilik lexiconları çıkardı. Burina,Burinata ne demek? 28 nci sayfada bulduk:

"Teknenin rüzgârı sıyırırcasına, rüzgâra karşı gitmesi."

Gördünüz mü? Bu memlekette yelkencilik bitmiş. Çünkü şimdiki tekneler rüzgâra, onu sıyırırcasına gitmiyorlar. Rüzgâr karşıdan geldi mi Burinata değil dayan motora. Yaaa, işte böyle dedim de Rıza aklınca Doğrucu Davutluk yaptı:

- Cehti Bey, kardeşim, hukukta bir kural var. Yerinde kullanılmayan kavram işe yaramaz. Biz şimdi koyda demir atıyoru, sen kaptana rüzgâra karşı git diyorsun. Olmaz ki !...

Ukala işte. Sorun çıkarmak yerine sesimi çıkarmamayı yeğledim. Bana göre hepsi, pekâla utandılar. Neyse bu konu da bu kadarla kaldı. Kısacası o arada o cennet koyunda demir attık.

Hepimiz o anda gerçekten Mavi Yolculuğa çıktığımız için mutlu olduğumuzu da duyumsadık. Yüzyüze bir şey söylemesek de birbirimizi içimizden kutladık diyebilirim. Vedat Bey bile mutluluğunu açıklamaktan çekinmedi. Ben:

- Üstadım, nasıl çok güzel değil mi, diye safça sordum. Üstad anlamlı bir yanıt verdi:

- Evet... Kedi olalı bir fare tuttuk!

Ne demek istediğini anladım da bence biraz ayıp etti. İnsan beğendiyse açıkca söylemeli. Böyle iyi bir şey söylerken beğenmediklerini de çağrıştırmak olmaz. O sırada zaten gözlerim büyülenmiş gibi tekneyi çeviren turkuaz renginde ve acayip berraklıktaki sulara takılmıştı. O arada İbraaam baştaki aganda, funda, vira; volta, fora her neyse o işte o türlü sesler çıkarıp işleri bitirdikten sonra yanımıza gelince Nabi'ye akıl verdi:

- Abi, bu koyun suyu içilir.

Neden içilirmiş? Hüseyin kaptan anlattı. Çünkü koyun suyu alttaki çatlaklardan kaynarmış. O su da gerideki tepelerden gelirmiş. Bu tepelerden yüksek olanın başından, mayıs sonuna kadar kar kalkmazmış. İşte o kar suları taşlardan, topraklardan sızarak koyun altına gelir oradan yukarıya, koyun yüzeyine çıkarmış. O nedenle, koyun suyu soğuk, ama kesme kristal gibi ve tatlı olurmuş.

Biz koyun güzelliğinden gerçekten büyülenmiştik. Bu büyülenme içimizden bazılarını büsbütün coşturdu ya da azdırdı. Nabi, Gerta, Rıza Bey, Betül, Emel hemen suya girmeye hazırlandılar. Hüseyin Kaptan alttan kaynayan suyun soğuk olduğunu söylediği için ben alargada durdum. İlk önce, biraz önce kamarasına koşup üstünü değiştiren Gerta deniz giysisini takmış olarak güverteye fırladı. Üstünde de o güne kadar görmediğimiz olağanüstü açık bir çaput parçası vardı. Tanga mı diyorlar, yoksa başka bir şey mi o kadarını bilmiyorum. Koşarak baş tarafa gitti ve bastonun yanında parmaklarının ucuna yükselerek boy gösterdi. Peşinden havaya sıçrayıp balıklama sulara daldı. Hepimiz doğrusu kadını takdir ettik. Tam anlamıyla kuzeyli bir siren, bir amazon-siren karışımı gibi atlamıştı ve bir deniz kızı gibi yüzüyordu. Eski Germen ef-

sanelerindeki Siegfried 'in sevgilisi Grunhild mi yoksa Brunhild'mi sanki öyle bir kadın yarı-tanrı. Ötekiler de birer birer güverteye çıktılar. O arada mayosunu giymiş olarak güverteye çıkan Nabi de her zamanki gibi çarmıhlardan grandi direğinin tepesine tırmanıyordu ki Gerta'nın bağırdığını işittik. Almanca bir şeyler söylediği için ne olduğunu anlamadım. Fakat o böyle bağırınca Nabi daha yukarılara tırmanmadan vazgeçip orta bir yerde denize atladı ve hızla yüzüp Gerta'nın yanına gitti.

Orada suyun içine batık olarak bir şeyler konuşmaya başladılar. Bir ara Nabi'nin Müşfik'i çağırdığını anladık. Müşfik de oraya gitti. Orada köpeşteden eğilerek Nabi ile bir şeyler konuştu. Önce anlamadık ama giderek her şey anlaşılmaya, daha doğrusu suyun içinde bir şeyler görülmeye yöneldi. Hülya ise yırtıklığını gösterdi ve sulara eğilip cırladı:

- Çık kızım, çık da mallarını görsünler.

Tabii Gerta anlamadı ama ortalık karışır gibi oldu. Betül Müşfik'i çağırdı ve alçak sesle bir şeyler söyledi. Ben hâlâ bir şey anlamadığım için küpeşteden eğilip denizdekilere yardım etmeye hazırlanıyordum. Müşfik yanıma geldi:

- Ağabey, siz şöyle kıç güverteye gitseniz. Peşinden ötekilere de:

- Lütfen efendim, Nabi rica ediyor, diye hepimizi kıç güverteye doğru sürdü. Ben yolda ortaya:

- Ne oluyor, anlamadım, diye bir soru attım.

Hülya yırtığı kahkahayı bastırdı:

-Yahu kızı görmüyor musun? Denize atlayınca donu, yeleği üstünden çıkmış. Havva anamız gibi...

Bundan sonraki konuşmaları gülüşmeleri anlatmaya gerek yok. Gerta geminin bordasına yapışık olarak beklerken Nabi sudan çıkıp kamaraya gitti. Gerta için bir havlu alıp koşa koşa döndü. Gerta tekneye tutunarak ip merdivene yaklaş-

tı. Bütün yolcular gözlerini merdivene diktiler. Tibyan Çevirisi ve Kısası Enbiya uzmanı Hurşit Beyefendi de, her halde Şemsa Hanımefendi izin vermiş olacak, gözlerini elinden düşürmediği kitaptan ayırıp Gerta'nın sudan çıkacağı noktaya dikti. Ben biraz arkamda Betül'le Emel'in konuştuklarını işittim:

- Böyle utanmazlık... olmaz ki... Hepsi Müşfik'in düşüncesizliği... Böyle insalar alınır mı? Kadın düpedüz exibitionist. Striptiz yapıyor.

- Asıl sen şunlara bak. Gözleri çıkacak. Ben içeriye gidiyorum...

Onlar yakına dursunlar, Gerta merdivenden çıktı, güya ötesini berisi göstermemek için, yalancıktan bir utangaçlık havası içinde numaralar yaparak, Nabi'nin getirdiği havluya sarındı. Doğrusu ben çok bir şey görmedim. Ötekiler ne gördüler bilmiyorum. Yalnız piç kurusu Erol grandi direğinin basaduralarından birine tırmanmış, biz ayrımsamamışız; Gerta balık gibi sudan çıkınca keskin bir gemici ıslığı çaldı. Gerta da ıslık sesini işitince yırtık yırtık gülmeye başladı. Bana öyle geldi ki, ıslak çalanın Erol değil de büyüklerden biri olduğunu sandı ve o biçim görülmekten keyiflendi. O keyifle kahkahalar atarak önümüzden geçti ve Nabi ile birlikte kamarasına gitti.

Gerta'nın denizde çıplak kalışı önemli olmaktan çok eğlenceli bir olaydı. Bu olayının daha eğlencelisi ve daha önemlisini o gün yaşadık.

Öğleden sonralarda bir saatti. Kıyıdan epeyce uzakta gidiyorduk. Hüseyin Kaptan gemisini, daha doğrusu gemi adını verdiği hurdayı, ilerdeki bilmem ne burnunu geçtikten sonraki koylardan birine götürdüğünü söylemişti. Motorda, her zaman olduğu gibi bir sakatlık olmuştu. Kaptan'la İbraaam onu tamir etmeye çalışıyorlardı. Tekneyi yırtık Cenova yelkeni bir iki mille götürmeye çalışıyordu. Öğle güneşinin en kız-

ğın zamanı başlamıştı. Kızgın bir deniz üstünde tencereye konulup çorbası yapılan kaplumbağalar gibi pişiyorduk.

Ensemizden aşağıya ter aktığı bir sırada Hülya ilginç bir öneri yaptı. Bu tür muzirlikler de hep bu kadından çıkıyor ya neyse. Muzir filan, ama çoğunluk hemen benimsedi. Hülya'nın önerdiği şeyin adı parakete yüzüşü. Teknenin kıçından denize bir halat bırakacakmışız. Geminin hızını ölçmek için parakete atılması gibi bir şey. Sonra bizler de denize atlayıp o halata tutunacakmışız. Tekne yol alırken biz de arkasında elimizi kolumuzu oynatmadan, ama serin sular içinde yüzmenin keyfini çıkaracakmışız.

Herkes öneriyi beğendi ve benimsedi. Dümbük İsmail baş taraftan bir halat buldu; ucuna küçük bir şamandıra bağladı, denize bıraktı. Hurşit Bey'le Şemsa Hanım dışındaki millet zaten soyulup dökünmüş durumda. Hemen sıraya girip denize atladılar ve pestil sucuğu gibi ipe dizildiler. Betül'le Emel, ben, Müşfik ve Özâlimler dışında herkes denizde. Çılgınlar gibi bağırıp bizi de çağırıyorlar ama bizler gitmedik. Aslında benim canım çekti ama ya halatın ucunu kaçırır da denizin ortasında kalırsam diye korktum, gitmedim. Zaten Emel de " Sen gitme " dedi.

Kısaca tekne hafif yolla gidiyor, millet halata sarılmış bedavadan hem yüzüyor hem serinliyor. Nabi bariton, kızlar çırlak çatlak soprano, Vedat Bey bayağı oturaklı bir bas sesle şarkılar söylemeye başladılar. Böyle bir durum. Ben köpeşteden onları gözlerken bir şey dikkatimi çekti. O halata dizilenlerin sırası bir tuhaf geldi bana. Sözgelişi Vedat Bey Gerta'nın arkasında, George da Kıral'a yapışmış gibi. Buna karşın Hülya da Nabi'ye yapışmış durumda. Hepsini göremedim. Böyle bir duru. Aslında eğlenceli bir görüntü. Onlar denizde bağrışarak gülüşerek bedavadan yüzüyorlar, biz de onları gözlüyoruz. Aslında onlar bizden daha iyi durumda. Çünkü serin sular içinde ve denizin keyfini çıkarıyorlar. Biz hâlâ güvertenin kızgın tahtaları üstünde ve kan ter içindeyiz.

Derken beklenmedik bir şey oldu. Hüseyin Kaptan ve İbraaam motorun tamirini bitirmişler anlaşılan, hem bitirmişler hem de bizimkilerin halatlı yüzme dümenini unutmuş olacaklar. Ya da kim bilir belki biliyorlar da özellikle öyle yapmışlar. Motoru işletmişler. Üstelik bir daha stop etmemesi için basmışlar gaza. Hurda tekne keyfine göre yumuşak yumuşak giderken birden bir hızlanmış. Hızlanınca bizim halata sucuk gibi takılmış olanlar da suyun içinde o hızla gitmeye başlamışlar. Gitsinler, zarar yok ama, biz güverteden gözlüyoruz ya tuhaf şeyler görmeye ve işitmeye başladık. Bir ağızdan durdurun, kaptan dur filan diye bağrışıyorlar. Bağrışıyorlar ya bu arada kimi gülüyor çılgınlar gibi, kimi bayağı terbiye dışı laflar söylüyor. Suyun içinde bir tuhaf hareketler. Ufaklı büyüklü el tokat, şaplak sesleri. Gülmeler, fıkırdamalar...

Giderek hem durum anlaşıldı hem de görevliler işe el koydular. Sorun basit. Motor birdenbire hızlanınca halata takılanların bazılarının, daha doğrusu çoğunun donları (kızların sutyen gibi bez parçaları) kıçlarından, göğüslerinden çıkıp gitmiş. Kızlı erkekli bir çoğu iç badem gibi soyulmuş. O arada açıkgöz olanlar fırsattan nasıl yararlanmışlarsa... Yani yararlanmaya bakmışlar. Çat pat sesleri de oradan, o nedenle geliyor anlaşılan. Geminin arkasından sarkan halatın çevresinde bir kaynaşma. Özellikle Nazlı'nın da ötesi berisi karıştırılmış anlaşılan. Dişi çekilmiş gibi haykırıyor. Buna karşı Nabi Gerta'yı korkutmak için... Yahu bu Vedat Bey de o yaşına göre hızlı adam. Gerta dersen çıscıbıldak. Kadın zaten soyunup kadınlık servetini göstermek için bahane arıyor. Nabi dersen deniz içinde kaşalota dönmüş, Gerta'ya el sürülmesin diye dört dönüyor ve bu arada acayip sesler çıkarıyor. En acınmacak durumda Nahide Hanım. Ona, belki sarkıntılık edilmiyor, ama kadıncağız uryan puryan. Üstelik çok Beyaz tenli bir kadın. Suyun içinde her bir şeysi ayan Beyan görülüyor. Hülya dersen başka sahne. Anlatması uzun.

Tabii Hüseyin Kaptan'a dur filan diye haber verdik. Motor durdu ama bu kez rüzgâr da durdu. Teknede denizin ortasın-

da kalakaldı. Durum böyle olunca da, donsuz gömleksiz kadınlı erkekli grup öyle şallak mallak su balesi yapan trup üyeleri gibi. Hülya, Gerta, George gibileri oralı değil de ötekiler için güç bir görüntü oluştu. Bunların şimdi tekneye girmeleri de ayrı bir sorun tabii. Bu durum özellikle Rıza Bey ve Nahide Hanım'ı çok tedirgin etmiş olmalı. Ama Rıza Bey hemen otoritesini kullandı ve kadınlarla erkekleri birbirinden ayırdı, sonra bizlerden rica etti. Önce bizim hanımlar denizdekilere yardım edip bunları tekneye aldılar. Daha sonra erkekler işte o halleriyle güverteye çıkıp kamaralarına gittiler.

Dönüp geldiklerinde ve güvertede buluştuğumuzda gülmekle surat asmak arası değişik çalımlar oldu elbette. Yine de uzun süre olayı konuşup eğlendik.

Bunlar eğlenceli olaylardı, ama her zaman böylesi olmuyordu. Bir kez bu koylara, her yerde olduğu gibi bizimkinden başka tekneler de geliyor. Koyların içi Uzak Doğu limanlarında ya da nehirlerindeki tekne-evlerin doluştuğu yerlere dönüşüyor. Dikkat ediyorum hepsi yeni, gıcır gıcır, o gün cilalanmış gibi parlıyor. Bizimkisi öyle değil. Bizimkinin boyaları bile dökülmüş durumda. Bu gemi hiç kalafata çekilmemiş mi acaba? O bir şey değil öteki teknelerden bizimkine bakanlar ne düşünürler kim bilir? Sonra biz bu tekneye, ötekilere verilen kirayı da veriyoruz. Acaba kazıklanıyor muyuz? Bizim bu halimizi görenler hakkımızda, ya bunları kazıklamışlar diye düşünürler, ya da amma uyanık insanlar. Böyle bir döküntüyü yok bahasına kiralamıştır bunlar, diye arkamızdan laf edebilirler. Dahası bunların içinde tanıdıklarımız varsa o da başka bir sorun. Yani bu nedenle zaman zaman üzülüyorum. Öteki yolcular ne düşünüyorlar bilmiyorum. Sormak da işime gelmiyor tabii. Bir kez bu konuyu gizlice Müşfik'e açtım:

- Düşündüğün şeye bak. Yahu bizim tekne o gördüklerinin en büyüğünün iki katı. Yarın bir fırtına olsa bak ne hale gelir o limon kabukları, dedi.

Doğru doğru dosdoğru. Müşfik bunları söylerken içimden sadistik ve insanlık dışı duygular, hatta istekler geçti. Bir fırtına çıksa da bunlar perişan olsalar. Biz transatlantik gibi şöyle salına salına gitsek...

Gelelim can sıkıcı olaylara; evvelsi gece Erol'un arı soktu diye herkesi ayağa kaldırdığı sırada ufak bir kaza olmuş. O gürültü yüzünden elbette. Rıza Bey'in beli biraz netameli olduğu için yukarı kattaki yatağa tırmanamıyormuş ve o nedenle kamaradaki alt yatakta o, üst ranzada Nahide Hanım yatıyormuş. Biz bilmiyoruz tabii. Meğerse Nahide Hanım eskiden atletmiş. Yüksek atlamada bir metre bilmem kaç santimlik rekoru varmış. Oğlan deli gibi bağırınca bunlar, "Ne oluyor, batıyor muyuz?" diye heyecanlanmışlar. Nahide Hanım o heyecanla ve aceleyle ranzadan inerken, aşağıya gümmm, kalçasının üstüne düşmüş. Fazla bir şey olmamış ama yine de biraz incinmiş. İlk önce fazla ağrımamış, sonra rahatsız etmeye başlamış. Sabah sabah biraz aksayarak geldi. Her zamanki yerine oturdu. Tabii hemen nen var, ne oldu? diye sorduk. O da biraz utanarak olanı anlattı. Kalkayım, ineyim derken, önce ayağı çarşafa takılmış, ondan kurtaramamış, o zaman ranzanın kenar tahtasına tutunmak istemiş, eli kaymış. Sonuçta pat diye yere. Bereket ranza yüksek değilmiş. Olmuş bir kez:

- Önemli değil, geçer efendim dedi.

Yani fazla yakınmadı. Yakmmamasının nedeni benim anladığıma göre muayene edilmek istememesinden... Çünkü teknede bir doktor var. Gerçi ortopedist değil ama yine de doktordur. Çürük gibi bir şey varsa bir ilaç verir,acısını dindirir. Bunun için Nahide Hanım kalçasını Nabi'ye göstermeli. Aslında yere çarpan yeri de kalçası değil, galiba poposu imiş. Nabi ise maazallah... Herkes Gerta ile olan anlaşmasını ayrıntılarına kadar biliyor. Böyle adama kalça, popo gösterilir mi? Kısaca Nahide Hanım muayene edilmeyi, daha açıkcası kalçasının ve poposunun ellenmesini istemediği için bir

şey yok, diyor. Mesele bu kadar basit. Biz durumu anladık ve anlayış gösterdik tabii. Bence Nabi konuyu anlamadığı için sorun, yani alınma gibi bir şey de olmadı.

O kalçasının acımasından yakınmadı ama Hüseyin Kaptan yolculuk programından, giderek artan bir tempoda yakınmayı sürdürdü. Uzaktan görüyoruz. Durup dururken kafasını sallıyor, kendi kendine konuşuyor. Her halde olmaz,bu kadar olmaz filan gibi bir şeyler söylüyor olmalı. Kafası bozuldukça da Dümbük'ü uygun biçimde pataklıyor. İbraam'a ses çıkaramıyor. İbraaam deli. Şakaya gelmez. Fakat Dümbük'ü pataklamak sorunu çözmüyor. Çünkü mazot konusu önemli. Marinadan kalkarken İki ton mazot almış da bitmiş de yine almış, yine bitiyormuş. Bu kadar dolaşmaya mazot mı dayanır? Bu kadar dolaşırsan olmaz ki, dur kalk dur kalk yine dur yine kalk. Daha önce de söyledik... filan... Hep aynı laflar, onları yineleyip duruyor.

Müşfik o sorunu da çözer de adamın keyfinin kaçmaması gerek. Yoksa malûm, yemekler bozulur. Bu konuyu aramızda konuştuk. Nazlı'da para çok:

- Parayı artıralım, diye önerdi.

Ben karşı çıktım. Hülya da bana katıldı. O arada konu ressam George'a da söylenmiş. Herif rahat. Gülmüş:

- Ohoho, artırın, artırın, adamın hakkı var. Ama bende metelik yok, siz verin...

Yani böyle sıkıntılı bir durum varken bir başka sorun daha göründü. Paranın artırılması konusu çıkınca Vedat Bey'in de zaten bozulmak için bahane bekleyen gergin sinirleri violonsel teli gibi tın tın tınlamaya başladı. Adam Dümbük İsmail'in pataklanmasına bozuluyor. Koca herif. Karşımızda pat diye ensesine bir tokat yiyor. Buna çok kızıyor. Para meselesi açılınca asıl neden bu olmakla birlikte birden başka bir kanaldan yayma başladı:

- Bu ne kepazelik, efendim, hiç biriniz de ağzını açıp iki

sözcük söylemiyorsunuz. Gözümüzün önünde adamı dövüyor. Elinden gelse falakaya yatıracak. İster dövsün isterse öldürsün. Gitsin cezaevlerinde sürünsün. Ama bizim önümüzde yapmasın efendim. Sonra bu adam da dayak yiyince olan bizim yemeklere oluyor. Dün akşamki yemek sıcak gelmedi. Neden? Ben gördüm. Hüseyin Kaptan İsmail'e fırça çekiyordu. Şimdi ben bu adama...

Anladık ki Vedat bey Hüseyin Kaptan'a haddini bildirecek. Ön hazırlık yapıyor. Zaten fazla beklemeye gerek kalmadı. Bir öğle üstü yemekten sonra kıç güvertede oturmuş, önümüzdeki, gideceğimiz koyları filan konuşuyorduk. Hüseyin Kaptan da artık alışkanlık haline getirdiği biçimde orası olmaz, burası olmaz, oraya girilmez, bu koyda demir tutmaz filan gibi savlarla Müşfik'in bizden aldığı isteklere göre uygulamaya çalıştığı gezi planına karşı çıkıyor. Bu arada da üst üste sigara içiyor.

Vedat Bey birden parladı:

- Efendim, bu nedir, boyuna sigara içiyorsunuz? Bizi de zehirliyorsunuz. Deniz havası alalım diye geldik. Bir dökün tü gemiye bindirdiniz. Şimdi de sigara dumanından boğulacağız. Ben böyle Mavi Yolculuğun...

Hüseyin Kaptan dökün tü gemi deyiminden çok gocunmadı ama başka açıdan bozuldu ve ilk önce efelenir gibi oldu:

- Ne yapalım Vedat abi, biz tiryakiyiz, tütün içmeden yapamayız. Babalarımızdan da böyle gördük. Bir zararını da görmedik, benim hakkım bu, gibi birşeyler söylemeye çalıştı. Bu kez Vedat Bey büsbütün bayrakları açtı:

- İç efendim, sigara iç istediğin kadar. Sigara da iç, esrar da iç, eroin istersen onu da iç, ama yanımızda içme!

Hüseyin Kaptan hâlâ savunma hattını koruyacağını sanıyordu anlaşılan. Ama nasıl koruyacağını da bilemiyordu. Vedat Bey'e bir koz daha verdi:

-Nerede içelim, burası deniz. Dört bir tarafı...

Nabi Bey zürafa gibi boyuyla ayağa kalktı. Kolunu metafora gibi uzatıp geminin baş tarafını göstererek:

- Git oraya, orada iç, oraya gitmeyeceksen sigaranı söndür, işte bu kadar, diye bir sayhalandı ki ben bile korktum. Zaten hiç birimiz ses çıkaramadı. Müşfik de önüne baktı.

Hüseyin Kaptan sigarayı söndürmekle, baş taraftaki güvertenin ucuna gitmek düşüncesi arasında on beş saniye sallandı. Sonra azarlanmış kabahatli çocuk gibi kalkıp tıpış tıpış o tarafa gitti. Gemi bastanunun yanına çömeldi. Sigarasını yer gibi içip bitirdi. Ama anladık ki hem Vedat Bey'e hem de lafa karışıp ara bulmaya çalışmadığımız için bizlere küstü. O gün bir daha yanımıza gelmedi. Vedat Bey ise Ormanların içinde gizli, korkunç canavarları öldüren eski zaman şövalyeleri gibi kasındı, gözlerini uzak ufuklara dikip sustu.

Olayın yan etkileri derhal göründü. Öğlede Dümbük İsmail utana sıkıla getirip önümüze bir lenger kelebek makarna koydu. George dışında herkes ayağa kalktı. Yazın ortası, günün ortası, sıcağın ortası... Biz lağos buğulama, çoban salatası beklerken kelebek makarna! O bir şey değil, aramızda da kavga çıktı. Çalçene Hülya Vedat Bey'e ağzına geleni söylemeye başladı.Vedat Bey ona yanıt yetiştirmeye çalışırken bu kez Rıza Bey, hiç tahmin etmediğimiz biçimde tartışmaya, belki de iyi niyetle ve hukukçu deyimi ile müdahil oldu:

- Efendim, bir gemide yirmi kişi bir arada yolculuğa çıktıkları zaman bireyler kişisel dürtüleri yerine dayanışma ruhu içinde olmalı ve karşılıklı özverilerle... Auguste Comte der ki... diye hukuksal ve sosyo-psikolojik bir çözümleme yapmaya girişti. Ben de bir şeyler söylemek istedim. Emel bırakmadı. Sustuk. Ama içim içimi yiyor. Çünkü herkes konuşuyor. Ben konuşamıyorum. o arada Nazlı da lafa karıştı:

- Ama Vedat Bey, siz de adamı fena fırçaladınız,

Nabi Vedat Bey'in yanında yer aldı:

- Bir doktor olarak... Almanya'da son yapılan araştırmalar... Ülser, kanser... avort genişlemesi... dolaşım sistemi. Kan elektroliti...

Adam ortalığı boş buldu. Konuşup duruyor. Bereket Hurşit Özâlimler Beyefendi araya girerek konuşma gündemini değiştirdi:

-Mirim, içimizde yemek yapmasını bilen yok mudur?

Lafa bak. Biz buraya yemek yapmaya mı geldik, diye sorasım geldi, Emel yine şortumun ucundan çekip susturdu. Zaten soru yanıtsız kalmadı. Vedat Bey hemen soruyu yanıkladı:

- Ben size bir patlıcan oturtma, bir de irmik helvası yapiim de gözünüz yemek görsün.

Emel beni konuşturmuyor, ama kendisi istediği zaman konuşuyor. Nitekim:

- Aşkolsun Vedat Bey, bizim gözümüz şimdiye kadar yemek görmedi mi? diye oturtuverdi. Doğrusu helâl olsun. Nitekim ötekiler de Emel'in çıkışını yerinde buldular.Vedat Bey:

-Yok canım, benim kastim... filan gibi bir şeyler söyledi, ama kırdığı potu gideremedi. Haaa, biz bunları konuşurken Hüseyin Kaptan sigaraları ile birlikte teknenin ucunda oturup ağzından burnundan dumanlar savuruyordu. Müşfik durumu gördü. Konuşanları susturdu. Kalktı Hüseyin Kaptan'ın yanına gitti. Uzaktan bakıyoruz. Sıcak bir konuşma, bir tartışma. Rüzgâr iskeleden apar estiği için konuşulanları tam işitemiyoruz. Sonunda Müşfik Hüseyin Kaptan'ı alıp getirdi. Vedat Bey'le barıştırdı. Dümbük İsmail de yeniden tencerelerin başına geçti. Yemek zamanını yarım saat geciktirdik. Dümbük irmik helvası yapmadı, ama patlıcan oturtma yaptı. Karpuzları da yedik. Sorun o saatte bitti.

Şu... Fritch var ya, hani Freud'le dalaşan psikanalizcilerden Fritz Perls... Freud'ün öğrencisi de adam bunu kapısın-

dan kovmuş mu ne, öyle bir şey. Ama dediği doğru insan yaşamını sade seks değil, çoğu kez daha büyük ve etkin ölçüde mide dürtüsü yönetiyor. Biz de karnımız doyunca keçi yavrusu yutmuş Anaconda yılanları gibi bir yana kıvrıldık, mutlu ve kendisiyle barışık insanların huzuru ile öğle uykusuna geçtik.

Oraya kadar iyi de beş çayı sırasında yeniden ve birden büyük bir kriz daha oluşuverdi. Hani depremlerde önce bir ya da birkaç öncü deprem olur, asıl büyük deprem sonra gelirmiş. Ne diyorlar, P sarsıntıları, S sarsıtıları... Burada da öyle oldu. Öğle mışmışı bittikten sonra herkes bir şey yaparken, ya da hiç bir şey yapmazken Hurşit Beyefendi de kitabını alıp bir köşeye çekildi. Merak ettim, gidip ne okuduğunu öğrenmek istedim:

- Hurşit Beyefendi ne okuyorsunuz bakalım?

Gayet nazik ve kibar bir eda ile yanıtladı:

- Tibyan çevirisi efendim.

Ben bir şey anlamadım ama adamın elindeki kitabın kargacık burgacık Arap harfleriyle yazılmış, hani o taş basmalarına benzer bir şey olduğunu gözledim. Tibyan çevirisinin ne olduğunu doğrusu merak da etmedim. Ben daha yerime geçmeden Şemsa Hanım uzaktan eşini çağırdı:

- Hurşit Bey, Hurşit Bey, bir dakika bakar mısınız? gibi bir şeyler söyledi.

Hurşit Bey de kalktı, gerçekte şöyle bir yarım doğruldu. Tam doğrulacağı sırada dengesini yitirir gibi oldu. Yanındaki korkuluğa tutunurken elindeki kitabı bırakmak zorunda kaldı. Kitap da önce güverteye oradan denize düşüverdi. Hurşit Bey fena halde telaşlandı dudaklarının kıpırdadığını, bir şeyler söylemek istediğini gördüm. Yüzü de sapsarı kesilmişti. Elbette... değerli kitabı sularda. Bu arada hem de eşine ve bana kızdığını duyumsadım. Her halde bu felaketin bizim yüzümüzden olduğunu düşünmüştür. Ağzını açıp bir şeyler

söyleyecek, ama dili adeta tutulmuş gibiydi. Üstelik bir tuhaflığı da var. Ayakta duramıyor sanki. Sonra öğrendik ki adamcağızın boyun kemikleri, hep belli biçimde kitap okumaktan ya da yazmaktan eğilmiş, kan damarlarını sıkıştırırmış. Kan damarları sıkışınca beynine kan gitmezmiş. Gitmeyince de dengesini yitirirmiş. Bu yüzden birden ayağa kalkınca başı dönmüş ve ayakta duramaz hale gelmiş. Ayakta duramayışının nedeni de buymuş.

Bu durumda hepimiz birden Nabi, Kıral filan diye bağırmaya başladık. Suya atlayıp kitabı kurtarmaları için. O anda kurtarıcı fedailer belirdi. Önce yanımızda biten Kıral, peşinden durumu gören Nabi, onların arkasından da küçük Erol gürültü ile denize atladılar. Kitabı kurtaracaklar. Doğrusu ben çok mutlu oldum.Kitap kurtarılırsa adamın bana olan kızgınlığı da giderilmiş olur, dedim. Ama denizde kitap mitap görülmüyor. Kağıt parçaları, sayfalar var, ama onlar da da ğılıp galiba yavaş yavaş derinlere doğru iniyor ya da suların üstündeki çırpıntıların yönüne katılıp tekneden uzaklaşıyor. Belki de kitabın cildi ağır geldi, kitap derinlere iniyor da bazı sayfalar su üstünde kalıyor. Karışık bir durum yani. Ben bunları düşünürken denizde bir şakırtı şukurtu oldu ki anlatılır gibi değil. Sanırsın dünkü gibi köpek balıkları avlarını paylaşıyorlar. Gerçekte de üç kişi aynı zamanda Hurşit Beyefendi'nin değerli kitabını ele geçirmek için kahramanca bir itiş kakışa girdiler. Öyle canlı ve heyecanlı bir savaşım ki bütün yolcular ve tüm gemi adamları da işi gücü bırakıp onları gözlemeye girişti. Benim anladığıma göre bunların üçü de kitabı kendisi kurtarsın istiyor. Böyle olunca da kim derinlere inmekte olan kitabı bir yerinden tutmuşsa ötekisi de gelip öteki tarafından tutuyor. Sonuçta kitap dağılıyor. Bunu özellikle mi, Hurşit Bey'e kötülük olsun için mi böyle yapıyorlar, yoksa iyi niyetle yapılan yanlışlıklar mı, anlaşılmıyor. Suyun içinde oldukları için durumu iyi izleyemiyoruz tabii.

Denizin içinde dalıp çıkan üç yüzücüyü ve bunların yöresinde köpükler içinde sulara dağılıp giden talisiz kitabı bir

süre gözledik. Parçalanan, ıslanan ve dağılan kitap giderek yok oldu. En başta Küçük Erol elinde mürekkepleri akmış buruşmuş ,hamur gibi yumuşamış birkaç sayfa ile güverteye çıkıp emanetleri Hurşit Bey'e teslim etti. Daha doğrusu teslim etmek istedi. Hurşit Beyefendi aldığı emanetleri büyük bir sinirlilikle m tekrar denize attı. Ötekilerin getirdikleri hamurlaşmış ve yazıları silinmiş kağıtlar da ayni şekilde denize uçtu. Hurşit Beyefendi ağlamaklı bir yüzle döndü eşine bile bakmadan kamarasına gitti. Hepimiz çok üzüldük. Şemsa Hanım da bir köşeye büzüldü. Bizler de yerlerimize çekildik.

Hepimiz değil tabii. Betül'le Emel teknenin iskele tarafından denize girdiler. Kaptan'ın veledi de denizden çıktıktan sonra tekrar atladı, bir süre için onlara katıldı. Bunlara şaşıyorum, denize girdiler mi üç saat geçmeden geri gelmiyorlar. Ben bir çeyrek denizde kalsam üşüyorum, kendimi dar atıyorum gemiye. Havlular, kurulanmalar, giyinmeler... Bulursam sıcak çay, kahve filan... Yine de denize giriyoruz. Hem başka larının yanında yüzme bilmezmiş gibi görünmek istemiyorum, hem de doktorlar sağlık için iyidir, diyorlar. Yazın denize girersen kışın az hasta olurmuşsun. Ben öyle bir şey görmedim ya neyse. Zaten bunlar iyi de o gün keşke girmeseydim. Üşüdüğüm filan için değil. Kızlara fiyaka olsun için çivileme atladım da hani o iki yüz elli milyon liraya aldığım saat vardı ya. İki yüz elli fit derine iniyor da patlamıyordu. Nasıl olduysa, demek ki iyi takmamışım, yoksa başka bir şey mi, galiba burnumu tıkamadan çömlekleme atlamışım, midem, ciğerlerim tuzlu su doldu. Aklım başımdan çıktı. Dünyayı deniz renginde görür gibi oldum. Bu arada, artık orasını bilmiyorum, ne olup bittiyse bizim saat bileğimden çıkıp haydiii, kurşun gibi derine indi gitti. Ötekilere inin, alın, getirin de diyemedim. Hiçbir şey olmamış gibi davrandım. Çıktıktan sonra Emel'e takaza ettim:

- Sen engel olmasaydın o dalgıç takımlarını geri vermeyecektim. Şimdi giyinir, iner alırdım bizim saati, iki yüz elli feet'e inmiş olsa bile, dedim.

Söylediğimin saçmalığını biliyordum, ama işte öyle kendimi tutamadım. Emel ise mantıksızlığımı yüzüme vurmadı. Her zamanki gibi güldü:

- Üzülme, dönüşte ben sana yaş günün için armağan olarak yenisini alırım.

Deniz faslı bittikten sonra kurulanıp giyinip güverteye çıktım. O arada gelelim ötekilere... Aygır Nabi ve Gerta kamaralarında. George da belki yine onları gözetlemeye gitmiş olabilir. Yani onlar da yok, geri kalanlar oturuyoruz. Bu arada Hurşit Bey, sinirlerini biraz yatıştırmış olmalı ki, ben öyle düşündüm, yeniden geldi, eşinin yanında yerini aldı. Elinde de bir başka kitap. Ama bu kez ben, bu kitabın ne olduğunu sormadım tabii. Neme lazım, bakarsın yeniden bir aksilik olur. Bu nedenle biz de hiçbir şey olmamış gibi davrandık. Ama adamı takdir ettim doğrusu. Bilgin dediğin işte böyle olur. Bir kitap gitti mi, alırsın bir başkasını okur, mutlu olursun. Gerçek bilginler böyledir işte.

Hava dersen bir tatlı sıcak. Millet gevşemiş ki nasıl. Kimse konuşmuyor. Yani bir gemi sus geldi, derler ya, onun gibi. Bu sessizlik birden bire tuz buz oluverdi. Hurşit Bey top gibi patladı. Yüzü bembeyaz, cırlak ve çatlak bir sesle:

- Halilem Hanımın karşısında öyle birbirinize sarılıp oturamazsınız. Karşınızda bir Hanımefendi var... Ne hakla, hangi nezaket ve terbiye kuralına göre... Ahlak kalmadı bu memlekette, herkes meyaneci oldu çıktı, yahu, diye bağırdı.

Böylece öncü depremden sonra gelen asıl büyük deprem gibi asıl büyük kriz patlamış oldu. Herkes biraz şaşırdı. Ben kendi hesabıma az buçuk korktum. Konu anlaşılana kadar öyle birbirimizin yüzüne baktık. Derken durum belirlendi tabii. Hülya ile Kıral sıranın, bunların karşısına gelen tarafında oturmuşlar. Hülya Kıral'a fettan ve çapkın bir şekilde sarılmış, ama o kadar, fazlası yok. İstese daha neler yapar bu kadın. Doğrusu biraz samimi bir görüntü, ama bence bu kadarı

pekâla hoşgörü ve anlayışla karşılanabilir. Mavi Yolculuğun sistemateği içinde bu gibi pratikler meşrudur. Hurşit Beyefendi neden kızıyor ki?

Zaten Hülya da lafın altında kalmadı:

- Siz de sarılın efendim, burası Bodrum... Mavi Yolculuk. Sarılırım da öpüşürüz de. Daha neler olduğunu bir bilsen. Buraya bunun için geldik. Siz beğenmiyorsanız yapmayın. Sizi biz mi davet ettik buraya?

Müşfik yetişti her zamanki gibi. Hurşit Bey'e rica, Hülya'ya sitem... Ama tarafları yatıştıramadı. Doğrusu hepimiz tedirgin olduk. Şimdi Emel gelse, yapmaz ya, boynuma sarılsa; hadi Hurşit Bey yine ahlak kalmadı diye ayağa kalkacak. Hülya'nın dediği ise doğru. Doğru da hani dediğim gibi onun Kıral'a sarılışı da biraz fazla seksi gibiydi. Yine de Mavi Yolculuğa çıktın mı, eeeeeh napalım yirmi kişi bir arada... Herkesin istekleri var, davranışları var. Nitekim benim canım de şöyle açık denize karşı:

- Amado mio, diye şarkı söylemek ister ama özveri gerekiyor. Başkaları belki istemez. Sözgelişi onlar da:

- Çeşm-i giryanıma zenbûr-u kebûter dediler... diye gazal atmak isteseler... Olmaz ki... Bir kez ben istemem. Başkaları ister istesin ister istemesin. O nedenle kendimi tutuyorum. Oysa sesim güzeldir. Okulda beni hep koroya alırlardı. Sesim güzeldi de usul mözür filan yapamazdım. Şimdi onun sırası değil ya. Örnek olsun diye söylüyoruz. Fakat bunun sonu ne olacak? Hülya cadısı bundan sonra Kıral'a sarılmaktan vaz mı geçecek? Yoksa Hurşit Özâlimler söylediğiyle mi kalacak?

Durumun düzelmediğini gören Rıza Bey de bu arada devreye girmek gereğini duymuş olmalı:

- Hülya Hanım dediklerinize tam olarak katılmıyorum, diyerek başladı ve peşinden kısa bir Mavi Yolculuk felsefesi yaptı.

Rıza Bey'e göre Mavi Yolculuk bir tür kültür hizmeti. Yani sadece deniz, güneş, içki ve seks değil. Mavi Yolculuk'un yapıldığı bu haritada eski insanlar binlerce yıl önce olağanüstü güzel ve anlamlı bir uygarlık yaşamı kurmuşlar ve onlarla karşılaştırılırsa ilkel olduğunu benimsememiz gereken bizleri şaşırtan yapıtlar bırakmışlar. Bu tarih, bu deniz, bu koylar, bu görüntüye serpilmiş saray, tapınak, tiyatro kalıntıları bizlere bir şeyler anlatıyor. Bu anlatılanları...

Rıza Bey bunları, tiyatroda tirad çeken bir aktör gibi, sözlerine el kol hareketleri katarak anlatırken havayı yumuşattığını, gündemi değiştirdiğini sandım. Hurşit Bey gibi bir bilgin bu konuda konuşmaya katılabilir, yanıtlar verebilir, katkılar yapabilirdi. Böylece biraz önceki sinirli ve kavgacı hava da dağılmış olurdu.

Ben böyle düşündüm ama durum değişmedi. Rıza Bey'in arabuluculuğu başarısız oldu. Hurşit Bey'in keyfi öyle kaçmış ve öylesine bozulmuştu ki Mavi Yolculuk'un kültür hizmeti olmasına ve geçmiş yüzyılların bu coğrafyada bıraktığı dumanı tüten anılarına filan boş verdi ve hemen oracıktı müthiş bir karar açıkladı:

- İlk uygun koyda bizi karaya çıkarın efendim. Biz bu gemide kalamayız.

O bunu söylerken Vedat Bey'in, rıhtımda, Hülya takımını gördüğü zaman söylediği aklıma geldi:

Burası Umumhan-i Bahriye'ye döndü, gibi bir şeyler söylemişti. Eh, yanlış da sayılmaz. Aslında Hurşit Bey işi fazla büyütüyor ise de, biz de fazla hoşgörülü olduk galiba. Ama bu adam da ne çabuk kızdı, ne çabuk karar verdi, anlayamadım. Gerçekten yumuşak huylu atlar böyledir. Bak çelebi, bilgin adam nasıl birden Bengal kaplanma dönüşüverdi. Ricalar, yalvarmalar, mantıklı konuşmalar para etmiyor. Hurşit Bey ilk uygun, yani oradan kente gidilecek yolu olan bir koya çıkmakta inat etti. Bu arada Rıza Bey'in gemiden ne-

den ayrıldıkları konusunda avukatça sorduğu soruyu yanıtladı:

- Bu gemide dinsiz imansız insanlar var. Bu geminin başına bir bela geleceğinden kuşkum yok. Allah da uygunsuzlukların cezasını verecektir elbette. Allahu Cellecelâle her şeyi görür, her şeyi bilir. Hiçbir şeyi de cezasız bırakmaz. Allahın dediği olur da tedbiri almak da kula düşer. Ben tedbirimi alıyorum. Siz geminizle nereye giderseniz gidin vesselam.

Böyle, bu kadar kesin ve yazgısal konuşma karşı sında Müşfik de direnmedi, Hüseyin Kaptan'ı çağırdı. Öyle bir koy var mı, yok mu, sordu. Varmış. Söğüt koyunda her şey varmış.Varmış da bu gemi oyuncak mı? Oraya git, buraya gitme, geri dön, şurada dur, durma... Böyle gemicilik olmaz. Böyle Mavi Yolculuk da olmaz. Olmaz yahu, bu kadar yıllık kaptan, böylesi başıma gelmemiş adamın.

Hüseyin Kaptan haklı olarak yakınmalarını arttırdı. Ama Hurşit Özâlimler Beyefendi ve Şemsa Hanım kesin olarak bu teknede kalamayacaklar. Anlaşıldı. Hadi bakalım ver elini Söğüt koyu...

Ben öyle düşündüm. Hurşit Beyefendi, gerçi hanımının karşısında edep dışı sarılmalar filan gibi şeylerden tedirgin oldu ama böyle birdenbire ayrılmaya kalkmasını gerektiren bir durum da yok. Nabi Bey olayı çok daha önemli iken tatlıya bağlandı. Bu sorun da çözümlenebilirdi. Hayır, bunların akıllarında başka bir neden var ama bize söylemediler, diye düşündüm. Acaba bunlara ilerde bir kötü olay, sözgelişi bir fırtına filanla karşılaşacağımız malum mu oldu? Böyle bir sezgileri mi var? Kim bilir. Bu adam âlim adam. Belki de o Tibyan çevirisinde böyle bir şeyler yazılıydı. Zaten bence bu davranışın asıl nedeni o kitabın denize düşüp yok olması. Bu bir işaret, Hurşit Hoca'ya bir uyarı gibi. O nedenle bu teknenin içinde de bir uğursuz insan ya da bir uğursuzluk bulunduğunu keşfetmiş olabilir.

Akşam inmeye başlamıştı. Bir süre yol aldık. Bayağı karanlıkça bir havada. Hava da karardığı için Hüseyin Kaptan'ın kerâhet saati gelmiş olmalı ki daha gemi yoldayken içmeye başlamıştı. O içince ötekiler durur mu? Daha demir atmadan kafalar dumanlanmıştı. Yine de yollarını bulmuş olacaklar ki:

- Söğüt koyuna girdik, dediler. Demirledik. Yarın sabah Hurşit ile Şemsa Özâlimler'i karaya çıkaracağız. Ben kendi hesabıma üzüldüm. Çünkü bayağı alışmıştım. Sonra dini bütün insanlar. Bizim gibi değiller. Geminin uğuru sayılırlardı. Neyse yapacak bir şey yok. Adam kararlı.

Benim canım içki içmek istemedi. Erkenden yatmaya giderken Hüseyin Kaptan, Müşfik, Hülya ve daha başkalarının sistemli biçimde çarmakçura oturduklarını izledim. Bunlar sünger gibi içiyorlar. Tevekkeli değil, her girdiğimiz koyda ilk iş karaya çıkıp içki almak oluyor. Bense bir iki tek attım mı gözlerim kapanmaya başlıyor. Nitekim o gece de koyun sessizliği içinde her zamankinden daha derin uykulara ve ertesi sabah unutacağım tatlı düşlere yattım.

Yedinci gün

Kilise koyunda olay - Hurşit Bey'in kavgaları - Motorun bozulması - Balık yemeği tartışması - Nazlı ve Erol'un muzikası olayı

Asıl patırdılar ertesi gün oldu. Sabahleyin güverteye çıktım her zamanki gibi. Ötekiler uykuda ama, Nabi tabii Plofffşopppr... sayılarını sayıyor. Hüseyin Kaptan'la Müşfik ön güvertede aralarında bir şeyler konuşuyorlar. İbraaam da yanlarında. Uzaktan:

- Söyleyelim, söylemeyelim; ama nasıl, ben dememiş miydim, sen... kim... gibi kopuk kopuk sözcükler geliyor kulağıma. Öteyandan Hurşit Bey'le Şemsa Hanım da eşyalarını toplamışlar. Erkenden kamaralarından çıkmışlar. Kıç güvertede oturuyorlar. Öyle küsmüşler ki Dümbük İsmail'in getirdiği çayı bile içmemişler. Bana da şöyle uydurma, yarım ağız bir selam verdiler. O arada öteki yolcular da birer ikişer gelip güvertede her zamanki yerlerini almaya başladılar. Bekliyoruz ki Özâlimler karaya çıksın, biz de hareket edelim.

İşte bu sırada Müşfik ağır ağır yanımıza geldi ve müthiş bir olay haberini verdi. Girdiğimiz bu koy Söğüt değilmiş. Akşam karanlığında anlayamamışlar. Üstelik bu koy Söğüt gibi de değilmiş. Burada hiçbir şey yokmuş. Kupkuru bir plaj ve arkasında makili yamaçlar. Güzelliğine güzel. Sabah güneşinin ışınları altında parıl parıl cıvıldayan olağanüstü büyüklükte bir mücevher. Ama bizimkiler bu koyun adını bile bilmiyorlar. Tam olarak koy da değil galiba.

Bunlar dün akşam dut gibi sarhoş olmuştu. Anlaşılıyor ki gemiyi nereye götürdüklerini bilmiyorlar. O dumanlı kafalar-

la geldik mi, gelmedik mi, diye tartışmışlar. Hüseyin Kaptan, İbraaam'a kızmış:

- Ben kapalı gözle Antalya'ya götürürüm bu tekneyi, demiş.

Antalya'ya götürür mü götüremez mi, onu tartışmaya gerek yok. Söğüt koyuna götürememiş. Sonuç meydanda. Bu konuşma böyle sürüp giderken İbraaam birden:

- Yahu burası Kilise Koyu! dedi.

O sırada yanımıza gelen ve durumu öğrenen Nazlı her zamanki saflığıyla bir soru sordu:

- Yoksa Yunan adalarından birinde miyiz?

Hülya da işitti:

- Ah keşke... Canım öyle bir duziko istiyor ki bir duziko, yanına Hellim peyniri, bir de fuska olsa,dedi.

Betül alay etti:

- Hülya, sen akşamı, sabahı birbirine karıştırmaya başladın, Yunan Adasına gitsek bizi tutuklarlar.

Sanki durumumuzda önemli bir sorun yokmuş, gayet iyiymişiz gibi kahkahayla güldüler.

Hülya hiç alınmadı:

- Daha iyi ya, birkaç gün de orada kalırız, posa peyniri de yeriz.

Her şeyin hakkını vermek gerek. Bu meret döküntü bir salapurya, ama büyüklüğüne büyük. Kıç güvertedeki sıralarda karşı karşıya yirmi kişi dizilmiş oturuyoruz. Rahat rahat hep bir ağızdan laflıyoruz. Lombozun üstünde Kaptan'la tartışan İbraaam da laflama sırasında girdiğimiz koyun Kilise Koyu olduğunu söylüyor. Kıyıda bir kilise varmış. Öyle harap filan değil. Bayağı bakımlıymış. O bunu anlatınca Gerta ile George hemen kulak kabarttıbar. Nazlı da:

- Gidip görelim şurayı, diye atıldı.

Estetik birikimlerine yeni bir şeyler ekleyecek herhalde. Gerta ve George' da destekliediler. Konu biraz daha açıldı. Peki nasıl bir kiliseymiş? İbraaam tam olarak bilmiyor. Hüseyin Kaptan'a birisi demiş ki galiba Protestan kilisesi demiş. O bunu söyleyince George'un ilgisinin dağılacağını düşünmüştüm. George Katolik! Ama öyle olmadı. Katolik George rahatlıkla:

- Çok iyi olur, dedi

Biz merak edenler tekneden indik. Tabii başta Gerta ile George. Rıza ile Nahide Hanım, Nabi, Vedat ve ben. Betül ile Emel mayolarnı giyip denize atladılar. Hurşit Beyefendi ile Şemsa Hanımefendi bize katılmadılar tabii. Büsbütün küsmüş olarak gemide kaldılar.

Kilise kıyıdan biraz içerde küçük, ince uzun, yerlilerin manastır dedikleri bir yapı.. Yöresi temizlenmiş, açılmış, birkaç taflan, bougenvıllaelar, acem boruları... Kim yapmış bunları? Meraklı bir şey.

Asıl merak uyandıran şey manastırın yanı başındaki büyük, ama çok büyük, genişliğine dallar sarkıtmış, Afrikalı Baobab ağaçlarına benzeyen bir çınar. Eskiliğine eski, ama yapraklarının rengi, dallarının kabukları olğanüstü taze ve diri. Daha da ilginç olanı ağacın el yetişecek dallarına bağlanmış yüzlerle, binlerle, renk renk çaput parçaları... adaklar, istekler ve mutlu inanışlarla süslü bütün dallar. Nazlı heyecanlandı:

- Burada bir Hırıstiyan aziz yatıyor demek ki. Vedat Bey kıs kıs güldü:

- Benim çocukluğumda Milas'ta çok yaparlardı bunu. Burada aziz, evliya filan yok. Haydutlar ağacı kesmesin diye bir hikâye uydurmuşlar. Çaput bağlanan ağacın altında evliya yatıyor, diye kimse dokunmuyor.

Nazlı'nın mistik heyecanı söndü. Ama zaten içimizde heyecanlı olan Gerta.... Olağanüstü bir şeyle karşılaşıyor... Bir uzak, yarı vahşi ülkede, tenha, boş ve doğaya bırakılmış bir kıyıda bir Protestan kilisesi... Tanrının evi... Belki içinden değişik duygular da geçiyor olabilir. En azından George'a karşı bir tür üstünlük gibi... Protestan kilisesi var, Katolik kilisesi yok.

Ötekilerin ne düşündüklerini, neler duyumsadıklarını bilmiyorum tabii. Yarı sararmış ayrık otları, bücür çalılar, koyu renkli sazlar, rüzgârlardan, yağmurlardan solmuş, kararmış kireç taşları, renkli çakıllar üstünden yürüyerek kiliseye geldik. Bizi birinin, bir rahip olmasa bile bir bekçinin karşılamasını bekliyorduk. Kimseyi göremedik. Kapı kilitli mi diye baktık. Açık! En önde Rıza, onun hemen arkasında Gerta ve George içeriye girdiler. Ben onların peşinde ve eşiğe ayağımı atmak üzereydim ki Gerta'nın kıpkırmızı bir yüzle ve önüne geleni itip kakarak dışarıya çıktığını gördüm. Sinirli sinirli konuşarak uzaklaştı. Nabi de arkasından gitti.

Onlar uzaklaşırken ben kilisenin içine girdim. Yöreme baktım. Küçük, tertemiz, şirin, ahşapları pırıl pırıl cilalı, duvarları Beyaz badanalı bir kilisecik. Ufak bir mihrap. Bir yanında İsa'nın, öteki yanında Meryem anamızın yontuları.. İyi görmedim ama girdiğim kapının iki yanında da başka yontular olmalıydı. Duvarlarda da güzel aziz resimleri vardı. Benim arkamdan içeriye giren Nazlı bu görüntü karşısında duygulandı ve Ave Maria'yı söylemeye başladı kısık sesle ve mırıldanır gibi.

George'un, dingin ve sessiz dua gibi bir şey okuduğunu gördüm. Bir de istavroz yaptı. Dönüp çıkacağı zaman kolundan tuttum:

- Gerta neden kızdı? Ne oldu? dedim.

Herhangi bir zamanda kendisinde görmediğimiz bir ciddiyetle kısaca:

- Burası Katolik kilisesi, dedi. O kadar.

Sesinde beni küçümseyen bir tını vardı. Bu kez Rıza'yı yakaladım:

- Yahu Protestan değil, katolik kilisesiymiş. Ama Gerta neden o kadar kızdı, bağırdı? Ne söyledi, sen Almanca biliyorsun.

O da düşünceli düşünceli:

-Beni buraya nasıl getirirsiniz? Burası putlarla dolu, gibi bir şeyler söylüyordu. Daha sonra söylediklerini duymadım, dedi.

Kös kös gemiye döndük. Gerta kamarasına gitmişti. Bu kıza benim kanım ısınmamıştı ama bu kez acıdım. İnsan bu kadar inançlı olsun da başına böyle bir felaket gelsin. Çok yazık doğrusu.

Gelelim gemide kalanlara. Vedat Bey, sanki gereği varmış gibi, Hurşit Özâlimler'e olan biteni kısaca anlattı. Bilge adam birden öfkelendi. Önce doğal sayılabilecek tonda bir sesle:

- Biz Bodrum'a dönmek istiyoruz. Siz kiliseleri geziyorsunuz. Bu ne laübaliliktir efendim, dedi.

Vedat Bey söylediğine, söyleyeceğine pişman oldu. Ötekisi ise hızını alamamıştı anlaşılan.. Sesini daha da yükseltti ve aslında çelebi ve kendi halinde, eski türden bir adam gibi görünen Hurşit Beyefendi Hüseyin Kaptan'a da bizlere öyle ağır suçlamalar yaptı ki hepimiz şaştık kaldık:

- Bu rezalettir, bu kepazelikdir. Buyrun bakın başımıza neler geliyor? Bu laübaliliği bağışlamam. Laübalilik değil, kasit var. Canımızı emanet etmişiz. Adam bizi Yunanistan'a mı taşıyor? Yollarda keyfine göre durup kilise gezdiriyor. Allah insanı bu imansızlığın şerrinden muhafaza buyursun. Bunları mahsus, bizi karaya çıkarmamak için yaptılar. Canımıza kasitleri var bunların. Kaptanı, yolcusu...

Söylediklerinin baş bölümünü anladık, ama son bölümü anlayamadık. Arapça gibi bir şeyler söylüyordu galiba. Onları da Tibyan çevirisinden mi almıştı, bilemedik. Hurşit Bey ise bir iki saniye durur gibi oldu. Sonra aklına söylenecek başka şeyler geldi anlaşılan:

- Bunun cevabını vereceksiniz hakim önünde. Sizi mahkemeye vereceğim. Sürüm sürüm... derken Kaptan'ın terbiyesiz eşek sıpası oğlu pruva direğinin tepesinden:

- Cart kaba kâğat, diye bağırdı.

Hurşit Bey, o ağırbaşlı adam bu kez iyice kontrolünü kaçırır oldu. Uzaktan bakıyorum, burnu horoz ibiği gibi kızardı:

- Terbiyesiz veled.

Bunu söyledi sonra peşinden bir laf etti, ama ne olduğunu anlayamadık. Gaşşaş, gaş guş gibi sesler çıkardı. Ama alnından terler akarak haykırırken birden tuhaf bir şey oldu. Tam o kimsenin anlamadığı gaş guş sözcüğünü söylerken ağzından bir şey fırladı. Ortadaki masanın üstüne düştü. Şemsa Hanım telaş etmeden uzandı, aldı, cebinden çıkardığı kağıt peçeteye sarıp çantasına koydu. O arada kendi kendine konuşur gibi fısıldadı:

-O kadar söyledim o diş doktoruna gitme diye, bak işte yine... Şimdi... ve daha bir şeyler söyleyerek başını salladı. Hurşit Beyefendi ise atıp tutmasını sürdürdü. Fakat bu kez konuşması bir tuhaf oldu: Ağzından Dadaist şiirlere benzeyen çok ahenkli ve muzikal olmakla birlikte anlaşılamayan sesler çıkmaya başladı:

- Fen fese fese yessen...

Tabii durum kısa zamanda açıklığa kavuştu. Hurşit Özâlimler Beyefendi amcamız konuşurken takma dişleri ağzından fırlayıp çıkmış, Şemsa Hanım da, anlaşılan sıkça olan bu olayı soğukkanlılıkla karşılayıp, kaybolmaması için alıp çantasına koymuştu. Hurşit Bey amcamız hırsından olanı anla-

yamamış bulunuyor ve konuşmasını sürdürüyor kısaca dişsiz ağzıyla.

Şemsa Hanım değerli eşini bir süre daha dinledikten sonra koluna girip uygun sözlerle teskin etmeye çalıştı. Başlangıçta Hurşit Bey:

- Tus, teni sırafama, gibi bir şeyler söyledi ama sonunda sustu. Belki de bağırmaktan sesi kısılmış olmalıydı. Aslında biz Vedat Bey'in de bayrakları açacağını, kıyametleri koparacağını düşünüyorduk, ama öyle olmadı. Sabahları Vedat Bey'in iyi huylu perileri ayakta olduğu için adam sorun çıkarmadı. Ayrıca hepimizin takdir duygularını toplayan gayet yüksek ruhlu bir yaklaşımla Hurşit Bey'i teselli etti:

- Üstadım, olan olmuş. Şimdi biz neredeyiz onu anlayalım, sizin isteklerinizi mutlaka karşılayacağız, müsterih olunuz efendim.

Hüseyin Kaptan, kaptan ama, işi bilen İbraaam... Onun sayesinde nerede olduğumuz saptandı. Anlaşıldı ki biz Söğüt koyunu geçmişiz. Geçmiş miyiz, geri mi gitmişiz, o da belli değil ya. Şimdi ne olacak? Olacağı Bodrum'a doğru yollanacağız. Hurşit Bey'le Şemsa Hanım da tekneden inmiyorlar. İnemiyorlar da tekneyle denize açılalı, yani birlikte olalı haftayı doldurmuşuz. Bu beraberliğin ilk üç gününün, Bodrum'un ve Mavi Yolculuk'un özel yasalarına göre tam bir anlaşma içinde geçmesi gerek. Üç günden sonra hırgür başlar. Bizde durum biraz değişik. Daha Bodrum'da gemiye binerken yolcular arasında birbiriyle dalaşmaya başlayanlar oldu. Asıl büyük kriz da hiç tahmin edilmeyecek şekilde sessiz, ağırbaşlı Hurşit Bey tarafından patlatıldı. Şimdi hem Bodrum'a doğru bir gidiş var. Hem de tekneye tehlikeli, korkutucu bir sessizlik egemen oldu. Hüseyin Kaptan girdiğimiz koyları tanımlayamamanm ezikliği içinde, kusurunu kapatmak için yemek servisini zenginleştirmeye başladı. O akşam masaya, adeta yaldızlatılmış gibi kızartılmış kupez tava ile yanma haşlanmış yeşil renkli ıspanağa benzer bir ot getirildi.

Yemek konusunda otorite Vedat Bey olduğu için sözü ona bıraktık. Bıraktık ya, Vedat Bey bu otun ne olduğunu bilemedi. Tabii Dümbük İsmail gerekli açıklamaları yaptı:

- Sirgen otudur. Çok hâsiyetlidir. Erkeklerde şey... derken kadınların yanında konuştuğunu ayrımsadı ve sustu. Avukat Rıza Bey ise hemen İsmail'i bir kenara çekti. Güya gizli konuşuyorlar ya, biz de dinliyoruz:

- Yani monşer afrodizyak mıdır? diye sordu. Dümbük İsmail bir şey anlamadı:

- O ne demek doktor Bey, derken Hülya yanlarına yanaştı. Biz alargada öyle hem ilgilenmiyor hem de dinliyor gibiyiz. Bunlar bu işi uzun uzadıya konuştular. Fakat Nabi arabalarının tekerine çomak soktu:

- Beyim, siz kala kala otlara mı kaldınız?

Tabii Rıza Bey, hem de eşinin yanında Nabi'nin yaptığı bu patavatsızlığa fena bozuldu. Tam aksi bir şey söyleyecekti ki Hüseyin Kaptan biraz sempati toplamak için bir espri yapmayı denedi. Aslında esprisi laübalice bir şey oldu:

- Sorma Nabi Beyciğim, zaten biz gençlikte sıkıları kurda, kargaya harcadık, şimdi keklikler ovaya indi, bizde sıkı yok, Sirgen yesek ne olacak yemesek ne olacak?ha ha ha...

Biraz tuhafça bir durum oldu. Hanımların kaşları çatıldı. Gerta bir şey anlamadı, ama Hülya'nın kaşları filan çatılmadı. Onun yerine her zamanki yırtık kahkahalarından birini patlattı, öyle ki koca tekne sarsıldı desem yalan olmaz.

Vedat Bey hem durumu değiştirmek hem de aksilik etme konusunda eline geçen fırsatı yitirmemek için hemen, ancak çok ciddi şekilde eleştirisini yaptı:

- Efendim, sen bize ısırgan mıydı ne ise...

- Sirgen...

- Canım sirgen, ısırgan... öyle bir şey, hepsi birdir bunların.

Bana öğretme... işte. Şimdi lafı da saptırma. Sen bize ot yedireceğine...

- Vedat abi, işte balık verdik ya... Erik gibi kupezler... Gece balıkçılardan aldımdı.

Vedat Bey iyice savaş bayraklarını açmış durumda, bu kez Müşfik'e yüklendi:

- Hani ne oldu o yolda sirtı yaparız da beş kiloluk orfoz yok on kiloluk lağos yakalarız. Hüseyin Kaptan şöyle hazırlar, böyle bilmem ne yapar... Ne oldu o laflar. Buyrun bakalım kupez'e. Böyle balık mı olur? Bu nedir, kupez... Kupez de balık mı?

Nazlı şaşkın şaşkın sordu:

- Balık değil miydi onlar?

- Canım elbette balık... Balık, ama şimdi biz lağos bekliyoruz, fangiri bekliyoruz... Trança bekliyoruz. Bu kupez istavrit gibidir. Yağda kızartmaktan başkasına gelmez. Yağda kızarmış balık sağlık için çok zararlıdır. İşte doktor burada. O söylesin...

Hüseyin Kaptan iyice şaşırdı:

- Sirtıye balık vurmadıysa ben naapim? Biz çocukluğumuzdan beri kupez yeriz. Bereketli balıktır. Hiç zararını görmedik.

- Görmezsiniz efendim, sade onu değil denizdeki koyları da görmezsiniz.

Hüseyin Kaptan bacak arasından yumurtlama gol yiyen kaleciye döndü. Fena bozuldu. Doğrusu ben üzüldüm. Yardım etmek istedim:

- Ama şimdi haksızlık ediyorsunuz. Ben... demeye kalmadı Hülya terbiyesizi:

- Hüseyin Kaptan'ı savunmak kala kala Cehti Bey'e kaldı. Ha ha ha... demez mi?

Bu kadın da çok oluyor artık. Şuna haddini bildireyim, dedim:

- Siz kendi cigolonuza kaldınız ya...

Bunun oğlanı Kıral da gerçekten koyun gibi. Kelle kulak yerinde fakat bana öyle geliyor ki konuşulanları tam olarak izleyemiyor. Buna karşın kadın yüzsüz ki nasıl:

- Ne olmuş yani, aslan gibi delikanlı. Sizin gibi skinny veekling değil ya.

O da ne demek, anlayamadım. O nedenle doğrusu ne diyeceğimi bilemedim, sustum.

O arada baktım Emel'in canı sıkılmış olmalı. Kalkıp kamarasına gidiverdi. Ben ne diyeceğimi şaşırmışken Doktor Nabi Bey ağız kavgasını kesti:

- Ben de yağda kızarmış balık yemek istemiyorum. Kırk yaşından sonra olan kimseye de böyle yağda kızartılmış şeyler yememelerini salık veririm. Bir endoktrinolog olarak...

Adam böyle söylüyor ya, kızarmış kupezleri salkımdan üzüm tanesi koparıp yer gibi atıştırıyordu.

Nazlı sordu:

- Ne olarak Nabi Bey?

Nabi onu işitmemiş gibi lafını sürdürdü:

- Yağda kızarmış besinler karaciğerde metabolize oldukları için ve de...

Nabi'nin bilimsel açıklamaları biraz önceki gergin havayı bir anlamda değiştirdi. Ama sonunda Hüseyin Kaptan'la ben kavganın altında kalmış olduk. Tabii Emel'e hesap vermek daha acıklı... Ama oldu bir kez. Ne yapalım? Bu Mavi Yolculuk yasaları böyle. Sonuna yaklaştıkça insanların sinirleri geriliyor. Karaya çıktıktan sonra unuturuz diye, kendimi teselli ettim.

Daha önce bana göre pekâla iştahla yediğimiz yemek konusu üstündeki konuşmalar böyle sürerken hanımlar denize girmeye hazırlandılar. Hurşit Bey'le Şemsa Hanım hemen karşı çıktılar. Şemsa Hanım gayet ciddi ve kararlı bir çalımla söylendi:

- Bugün de denize girmeyin efendim. Bizim bir an önce yola çıkmamız gerek. Önümüzde hangi koy varsa oraya gireriz ve biz de ayrılmış oluruz. Siz ondan sonra istediğiniz yere gidebilirsiniz.

Hanımlarsa bir iki saat önce ya da sonra hareket etmek arasında ayrımsama olmadığını söylediler. Tartışmalar öyleydi, değildi, diye sürerken dikkat ettim Müşfik'le Hüseyin Kaptan ortada yoklar. Hanımlardan ayrılıp ön tarafa, motorun bulunduğu yere gittim. Hüseyin Kaptan, Müşfik, İbraaam motorun başında ve keyifsiz bir konuşma içinde. Üstelik İbraaam'ın yüzü gözü kapkara yağlara bulanmış durumda ve elinde de büyük tamir anahtarları... Bir olay olduğu belli:

- Ne oluyor yahu? dedim.

Müşfik görüntüsüne trajik bir hava vererek yanıtladı:

- Sus, gürültü etme, duymasınlar. Motor çalışmıyor. Konjektörü mü çatladı, yoksa enjektörleri mi tıkandı anlayamadık.

- Eeeee, ne yapıyorsunuz?

- Tamir etmeye çalışıyoruz, görmüyor musun?

Ben kendi hesabıma sevindim. Çünkü bana göre hava hoş. Zaten bu Özâlimlere de kızıp duruyorum. Bizim programımızı bozdular şimdi gitsinler bakalım öteki koya...

Kafamda böyle düşüncelerle, ötekilerin yanına döndüm. Onların tartışmaları hâlâ sürüyor. Şemsa Hanım tam çalçene olmuş, cır cır cırlıyor:

- Efendim, ne demek... Siz demediniz mi ki... Doğrusu kendimli tutamadım:

- Boşuna tartışmayın, motor bozuldu, tamir bitene kadar buradan ayrılmak yok, hanımlar denize girebilirler.

Önce bir şaşkınlık... Sonra Özâlimlerden bir kıyamet:

-Mahsus yaptınız. Hayatımız tehlikede. Zalimler, insafsızlar... falan filan...

Sonra hepsi yatıştı. Hanımlar denize girdi. Rıza Bey'le Nabi tavlaya oturdu. Hurşit Bey bavulunu açıp kitabını çıkardı. İçerden, motorun bulunduğu yerden çat pat tamir sesleri geliyor. Nedense hepsi beni mutlu etti. Başüstü güvertesinin tahtalarına uzanıp keyfime baktım.

Dümbük İsmail öğle yemeği için, bize, bu kez kupez tava değil görkemli bir sahan köftesi, nefis bir fava yapmıştı. Ama bu kez salata olarak Sirgen değil başka bir ot vardı. Rıza Bey hemen onu da sordu. Dümbük yanıtladı:

- Deniz börülcesi, Tuzla'da çıkar, her yerde bulunmaz. Önceki koyda köylüler getirdiler. Bakalım beğenecek misiniz?

Haydaaaa. Vedat Bey hemen karşı çıktı, Rıza Bey ise Dümbük'ten bu otun hâsiyeti hakkında bilgiler aldı. Nazlı beğenmedi. Ben de tattım. Biraz tuzlu bir şey.. Fena değildi. Ama yolcular genellikle sahan köftesini atıştırmaktan deniz börülcesine fazla yer ayıramadılar.

Yemek böyle geçti de anlaşılan gerginlik tam olarak bitmemişti.. Akşama doğru, bir aralık herkes somurtup bir köşeye çekilmişken Kaptan'ın oğlu Erol daha önceleri yaptığı gibi muzikasını alıp çalmaya başladı. Daha iki ses üfledi üflemedi Nazlı, o zamana kadar hiç görmediğimiz biçimde ayaklandı:

- Susturun şu kakafoniyi yahu. Burada hiç rahat yüzü göremiyecek miyiz?

Sonra bana döndü (Ben Erol'un yanındaydım):

- Her akşam bu zır zır dinlenmez yahu. Cehti al şunun

elinden zurnasını, denize at, kurtulalım, diye emretti.

Benim o işi yapacağım yok, ama çocuk onun kavgacı davranışını ve konuşmasını ayrımsadığı anda zaten ayaklanmıştı. Emri işitince maymun gibi yerinden fırlayıp alabanda güvertesine, oradan başa, bastonun yanına firar etti.

İş orada bitecekti belki ama Rıza Bey sanki üstüne va zifeymiş gibi ve biraz da küçümseyen bir gülümseme ile Nazlı'ya taş attı:

-Ama Nazlı Hanım siz bu çocuğun müziğini çok beğenmiştiniz. Böyle bir yetenek ziyan olmamalı, konservatvara gönderelim filan, diyordunuz. Ne çabuk vazgeçtiniz.

Çocuk ortada yok ama kavgası sürüyor. Rıza Bey avukat ağzı, Nazlı sanatsever heyecanı ile bir giriştiler ki anlatılır gibi değil. Yahu bunların ikisi de ağırbaşlı, akıllı uslu insanlar. Karşılıklı ne laflar, ne suçlamalar...

Nazlı da karşısındakini küçümseyen bir çalım (doğrusu elini afili biçimde beline koymuş bir Kasımpaşalı gibi) ile sorunun yanıtını yine soru olarak verdi:

- Siz müzikten anlıyor musunuz bakalım?

- Anlasam anlamasam ne olur efendim ben müzikten değil sizin...

- Yok, yok önce kontrpuan nedir, armoni nedir bilip bilmediğinizi anlayalım da ondan sonra tartışalım. Bilmiyorsanız siz de anlamadığınız şeylere burnunuzu sokmayın, üstünüze vazife olmayan şeye karışmayın.

Rıza Bey'de lafın altında kalacak göz yok. Hemen yanıtladı:

- Hanımefendi o sözlerin modası geçti, şimdi üstünüze görev olmayan şeylere karışın, diyorlar. Siz işitmediniz galiba.

Karışın, karışmayın tartışması iyice karıştı, ama artık biz biliyoruz. Deneyimler gösteriyor ki şimdi bu anda bu Mavi Yolculuğun ikinci yarısı syndrome'u gerçekleşiyor. Nazlı bi-

rinci yarıda beğendiğini şimdi yeriyor, birinci yarıdaki dingin, temkinli ve barıştırıcı avukat da, anlaşılmayan bir nedenle Nazlı ile dalaşmak gereğini duyuyor.

O günün akşamında daha önemli bir şey oldu, ama onu ancak ertesi gün yine trajik bir olay olarak karşımıza çıkınca ayrımsadık. O gece herkes biraz buruk ve küskün uykuya çekildi. Ben bir şey daha duyumsadım gibi geldi bana. Galiba herkes denize, mavi sulara, ağaçlıklı koylara, ay ışığında parıldayan güvertelere... bunlara doydu ve kara özlemi, gürültülü yollar, kalabalık kahveler ve benzeri imgeler o türlü tutkuların yerini aldı ya da almaya başladı. Ben de, aslında soğuğu hiç sevmediğim halde, o gece düşümde karlı dağlar, yağmur altında sokaklar, bacalarından dumanlar çıkan karanlık evler ve kurşun renkli gökler gördüm.

Sekizinci gün

Sabahleyin yolcular - Nabi'nin yuvarlanması- Ezan tartışması - Yemek kavgası - Ayaklarını burnuma sokma - Cinsel sapıklar

Yolculuğun başından beri dikkat ediyorum, sabahları genellikle herkesin perisi, iyi huylu, sevecen, hem kendisiyle hem de öteki yolcularla barışık olma kuralına uygun. Bazı kural dışı olaylar oluyorsa da genel durum böyle. Deniz de, girdiğimiz koylarda, o saatlerde her zaman dingin, pırıl pırıl, saydam ve cam göbeği renginde. Nabi'nin sularda sabah jimnastiği biraz bıktırıyor elbette. Hatta ben, herkes, tabii öğle sonraları çatacak, kavga edecek bir neden ve bir kişi arıyor da Nabi'ye, Nabi'nin sabahları yaptığı gürültü için neden çatılmıyor diye merak ediyorum. Adamdan çekiniyorlar desek, Hülya'nın huyunu anladık. Aklına eserse hiçbir şeyden çekinmez, çamurlaşır, değme erkeke laf bırakmaz. Vedat Bey zaten kavga edecek adam, eleştirilecek olay arıyor. Halim selim Hurşit Bey'in de kafası kızarsa nasıl celallendiğini gördük. Oysa Nabi'nin sabah gürültüsüne kimse bir şey demiyor. Ben Emel'e sordum. O da önem vermedi:

- Demek ki kimse rahatsız olmuyor.

Adamın gürültüsü insanı sabahın tatlı uykusundan uyandırıyor. Hadi ben neyse, ötekiler neden ses çıkarmıyorlar? Anlaşılır gibi değil.

Öteyandan dediğim gibi genellikle herkesin, sabahları iyimser olmasının nedenleri var. Uykunun getirdiği durgunluk. Sabahleyin göz açtığınızda karşılaştığınız cennet görüntüleri. Dümbük İsmail de kıç güvertede kahvaltıyı hazırla-

mışsa... Çaylar, kahveler filan... Yani kısaca sabahları kavga,maraza yok. Kavga maraza nedeni belki var da uygulamaya geçilmiyor. Psiko- sosyo-meteo- marinel bir fenomen. Bunları düşünürken bu bilimsel formülü bulduğum için kendimi beğendim. Yalnız o marinel sözcüğü biraz netameli. Bizim gençliğimizde Marinella diye bir şarkı vardı. Ona çağrışım yapıyor. Neyse çoğu kimse anlamaz.

Şimdi efendim, sekizinci gün sabahı, o adını bilmediğimiz cennet gibi koyun sularında, tepeciklerin yamaçlarını örten pırnal halısında, havada, hurda teknenin perişan armalarında pırıldayan ılık, sevimli, sevecen sabah güneşi. Günün programında değişiklik yok. Nabi grandi direğindeki kafese tırmanıp günlük atlamalarını yaptı. Sonra Tanganyika nehrinden kıyıya çıkan orta boy bir hipopotam gibi üstünden sular akarak güverteye ayağını basar basmaz... Olanlar oldu. Çünkü büyük bir gürültüyle kaydı ve boylu boyunca tahtaların üstüne dört dörtlük uzandı. Adam sağlam yüz belki yüz on kilo gelir. Tekne sarsıldı. Bizler masanın yöresine oturmuş seyrediyoruz. Nabi kalçasını tutarak ayağa kalktıktan sonra adeta böğürdü:

- Hangi geri zekâlı buraya bu yağı dökmüş?

Bağırırken meze güvertede çarmıhlara sırtını dayayan ve kıs kıs gülen piç kurusu Erol'u gördü, ve bu işi onun yaptığını anladı. Onu gördü de Hülya cadısının da keyfinden dört köşe olduğu dikkatinden kaçmış olacak. Neyse o ağır gövdeden umulmayacak bir çeviklikle yattığı yerden fırladı. Üst güverteye, oradan meze güverteye atladı ve çocuğu yakaladı:

- Ben şimdi seni... derken Erol adamın suratına profesyonel bir yumruk çaktı. Nabi şaşırdı, ne yapacağını bilemedi. Ama açıkca güç bir durum oluşuverdi. Nabi ne yapacak? Çocuğu dövecek mi? Olur mu öyle şey, olmaz. Bu sırada Hüseyin Kaptan da ortalıkta değil. Sabah tuvaletiyle meşgul. Şimdi o da gelecek:

- Parmak kadar çocuğu nasıl döversin? diyecek. Sabah sabah deniz ortasında bir itiş kakış olacak. Bu gemici tayfası belalıdır. Hüseyin'in mutlaka Kalimna bıçağı vardır. Cinayet... Cinayet... Sürekli bir cinayet tehlikesi içinde yaşıyoruz yahu. Rıza Bey, hukukçu olarak bu olasılığı düşünmüş olmalı. Hemen kalkıp yanlarına gitti. Çocuğu Nabi'nin elinden kurtaracak:

- Nabi Bey, çocuk bu. Boş ver.

Nabi bir kez angaje olmuş:

- Ama Beyim... derken Rıza uzanıp Erol'u Nabi'nin elinden almak istedi. Çocuk ufak tefek. Rıza Bey'in kolları uzandı, çocuğu aldı, alacak. Ötekisi bırakmadı. Çocuk ikisinin arasında. Aralarında bir al-ver savaşı başladı. Hülya yüzsüzü fırsat buldu hemen cırladı:

- Vur... bırakma Rıza.

George utanmazı da iğri büğrü ve İngilizce mi, Fransızca mı ne olduğu anlaşılmayan diliyle:

- Bravo Rıza, vas-y darling, diye cıngırdadı.

Ben içimden bunlara ne oluyor da Rıza'in tarafını tutuyorlar? diye geçirdim. O arada Vedat Bey de yerinde müdahele etmek için kalktı, güverteye geçerken Dümbük İsmail'e çarptı. Dümbük'ün elindeki çay ibriğinden sıcak sular fışkırdı Gerta'nın üstüne. O da ayağa kalktı ve Almanca bir şeyler her halde küfür gibi daha önce de işittiğimiz, işitmediğimiz sözcükler söylemeye başladı :

Dummkopf... Schwein.... Scheisse...

Böyle karma karışık bir durumda iken piç kurusu Nabi Bey'in suratına profesyonellere yakışır ikinci bir yumruk daha attı. Ama yumruk hedefini saptırdı ve Nabi Bey'in değil Rıza Bey'in suratında patladı. Bu kez Rıza Bey şaşırdı. İki adam çocuğu ayni zamanda bıraktılar o da saniye yitirmeden balıklama denize atladı. Hüseyin Kaptan güverteye çıktığı

zaman her şey çözüme bağlanmış gibi görünüyordu. Durumu gören ve olayı yarı yarıya anlayan Hüseyin Kaptan:

- Ulan eşşek oğlu eşek! Çık denizden. Gel ulan buraya de kemiklerini kırayım senin, eşek sıpası! gibi nazik ve tatlı sözcüklerle oğlunu çağırdı ve verilecek cezayı da açıklamış oldu. Nabi için sorun kalmadı. Kamarasına gitti. Giderken:

- Şimdi sıra Gerta'da demedi. Zaten Gerta da yanımızdaydı ve yerinden kıpırdamadı. Rıza Bey ise sol gözünü uğuşturarak yanımıza geldi.

Öğleye kadar aramızda bu konuyu konuştuk. Aramızda dersem hepimiz değil elbette. Konuştukça Nabi'nin başına gelen kazanın sorumluları anlaşıldı.

Bana Müşfik'in anlattığına göre olay şu:

Ersek Hülya Nabi'ye çengel atmak istemiş. Hatta Nazlı ile aralarında konuşmuşlar da Hülya Nazlı'ya Nabi'yi mi seçersin, George'u mu diye sormuş. Maksadı George'u Nazlı'yı bırakmak. Kendisi Nabi'yi alacak. Ama Nazlı :

- Elbette Nabi, demiş.

Hülya:

- Nabi'yi bana bırak, diye yanıtlamış.

Bunlar Nabi'yi sen alırsın, ben çeperlerim diye bahse girmişler. Hülya Nabi'yi baştan çıkaracak. Bahis konusu da bu. Hülya işe girişmiş ve başarılı olamamış. Hülya Nabi'yi kafaya almak için dişisel teknikler kullanmaya başlamış. Biz hepsini görmedik ama birine tanık olduk. Önceki gün ikindi vakti herkes öteye beriye serilmiş dinlenirken Hülya yattığı yerden sesine olağanüstü bir seksi tını vererek Nabi'ye seslendi:

- Naaabiiii!.. Ben bir bira içiciiiimmm, sen de ister misin?

Şimdi bunun anlamı ne? Anlamı:

- Git bana bir bira getir, demektir. Ama Nabi oralı olmadı. Hatta daha fenası:

- Benim canım bira istemiyor. Sen Kıral'ına söyle, o getirsin biranı, deyiverdi. Hülya boza gibi ekşidi. Uzaktan bakıyorum, hafifçe dudağını ısırıyor. Kıral salağı ise ya hiçbir şeyi ayrımsamıyor ya da anlamıyor gibi.. Hülya ona da kızmış olmalı. Biraz ağzını bozar gibi Kıral'e seslendi:

- Kalk ulan, bira getir bu nezaketsiz heriflere inat.

Böylece bizler de payımızı aldık ve nezaketsiz olduk. O kibar Rıza, Müşfik... hepimiz. Üstelik o sırada George da Hülya pozunda ve sesinde:

- Ben de bir bira içiciiimmm, Kıralcımmmm, bana da bir bira getir deyince sinirler iyice gerildi. Ben şimdi bir sorun çıkacak diye bekledim. Ama önce şunu çözümlemeliyim:

Hülya neden başarılı olamıyor? Çünkü Nabi'nin Gerta'ya aşkı giderek artıyor. Halbuki başlangıçta ilişkileri tamamiyle bir ticari anlaşma idi. O anlaşma yürürlüğe gireliberi adamın sevgi damarları motor pistonu gibi atıyor ve Hülya'ya yüz vermeye yanaşmıyor. Ne Hülya'ya, ne Nazlı'ya ne de kimseye. Durum vaziyeti böyle işte.

Bundan başka girişimler, tabii başarısızlıkla sonuçlanan kanca atma olayları olmuş, yani Omnis Vulneran. Bak bu latince de aklıma iyi geldi, yerine oturdu doğrusu. Ama yok, bunun sonu nasıldı? Ultima.. ultima... sonunu bak yine unuttum. Neyse işte bu sonuncu olaydan sonra Hülya'nın kafası da iyice bozulmuş. Belalı kadın. Bu gibi işlerde yenilmeye razı değil. Sonra Erol'u çağırmış, biraz para vermiş. Sabahın şu saatinde merdivenden güverteye çıkış yerine yağ döksün diye. O da Nabi denizdeyken, kimseye çaktırmadan yeterince mazotu merdiven başına dökmüş. Nabi' aygırı da güverteye çıkıp yağlara basınca dört dörtlük yere uzanmış. Tabii Nabi konunun bu yanını hiçbir zaman öğrenemeyecek. Öğrenseydi ne olurdu? Ne yapardı? Düşünmeye değer bulmadım. Be-

ni ilgilendirmez dedim, geçtim. Bu mesele de bu kadar basit yani.

Olay kapandıktan sonra... Haaa bir şey unuttum. Bu konuşma sırasında Nazlı, kendi adına uygun biçim de nazlı nazlı gülerek Hülya'ya taş attı:

- Hayatım, yine olmadı, artık sen Kıral'la yetiniver.

Bunun anlamı nedir? Hülya Nabi'yi çeperlemekte başarısız. Nazlı da taşı gediğine koyuyor. İşte bu kadar. Hülya ise bir şey söylemedi, ama dikkat ettim, gözlerinin içi karardı.

Neyse dönelim konumuza. İşte olay iyi kötü böylece kapandıktan sonra... Hüseyin Kaptan İbraaam'ı çağırdı, yerleri sildirdi.. Betül'le Emel her günkü gibi denize girdiler ve öğleye kadar çıkmadılar. Ben de bunlara şaşıyorum. İki üç saat suyun içinde ne yaparlar? Yüzmüyorlar, suyun üstünde durup konuşuyorlar. İki saat, üç saat. Aklım almıyor. Fakat gerçek bir şey... Nazlı ile Hülya ve oğlanı Kıral da baş taraftaki güvertede güneşleniyorlar. Rıza Bey'in güneş ve ültraviole ışınları konusundaki uyarılarına kimse kulak asmıyor. Hava ise durgun mu durgun... Hani karada yaprak kıpırdamıyor dedikleri türden bir hava. Bizler de kıç güvertede tentenin altında oturup laflıyoruz.

Hüseyin Kaptan'la İbraaam da iki gündür motoru tamir etmeye çalışıyorlar. Çalışıyorlar da motor bir türlü yola gelmiyor. Motor çalışamayınca kalkıp başka koya gidemiyoruz, Bodrum'a dönemiyoruz. Hurşit Beyefendi hoca bu hali gördükçe kömür ateşinde közlenen patlıcan gibi ısındıkça yanıyor, yandıkça kararıyor. Üstelik herkesle kavgalı olduğu için konuşup içini dökemiyor. Bazen kendi kendine söyleniyor. Bazen karı koca bir yere çekilip aralarında acıklı acıklı konuşuyorlar. Bizim de onlarla ilgimiz ilişkimiz kalmadığı için başkaca nerede olduklarını, ne yaptıklarını bilmiyoruz.

Bu sırada Özâlimlerin baştarafa gidip güverteye seccade gibi bir şey koyduklarını, Hurşit Bey'in cebinden bir kıble-

nüma çıkarıp yön ayarladığını ve namaza durduklarını gördük. Karı koca namazlarını bitirip yerlerine dönerken Şemsa Hanım bizim biraz şaşkın bakışlarımızı ayrımsadı ve doğal bir sorunun yanıtını verir gibi oldukça sert, bir açıklama yaptı :

- Şaşılacak bir şey görmüş gibi bakıyorsunuz. Bugün mübarek cuma günü. Burada, içinizde Allaha inanan, imanlı bir tek kişi yok? Yarın bir fırtına kopsa... Kimden istimdat edeceksiniz? İçinizde Hurşit Efendi gibi birisinin bulunması şükranla karşılanacak şeydir. Oysa namaz kılınmasından iştikâ ediyorsunuz. Ulu Tanrım bunları işitmez, duymaz mı sanıyorsunuz? Biz ise Allaha karşı...

Bana öyle geldi ki Rıza Bey de kızdı. Nitekim Şemsa sözünü tamamlamadan lafın önüne geçti :

- Şemsa Hanım'ın hakkı var. Mavi Yolculuk, kırmızı yolculuk... Cuma namazını kaçırmayacaksın. Şimdi Hurşit Bey'le Şemsa Hanım, bize çok büyük bir iyilikte bulundular. Kendilerine yaşam boyu minnettar olmamız gerek. İmam Gazâlî demiştir ki...

Vedat Bey Rıza'nın ne demek istediğini anlayamadı ve hemen patlatıverdi :

- Neden minnettar oluyor muşum? Benimle ne ilgisi var? Ben parasını vermişim. Yemeğimi istiyorum. İmam Gazâlî ne demişse demiş. Benim sorunum değil.

O bunu söylerken ben de farkına vardım ki karnım acıkmış durumda. Ama nasıl olduysa oldu namaz niyaz, İmam Gazâlî, yemek sorunları birbirine karıştı. Biz şimdi olduk bir kaç bölük... Bir hızlı tartışma. Dikkat ettim. Nabi'de Gerta'ya konuyu anlatıyor. Derken Gerta da Almanca bir şeyler söylemeye başladı. Hülya Almanca anlıyor. O da ona karşı bir şeyler söyledi. Hülya sonra bize anlattı. Demiş ki:

-Ama kızdım. Dedim ki:

- Sen para ile Nabi'ye metreslik yapıyorsun. Senin Allahın görmüyor mu? O da bana dedi ki...

Ne demiş?

-Sen kendi oğlanına bak, demiş:

- Bakarım elbette. Senin gibi Allahı kandırmaya kalkışınam ya!

Hülya böyle deyip ağız dalaşını kapatmış. Aslında Gerta'nın yüzünü gözünü paralamak ister ama kadın iri kıyım. Dayak yemesi olası. O nedenle söz düellosunu yeğliyor.

Bu arada Kaptan'la Müşfik patırdıyı işitmişler. Onlar da geldi. Hüseyin Kaptan'ın elinde bir alet, biraz üstüpü. Belli ki motorun tamiri ile uğraşıyor durmadan. Tartışmadaki yerini aldı ve Hurşit'in tarafını tuttu. Müşfik öteki tarafı haklı buldu. Dinle, imanla oynanmaz gibi bir şeyler söyledi. Bu arada Gerta ile Nabi de birbirlerine girdiler. Ne konuştuklarını anlamadık. Gerta Nabi'yi itti. Nabi de Gerta'ya olan aşkını unuttu ve Alınancayı bırakıp Türkçe:

- Atarım denize, serinlersin, aklın başına gelir, dedi.

Gerta balık gibi yüzüyor. Atsa ne olacak? Üstelik kadın hani şu olimpiyatlarda gülle atan kadınlar gibi bir yaratık. Bir de arada şu anlaşma var. Rıza Bey'in taraflara kabul ettirdiği anlaşma. Nabi Gerta'yı denize atsa bir daha nasıl yanyana gelecekler? Hındım protokolu nasıl uygulanacak? Yani Nabi o lafları etti ama peşinden pişman oldu. Gerta Türkçe anlamadığı için sorun çıkmadı. Nabi de yeniden Gerta'ya bir şeyler söyledi. Her halde dalaşmaktan vazgeçtiler.

Neyse bu gürültü sürüp giderken Dümbük içerden yemekleri masaya taşımaya başladı. Saat ilerlemişti. Herkesin karnı acıkmıştı. Kavga da iştahımızı artırmış olmalı. Dinsel tartışmayı bırakıp gastronomik olaya döndük. Yine de Vedat Bey klasik eleştirisini yapmaktan geri kalmadı:

Bu yemekler neden sıcak değil, falan, filan.. Ama ne bizler

ne de Dümbük İsmail pek aldırış etmedik. Yemekler de pekâla sıcak. Vedat, hem huyundan vazgeçemediği, hem de İsmail'i şımartmamak istediği için taktik kullanıyor anlaşılan. Oysa İsmail bu kez yolcuların tepkilerini hafifletmek için yemeklere bir de ordövr gibi bir şey eklemişti. Nereden bulmuş, nasıl saklamışsa palamut Izgara parçaları. Vedat Bey ağzını açmadan:

- Biz palamutu önce sirkede bekletiriz. Sonra pişiririz.Bakın,göreceksiniz. İstakoz gibidir, dedi.

Vedat Bey hemen itiraz etmek maksadiyle bir kanıt bulmak için ortaya konulan büyük balık tabağına saldırdı. Aldığı palamut parçasını da anında yuttu. Yalnız yuttuktan sonra ağzı açık kaldı. Şaşkın bakışlarımız karşısında eliyle işaret ederek boğazına bir kılçık parçası takıldığını anlatmaya çalıştı. Öylesine acıklı ve üzücü bir görüntüsü vardı ki hepimiz yemeği bırakıp telaş ve heyecan içinde ayağa kalktık.

Kimimiz:

- İç ekmek ye,

Kimimiz:

- Su iç, filan gibi öneriler yaparken Nabi, doktor olarak olaya elkoydu. Vedat'la arasındaki kavgayı bir tarafa bıraktı. Hipokrat yeminine sadık olarak Vedat'ın yanma gitti. Otoriter fakat içtenlikli bir çalımla emretti:

- Bir dakika Vedat Ağabey, ağzını kapama, açık tut. Derin nefes al.

Vedat'ın ağzını gözden geçirdikten sonra:

- İçinizde cımbızı olan var mı? diye sordu.

Yok. Bu Hanımlar cımbız kullanmıyorlar. Gürültüye koşup gelen İbraaam:

- Abi, bende bir kargaburun var, ister misin? dedi. Nabi ona çok kızdı. Vedat'ın da homurdandığını duyduk. Kimbilir içinden ne küfürler ediyor, diye düşündüm.

Nabi ne yapacağını düşünürken Şemsa Hanım'ın kalkıp kamarasına gittiğini ve elinde bir cımbızla döndüğünü gördük. Şemsa Hanımefendi çok ciddi ve kuru bir sesle:

- Buyurun efendim dedi, o kadar.

Nabi doktorluğunun doruk noktasına çıkarak Vedat'ın gırtlağına saplanmış olan kılçığı çıkardı. Masanın üstüne koydu. Cımbızı da abartmalı teşekkürlerle sahibine geri verdi. Vedat Bey hem Nabi'ye, hem Şemsa Hanım'a, hem de yemeklerini bırakarak yöresinde toplanan bizlere yineleye yineleye teşekkür etti. Tekrar yemeğe oturduk aslında çok korkutucu olan kılçık olayı Vedat Bey ile Nabi arasındaki buzların erimesine yardımcı oldu. Sevindik. Hem ona sevindik, hem de hepimize karşı cephe almış gibi görünen Özâlimler'in soylu davranışından etkilendik. Müşfik abartmalı bir biçimde Şemsa Hanım'a saygılarını sundu. Bu arada ben Şemsa Hanım'ın cımbızla ne yaptığını düşündüm, ama kimseye sormadım tabii.

Yemekten sonra da herkes bir tarafa çekildi. Havanın durgunluğu sürüyor. Gerçekten yaprak kıpırdamıyor. Denizde bir tek kırışık, yarım santimlik bir çırpıntı, havada yanan kibriti söndürecek kadar esinti yok. Bu dinginlik kavgacılara da bulaştı. Adeta mayıştılar, sustular ve öğle mışmışına çekildiler.

Öğle mışmışından sonra Vedat Bey'le ben uyumayı kesip aşağıya indik ve motorun başında çalışanlarla konuşmaya gittik. Vedat Bey çok önemli bir şey söyledi:

- Bu motor tamiri böyle uzarsa sinirler giderek gerilecek, olaylar çıkacak. Ben sorumluluk kabul etmem.

Müşfik'in zaten kafası bozuk. Bastı bağırdı:

- Senin ne sorumluluğun var yahu? Görmüyor musun uğraşıp duruyoruz. Çalışmıyor işte, ne yapalım? Çıkın karaya, yürüye yürüye gidin. İlerde Çökertme var. Oradan minibüse atlar, Bodrum'a dönersiniz. Biz de rahat ederiz.

Adama bak yahu. Klimalı, jakuzili kamaralar... Birinci sınıf servis... En iyi kaptanlar... Sonra... Bulduğu teknenin motoru bile çalışmıyor. Kaptan da nasıl tamir edilecek, bilmiyor. Bu kez Vedat büsbütün içerledi:

- Evet... Öyle... Bizi çağırırken böyle değildi ama... Hani... derken Hüseyin Kaptan:

- Merak etmeyin, tamiri bitiriyorum. En çok bir iki saat içinde fıstık gibi olacak, dedi.

Vedat Bey'le birlikte mutlu haberleri ötekilere ilerletmenin sevinci içinde güverteye çıktık. Güvertede, dikkat ettim. Herkes, yöntemine uygun olarak dalaşmak için neden arıyor ve nedense şimdilik bulamıyor. Bulamadıkça da sinirler büsbütün geriliyor. Nihayet Nazlı bir kavga nedeni buldu. Durup dururken ve o zamana kadar alışık olmadığımız biçimde sert bir eda ile adeta hırladı:

- Görülmüş şey değil. Ayakları burnuma sokma yahu.

Ben bunu kime söylüyor diye meraklandım. Çünkü kıç güvertede, Hurşit Bey'le Şemsa Hanım dışında herkes, sereserpe oturmakla yatmak arası bir konumda. Herkesin ayakları bir yere uzanmış, herkesin ayakları çıplak. Üstelik Hanımların ayakları da bayağı özenli, bakımlı ama tabii çıplak. O bir yer de, bir başkası da bir başka yerde. Nazlı böyle söyleyince oturanların hepsi onun dediklerini kendisi için söylenmiş sandı. Kimi ayağını çekti, kimi çekti ya da çekmedi, ama homurdandı. Ancak, bu laflardan asıl etkilenen Rıza Bey oldu:

- Ben kimsenin burnuna ayaklarımı sokmam, bu ne biçim konuşma, size yakıştıramadım.

Nazlı hemen yanıtlamak gereğini duydu:

- Size ne oluyor, neden üstünüze alıyorsunuz? Demek ki siz de öylesiniz. Burada sadece erkekler değil. Hanımlar da var. Onlara karşı...

George yılışık yılışık lafa karıştı:

- Hanımlar da var mı, ben dikkat etmedim.

Nahide Hanım kısaca:

- Bu ne densizlik Müşfik Bey, bu adamı nereden buldunuz? dedi.

George hiç oralı değil. Kıs kıs gülüyorken Vedat Bey ona ters ters baktı:

- Var var, erkek görüntüsünde kadınlar var...

Bu da Vedat Bey'in saflığı. George, kendisine söz gelişi kadınsı denilse tedirgin olur mu, etkilenir mi? Tam tersine mutlu bile olur. Buna karşın Nahide Hanım avukat karısı olduğunu kanıtlayacak fırsat geçirdi eline. Bilimsel bir tartışmada söz almış gibi konuştu:

-Vedat Bey, erkek görüntüsünde kadınlar ne demek oluyor. Yani erkek daha üstün de kadınlar daha geride, öyle mi?. Bir erkeğe kadın gibi görünüyorsun demek o erkeği aşağılatmak demek mi oluyor? Bir kadına erkek gibisin dersek onu yüceltmiş mi oluyoruz? Yirminci yüzyıl biterken yüzyıllar öncesinde kalmış ve kokmuş değerlerle yorumlar yaptığınızı ayrımsıyor musunuz?

Vedat Bey Nahide Hanım'ın söylediklerini tam izleyemediği için susmayı yeğledi. George ise yırtık, alabildiğine yırtık ama Türkçesi yetmediği için bu kez İngilizceye döktü ve homoseksüellik üstüne uzun bir açıklamaya girişti. Tarihteki homolardan söz etti. Homoluğun yetkinlik demek olduğunu ileri sürdü. Onun dilini anlamayanlar etkilenmedi ama Nazlı dayanamadı:

- Müşfik, sana güvendik, geldik. Şu halimize bakın. Ne tür insanlarla bir'aradayız. Birisi kadınları küçümsüyor, ikinci sınıf olarak görüyor, ötekisi sapıklığı övüyor. Bin kez pişman oldum bu insanlarla böyle bir ortak yolculuğu kabul etmiş olduğum için...

Kalkıp kamarasına gitti. Bir süre kimsenin sesi çıkmadı.

Konuşmasız bir yarım saat geçirdik. Bence öyle sessiz sedasız oturmak, bu sessizlik ortamı herkesin hoşuna gitti. Bir süre sonra Hüseyin Kaptan geldi ve müjdeyi verdi. Tamir bitmiş. Motor fıstık gibi çalışıyormuş. Hurşit Özâlimler hemen atıldı:

- Öyleyse hemen hareket edelim efendim.

Hüseyin Kaptan akşam olduğunu, karanlıkta yola çıkmanın doğru olmadığını, yarın sabah erkenden hareket edileceğini söyledi. O arada teknede radar bulunmadığını da öğrendik. Bir süre de onun tartışması yapıldı. Biraz suskun, biraz küskün, biraz da motorun tamir edildiğini duyduğumuz için huzurlu bir geceye başladık. Suskun ve küskün, huzurlu karışımı ve aynı zamanda zengin çarmakçurlu bir gece. Ben tatlı bir esrime ile yattığım yerden yıldızları saymaya kalktım. Başarılı olamadım. Kabahati kendimde değil, ağır ağır gökleri sarmaya başlayan ince ve dağınık bulutlarda buldum. İçim geçerken yanı başımda Hüseyin Kaptan'la İbraaaam'm tartıştıklarını, tartışmaya bazen Dümbük İsmail'in, bazen Müşfik'in katıldığını ayrımsadım. Bana öyle geldi ki, benim kafam dumanlıydı, ama bunların dördü de iyice zom olmuşlardı. Birbirlerinin söylediklerini anlamadan, fakat doğru dürüst bir şeyler söyleseler de anlaşamayacaklarını düşünerek kısık sesle ama hep bir ağızdan, garip bir sağırlar dialoğu gibi konuşuyorlardı. Sonra ne yaptılar, neyi konuşu yorlardı ve nasıl bir sonuca varmışlardı, bilmiyorum. Onların bulanık, karışık sesleri bana ninni gibi geldi anlaşılan. Güvertenin, gündüz güneşinin ısıttığı ılık tahtaları üstünde uyumuşum.

Dokuzuncu gün (gece)

Hüseyin Kaptan kavuleta sıkmasını biliyor mu? - Fırtına -Panik - Kavança - Can yeleği sorunu- Sakin koya sığınma - Nazlı'nın saçları

O kadar çok koy dolaşmıştık ki adlarını birbirine karıştırıyorum. Çiftlik yalısı, Mazı, Murtala, Gâvur adaları, Sidere, Sögüt, Kadifeli, Yedi adalar, Kekik limanı,Tuzla, Lingöz, Ayındağı, Çamlı koy, Madenler, Balık Aşıran, Çatı, Büyük çatı, Limançı, Kocadağ, Körmen, Mersincik... Daha başkaları da vardı her halde ama ben unuttum. Hangisine önce gittik, hangisine sonra, hiç aklımda kalmamış. Aklımda kalan şey girdiğimiz koyların her birinin başka güzellikte olması... Kıyılara kadar inen çam ormanları, dantel gibi sahiller, dağınık dallarıyla deniz kenarlarını süsleyen ılgınlar, renk renk kumlardan oluşmuş kumsallar... Gecelerin serinliği... Sarışın aylar, vicil vicil yıldızlar... Burada sular ne kadar tatlı ve canlı. Sanki insanlarla konuşuyor gibi. Bazı geceler, kadife bir karanlıkta köpeşteden sarkarak denizin söylediklerini dinlemek kutsal ve mistik bir heyecan veriyor insana. Deniz neler anlatıyor neler... İnsan ve yaşam felsefesi yapan sakallı bilim adamları sıcak odalarında oturup sanal dünyaların yorumunu yapacak yerde bu insana içtenlikle dolu bir sevgili gibi sarılan denizlere gelseler, zorlama teoriler yerine yalın gerçekleri ve daha önemlisi güzellikleri bulur, anlatırlardı bize. Ben bu bilinci yolun sonuna yaklaşırken yakaladım. Eğer daha önce anlasaydım, incelemelere girişir, notlar alır ve sonuçlarını bilimsel olarak belirler, yayınlardım. Bilim dünyası için önemli bir kazanç olurdu. Ama artık geç olduğu için vazgeçtim ve Mavi Yolculuğun son günlerini, yine koyları, çam or-

manlarını, boncuk boncuk kırpışan lacivert, turkuvaz, zeberet renkli suları seyrederek yaşamın tadını çıkarmakla doldurmayı yeğledim.

O akşam girdiğimiz koy hangisiydi, hiçbir bilgim yok. Demir attığımız sırada deniz her zamankinden farklı değildi. Rüzgâr da ona göre tatlı sert esiyordu. On gündür denizdeyiz. Fıstık gibi bir hava. Ne sert rüzgâr ne fırtına, dalganın ne dirisi ne ölüsü.

Mevsim yazın ortası. Hiçbir yerde sıkıntı çekmedik. Aslında fırtına olsa da korkulacak bir durumla karşılaşmayacağımızı biliyorduk. Çünkü Müşfik Bodrum'a geldiğinde anlatmıştı. Bu çok denizci bir tekne. Hiçbir şey olmaz, diye garanti vermiş Hüseyin kaptan. Hatta, neresiydi orası, dik duvar gibi kayalar vardı. Tam oradan geçerken yine motor bozulmuştu. Biraz telaş olduydu. Kaya duvara çarpacağız diye. Hüseyin Kaptan'la İbrahim ve Dümbük İsmail birbirlerine girdilerdi. Teknede yelken var; ama hepsi yırtık, kullanılamaz halde. Bir tek Geneva mı yoksa flok mu vardı da açılabiliyormuş. O da gemiyi kıyıya gitmekten kurtaramıyormuş. Tabii o arada Vedat Bey ağzına geleni söylemiş, Nabi de burnunu ötekilerin işine sokup kafalarını büsbütün karıştırmıştı.

O gün, denizin ortasında bocalarken ve her kafadan bir ses çıkınca Hüseyin Kaptan kızmıştı. Herhalde Nabi'ye dönük olarak mırıldanmıştı:

- Dümen tutmasını bilmeyen akıl veriyor.

Nabi, eski yelkenci, hemen yanıtlamıştı:

- Ben on yıl Marmara Denizcilik kulübünün başkanlığını yaptım.

- Ben de bu körfezde, beş yaşımdan bu yana... Sen şimdi bana mı öğretcen?Anladın mı?

- Hüseyin Kaptan beş yaşından beri bu körfezdesin, ama kavuleta sıkmasını öğrenememişsin

Bu son konu Hüseyin Kaptan'ı pes ettirmişti o gün. Kavuleta nedir bilmediği için verecek yanıt bulamamış, susmuştu. Sonra ne olduydu? Bir şeyler yapıp motoru işletttilerdi. Son olay, yani motorun ciddi biçimde bozulması önemliydi elbette. Ama evelallah Hüseyin Kaptan, onun da üstesinden geldi. Yarın da yola çıkacağız. Bu güzel yolculuk da burada bitecek. Tadı ağzımızda kalarak. Kendi kendime günler ne çabuk geçti diye düşündüm.

Sonra fırtına olursa filan demişlerdi. Hani nerede? Kaç gündür deniz üstündeyiz. Bir kez bile sallandık mı? Olmaz, çünkü Hüseyin Kaptan söyledi. Temmuzda fırtına olmaz, dedi ya. Ne dediydi bakiiiim?

- Gardaşam rüzgâr eser eser de öyle hafif eser ki, duymazsın sanki. Bir kez Yalıgavak'tan çıktık. Motor bozuldu, Galagaldık deniz ortasında. Rüzgâr öyle hafif esiyor, duymuyoruz. Ama yelkenler şişti. Girdik Paşa limanına...

Böyle bir sürü bir şeyler anlattıydı da Vedat Bey her zamanki gibi kızmıştı:

- Martaval bunlar, demişti.

Hüseyin Kaptan hem bunların martaval olmadığına, hem de bu ay içinde fırtına ile karşılaşmayacağımıza yemin billah etmişti de de içimiz rahatmıştı.

.....

Fırtına olmaz mı? Olur ve danıskalısı olurmuş meğerse. Nitekim o gece fırtına geminin hem dışında hem de içinde patladı. Akşamki lır gürden sonra kaptanla bazı yolcular kafayı çekip zom olmuşlardı. Elbette Hurşit Bey'le Şemsa Hanım daha önceden yatmışlardı. Nabi ile Gerta'nın, anlaşmaya göre günleri vardı belki de. Ersek Hülya'nın ise hem kırba gibi rakı içmekten hem de Kıral'la yetinmeyip içimizden bazılarına göz parlatmaktan gözleri şaşılaşmıştı. İçimizde en zom olanımız motor tamirini başarı ile bitiren ve o bakımdan kendisinde özel haklar bulunduğunu, bu nedenle herkesten da-

ha çok rakı içmek hakkını kazandığını düşünen Hüseyin Kaptan' dı. O yüzden fırtına geminin hem dışında hem içinde patladığı zaman o da feleğini iyice şaşırdı.

Güzel, kapalı filan diye bir koya girmişiz. Hüseyin Kaptan'a göre burası ne rüzgâr ne de deniz tutarmış. Aman Allah! Gece yarısı, daha doğrusu sabaha karşı uyandık ki batıyoruz yahu. Dalgalar tepemizde patlıyor. Kıç güverte su doldu. Gemi demir üstünde, olduğu yerde çalkalanıp duruyor. Bir batıyoruz, dibe vurduk vuracağız, sonra minare boyu yükselip tepe taklak olacağız. Öyle bir savrulma ve çalkalanma. Herkes ayakta. Vedat Bey açmış ağzını:

- Senin ne mal kaptan olduğun başından belliydi. Sana kaptanlık ruhsatı verenin...

Hurşit Bey'le Şemsa Hanım duaya oturdular. O hengâmede Hurşit Bey'in Şemsa Hanım'a:

- Hakkını helâl et Halilem Hanım, dediğini işittim. Doğrusu bu eş arasındaki yakınlığa hem saygı duydum hem de üzüldüm. Kendimden çok onlara acıyorum gibi geldi bana. Kutsal aşk bu işte, dedim. Nazlı, yüzünüze güller, akşam yediklerini çıkarıyor. Rıza Bey, bu işin arabuluculuk yapmaya benzemediğini anlamış, parmaklıklara sarılıp dalgalara bakıyor. Yüzünün sarılığı o karanlıkta bile ayrımsanıyor. Nahide Hanım iyice saçmalamaya başladı:

- Rıza, bir şey yapsana kuzum, diye Rıza Bey'den yardım istiyor. Rıza Bey, gemiyi kurtaracak! Bizim Hanımlar pesperişan. Nabi, eski denizci, acayip gemici lafları kullanıyor. Galiba Hüseyin Kaptan'a akıl veriyor olmalı. Oysa Hüseyin Kaptan daha yeni ayılıyor akşamki çarmakçurdan. Bereket hırpani İbraaam'la Dümbük İsmail ayaktalar. Bunlar ne yaptılar bilemiyoruz; kendimizi koyun dışında açık denizde bulduk. Vedat Bey köpürdü. Ağzının köpükleri denizin köpükleri gibi dağlara çıktı sanki:

- Ulan bizi batıracaksınız ahmak herifler! diye başlayıp bir

sürü hakaret yağdırdı adamlara. Onlar tabii aldırış etmediler.

Aklıma George geldi. Herkes ayakta. George nerede? Bu herif sırsıklam deli. Kamarasında gitar çalıyor ve şarkı çağırıyor:

- Those were the days my friend...

Dalga baştan mı vuruyormuş, yoksa denizi yandan mı alıyormuşuz, artık orasını bilemiyoruz. Çalkana çalkana gidiyoruz. Bir aralık Nabi'yi yakaladım:

- Doktor Bey, ne oluyor, nereye gidiyoruz? Sorumu Doktor yerine Vedat Bey yanıtladı:

- Binmişiz bir elâmete... gidiyoruz Kıyâmete...

Nabi onun söylediklerini işitmemiş gibi davrandı:

- Yakında Çökertme mi, Kesibükü mü öyle sığınılacak bir koy varmış. İbraaam biliyor; oraya kaçmaya çalışıyoruz, bir saat içinde oraya varırız, diyorlar.

Ben kendi hesabıma rahatlamış olmadım. Deniz karanlık, şimşeklerin ışığında uzaklarda kıyılar bir görünüp bir kaybolyuyor. Serpintilerden kemiklerime kadar ıslanmış durumdayım. Eskiden çok tanrılı zamanlarda denizcilerin özel tanrıları vardı. Hatta bir değil, birkaç tane... Böyle havalarda onlara başvururlardı. Birisi, işi filan olduğu için yardıma gelmese bir başkası gelirdi. Şimdi o olanaklar da kalmadı. Ne yapacağımızı, kimden yardım istiyeceğimizi bilmez duruma düştük.

Yolcuların bazıları kamaradan çıkmıyor, bazıları kamaranın kapısından bakıyor, yüreklileri arada bir dışarıya çıkmaya çalışıyor. Zaten kamaraya inenlerin yürekleri de üç buçuk atıyor. O arada Vedat Bey, kavga edecek kimseyi buldu ve George'e saldırdı :

- Ulan sapık herif, biz batıyoruz, sen...

George oralı değil, çalıyor ve durmadan söylüyor.

- Green sleeves was my only joy...

Doğrusu, hakçası, namussuz güzel söylüyor. Bu dürzüler böyledir. Kimsede olmayan marifetler bu sapıklarda vardır.

Unutmadan söylemeliyim. İyi ki bu Nabi var. Alışık böyle şeylere anlaşılan. Alınacak önlemleri biliyor:

- Hadi herkes can yeleklerini giysin bakalım, dedi.

İyi dedi de o bunu söyleyince kamarada bir telaş koptu. Herkes artık battığımızı düşündü. Oysa adam sadece olabilecekleri düşünerek yolculara önlem aldırtmak istiyor. Yelekleri giyersin, giymezsin, yelekler nerede, nasıl giyilir, filan... Yahu, bir de baktık ki bu teknede can yeleği yok ki giyesin.

Tabii Vedat Bey hemen köpürdü:

- Nerde o Müşfik, bizi ne biçim gemiye bindirdi. Can yeleği bile yok. Bunun hesabını sorarım ben senden.

Hüseyin Kaptan'ın tanımlaması ile eşek sıpası Erol orada olsaydı, Hurşit Bey'e yaptığı gibi Vedat Bey'e de bir "cart kaba kağıt" patlatır mıydı, bilmiyorum. Öte yandan Nabi can yeleği takılınası gereğini ayrıntılı biçimde anlatır ve ben bunları düşünürken dalgalar teknenin bir yanından girip öteki yanından çıkıyor tabii. Ben tutuna tutuna bizim hanımların yanına gittim. Betül hemen sordu:

- Müşfik nerede?

Müşfik'i ben de merak ettim doğrusu. Ortalıkta görünmüyor. Zaten o karanlıkta kimse doğru dürüst görülmüyor da ancak işitiliyor. Neyse biraz sonra Müşfik'in Hüseyin Kaptan'la birlikte dümende olduğu anlaşıldı.

Emel'in durumu iyi. Bayağı soğukkanlı görünüyor. Hatta yüzüme bakıp:

- İyisin değil mi Cehti? dedi sevecenlikle.

Benim de bayağı moralim yükseldi. Hülya ise eski yüzsüz

neşesini iyice yitirmiş durumda. Kıral'a sarılmış bir şeyler söylüyor. Kıral ne yapıyor, ne söylüyor, bilmiyorum.

Ama daha eksiklerimiz var. Bir kez kaptanın veledi nerede? Aradık, bulduk. Piç kurusu ön güvertede çarmıhlara sarılmış. Adeta tadını çıkarıyor fırtınanın. Kim olduğunu kestiremediğim birisi:

- Aman Kaptan... Çocuk... filan gibi bir şeyler söyledi. Hüseyin Kaptan iyice ayılmış mı ayılmamış mı anlayamadık:

- O kopile bir şey olmaz.

Ona bir şey olur mu, olmaz mı bilmiyorum. Olanlar bize oluyor. Dalgalar, dalgalar... hem de sular bir soğuk olmaya başladı ki zehir... Nabi ayaküstü anlatıyor ki fırtınada denizin yüzeyindeki sular gider, alttaki soğuk sular yukarıya çıkarmış. Suların soğuk olmasının nedeni bu. Ayrıca rüzgâr da estikçe daha çok soğuturmuş... Adam ortamını buldu; fırtına içinde battık batıyoruz; bize konferans veriyor.

Ama Hüseyin Kaptan artık ayılmaya başlamış olacak. Çarmıhlara sarılıp keyfinden bağırıp duran oğlunu çağırdı:

- Gel aşağı ulan eşek oğlu sıpa.

Eşek oğlu sıpa aşağıya inerken Hüseyin Kaptan bir daha bağırdı:

- Kavança olacak, dikkat! Herkes kamaraya girsin.

O da ne demek? Nabi hemen açıkladı:

- Dalgayı kıçtan almak için manevra yapacaklar. Tehlikelidir. Geminin ek yerleri açılabilir. Omurgası kırılır. Deniz geminin içine dolar ya da tekne alabora olur.

Sonra çok değerli ve yardımcı bir salık verdi:

-Tekne batma haline gelince, batmadan önce denize atlamayı unutmayın. Yoksa gemiyle birlikte kaynarsınız.

Bunun da zırdeli olduğu meydana çıktı. Ben bunun deniz-

den anladığını, serinkanlılığını koruduğunu görüp yardımcı olacağını düşünürdüm. Adamın yardımcılığı ne biçim? Sinemada rahat koltukta serüven filmi seyrediyormuş gibi sakin sakin, bu zaten perişan ve üzgün geminin ek yerlerinin nasıl açılacağını, ya da geminin nasıl alabora olabileceğini sonra da nasıl boğulacağımızı anlatıyor. Kısaca ondan da umut kestik. Zaten o arada bombastik Gerta de kamaradan çıkıp Nabi ayısının yanma geldi. Fırtınanın gürültüsü içinde yüksek sesle bir şeyler konuşmaya başladılar. Ben öyle anladım ki gemi batarsa bunlar nasıl kurtulacaklar, onu konuşuyorlar. Batarsak belki bunlar balık gibi yüzüp kendilerini kurtarırlar, olanlar bize olur, ne yapalım, dedim. O zamana kadar duyumsamadığım şekilde bir yazgıyı benimsemek psikolojisi oluştu yüreğimde. Bari dua okuyayım, diye düşündüm. Ama fırtınanın hırçın ıslıkları, tekneyi tokatlayan dalgaların soğuk serpintileri ve doğruyu söylemeliyim, içimdeki korku ile sözcükleri bir türlü anımsayamadım ve anımsayamadığım için de hem kendime kızdım hem de korkum arttı.

Fırtına zaman zaman yoruluyor gibi oluyor. Rüzgâr kesiliyor, havadaki sahipsiz çığlıklar azalıyor, sanki geminin sallantısı bile azalıyor, ben içimden:

- Galiba.. demeye kalmıyor, yeniden çılgın bir sağnak devrilen bir büyük çınar gibi geminin üstüne yıkılıyor, hepimiz bir yana saruluyoruz. Ve aynı salıneyi durmadan üstüste yaşıyoruz.

Bu arada geziye çıkmadan önce, sanki bu fırtınayı önceden tahmin etmişim gibi satın aldığım can yeleği aklıma geldi. Can yeleğinin tam havası. Hem canımı kurtaracak hem de (insan hali işte, o felâket anında düşündüğüm şeye bak) ötekilere hava atacağım. Hemen kamaraya koşup yeleğini hurçtan çıkardım. O zamana kadar kullanmayı düşünmediğim için üzerinde durmamışım. Nasıl giyileceğini akıl edene kadar epeyce uğraştım. Uğraşırken de birkaç kez kafamı kamaranın kapısına, tavanına filan çarptım. Aklımda da hep Emel

var. Şimdi benim can yeleğim var, Emel'in yok. Hadi diyelim ki Emel bana sarıldı. O zaten iyi yüzer, biz iki kişi bir yelekle idare ettik. Betül ne olacak? Bunu düşününce yeleği çıkardım. Sonra, ona da bir çare bulunur, Müşfik elbette düşünmüştür, diye tekrar giymeye giriştim. Giydim ama aklım karışık.. Giymeli mi, giymemeli mi? İçinden çıkamadım. Sorunu çözemeyince de yeleğin bir kolunu giymiş olarak o hal ile yukarıya çıkarken aklıma geldi, tekrar inip bu kez paletlerimi aldım.

Yahu bunca millet bu Mavi Yolculuk cenabetine çıkıyor. Onların gemileri de kavança mı yapıyor? Böylesine fırtına yalnız bizim başımıza mı patlıyor? Allah senin cezanı versin Hüseyin Kaptan. Saklanacak koyları bile bilmezsin ne alırsın bu kadar insanı bu döküntü gemiye... falan filan hep birlikte ve hep bir ağızdan söğüp duruyoruz. Bu arada içimden:

-Hurşit'in tuzu kuru. Burdan gitse gitse Cennet'e gidecek. Avrupa Birliği'ne aday devletler gibi o da Cennet'e aday. Nasıl Batılılar Türkeye'yi aday kabul etmiyorlarsa bizi de cennete aday filan olarak almaz bu melekler. Şemsa ile Hurşit bizim gibi değil. Şimdiden çağrısını da yapıyorlar. Cennetin kapısında melekler bekliyor adamı. Alıp hop içeriye...O da karısını kolundan tutup çekecek. O da hop içeriye. Biz de hop denizin dibine, oradan Cehennemn dibine tabii... Hüseyin Kaptan, Hülya, Nazlı, George, bizler, hepimize, Alman gümrüğünde pasaport muayenesine giren Türklere yaptıkları gibi:

- Siz şu tarafa geçin bakalım, diyecekler.

Ben bunları düşünürken tekrar can yeleğinin öteki kolunu giymeye girişmişim. Tabii o arada paletleri de tutmaya çalışıyorum. Bir yarım giymiş gibiyken bir sarsıldım, bir kaykıldım. Az kaldı denize düşecektim. Denize ben düşmedim de paletler kuş gibi uçup yittiler karanlığın ve dalgaların içinde.

Meğer ben böyle karanlık düşünceler içinde bocalarken tekne gerçekten bocalamış. Bir çatırdı oldu. Zaten köhne bir

şey. İkiye mi bölündü, Nabi'nin dediği gibi ek yerleri mi açıldı, yoksa omurgası mı kırıldı acaba, diye düşündüm. Omurgası kırılmadı, ek yerleri de açılmadı anlaşılan. Çünkü batmadık. Ama bir şeyler oldu. O Kavança dedikleri biçimde döndük mü ne olduysa önce yandan, sonra arkadan bir dalga geldi, aldı götürdü tekneyi. Ben:

-Tamam, bu kez karaya düşüyoruz herhalde, dedim.

Hayır karaya düşmüyormuşuz. İbraaam'ın bildiği o Çökertme mi, yoksa hangisiydi unuttum şimdi işte o koya atıyormuşuz kapağı. Bir de baktık ki sakin sulardan geçtik, durgun hareketsiz bir yerde demir attık.

Ben çocukluğumda çok denizciydim. Kalamış'ta sandalla volta atar dururdum. Sonra Jules Vernes'in kitaplarını çok okumuşumdur. Hele Kaptan Grant'ı ezbere bilirdim o zamanlar. Hani Pasifik'te bir fırtına ile karşılaşırlar. Kaptan Grant'ın gemisinin uskuru bozulur da bir koya girerler. Girerken de dalgaları bastırmak için denize yağ dökerler. Benim aklıma o geldi. Demek ki bu Mavi Yolculuk'a çıkan gemilerde birkaç büyük fıçı sıvı yağ bulundurmalı. Fırtınada bir koya girilirken bir kaza çıkmaması, bir yere çarpmamak için burundan aşağıya denize yağları dök. Ohhh, mis gibi gir içeri, demirle! Eğer buradan kazasız belasız postu sakatlamadan kurtulursak, Bodrum'a döndüğümüzde Liman Reisine önereyim bunu unutmadan, diye düşündüm. Yani o hengâmede kafam fena çalışmıyor.

Böyle düşüncelere dalmışken baktım bizimkiler demir atıyorlar. Hüseyin Kaptan da deminki sümsüklüğünü bırakmış, İbraaam'la Dümbük İsmail'e emirler veriyor. Vedat Bey fırsatı kaçırmadı:

- Şuna bak, sanırsın transatlantik gemisi yürütüyor. Fukara İbraaam olmasaydı şimdi hepimiz...

Ben öyle yapmadım. Demirleme işi biter bitmez Hüseyin Kaptan'ı yakaladım:

- Hani bu ay, bu günlerde fırtına olmaz diyordun, bu fırtına nereden çıktı? diye sordum

Adam da kendi paçasını kurtardığı için mutlu, sevinçli. Aksilik etmeden yanıtladı:

- Cehti Bey, buna Kızıl Kiraz fırtınası derler. Zamanından önce patladı. Ne bileceksin, Allahın işi.

Tabii o iş Allahın işi. Kulun da önlem alması gerek. Artık ben de uzatmadım. Şimdilik canımızı kurtardık ya.

Aslında hepimiz rahatladık, ama koya demir atmak Hurşit Bey'le Şemsa Hanım'a yetmedi. Önce:

- Biz karaya çıkacağız, bir daha da bu gemiye ayak basmayacağız, bizi karaya çıkarın, diye tutturdular.

Hüseyin Kaptan'ın tepesi attı:

- Çıkın gidin, sizi tutan yok.

- Siz bizi çıkarmak zorundasınız. Siz kaptansınız.

Siz kaptansınız, biz yolcuyuz, kaptanın sorumluluğu, yolcuların hakları, Kaptan ne derse o olur, olur mu olmaz mı? Deniz Ticaret Hukuku... Bilmem ne yönetmeliği... Bir tartışmadır gitti. Korumalı koya girdik, canımızı kurtardık ya. Rahat rahat konuşabiliyoruz. Hurşit Beyefendi diretti:

-Öyleyse teknenin küçük botunu verin, çıkacağız.

Kaptan:

- Vermem, yolda batar boğulursunuz, ben sorumlu olurum, diye direndi.

Sinirler de gergin. Vedat Bey parlayıverdi:

- Ver botu gitsinler, boğulsunlar, biz de kurtulalım.

Her kuşun etinin yenmemesi gibi Şemsa Hanımda da öyle çıkışlara pabuç bırakacak göz yok. Hemen araya girdi:

- Efendi, terbiyenizi takının. Başkalarının ölümünü iste-

mek dinimizde yoktur. Ancak sizin gibilere verilmiş bir hak da değildir. En azından başkalarının işine karışmayın. Eğer aklınız ermiyorsa...

Vedat Bey bir şeyler söylemeye çalıştı ama bu kez gol yediği açık. Özâlimler de gol attıkları için mutlu oldular zahir, daha fazla üstüne gitmediler. Nedense Hülya bunların tarafını tutmak istedi ve karışık bir şeyler söyledi. Üstelik verdiği pas da yanlış yere gitti:

- Şemsa Hanım'ın hakkı var. Şimdi onlara teşekkür etmeliyiz.. Onların duası berekâtı... Allahın izniyle biz... böyle bir fırtına... der demez Vedat canavarı gol şutunu çekti:

- Hangi Allahın izniyle be. Bizi kurtaran şu fukara İbraaamm. Allahın garibi, fukarası İbraamm. Sen bu kafayla...

Hülya'da utanacak göz yok, ama verecek yanıt da yok, sustu. Özâlimler ailesi efradı da bir şey söylemedi. Her halde bu kadar Allahsızlığı tartışmaya değer bulamadılar.

Ama o sırada Özâlimler ailesini ve dolayisiyle biz yolcuları, doğrusunu söylemek gerekirse erkekleri ilgilendiren, erkeklerin gözlerini açan bir ilginç olay oldu. Daha doğrusu bir olayı anımsamış olduk, fırtınadan hepimiz sırılsıklamız. Erkeklerin kimi şortlu, kimi kot pantalonlu. Hanımlarımız da ona göre fırtına başlarken bir şeyler bulup giyinmişler. Hoş Hülya'nın kılığı iyice açık saçık ya. O bir şey değil. Herkes Hülya'nın o haline alışık. Şemsa Hanım'a gelince tabii her zamanki ipek mesturesiyle... O ipek mesture de ıslanınca ne olmuş? Kadının içi, gizli açık bütün kadınlık varlığı, paparazi fotoğraflarında olduğu gibi ortaya çıktı. Ben İbraaam'ın kısık sesle:

- Vay anam, dediğini duydum.

Şemsa Hanım mestureli ama şimdi hakkını vermeli. Vücudunun hatları kusursuz. Biraz tombulca, balık eti gibi. Hani bizim gençliğimizde bir Amerikalı sinema artisti vardı. Mae West... İşte tıpkı onun gibi. Hülya ile Nazlı epiyce bozuldular.

Şemsa Hanım bu durumu ayrımsadı elbette. Ayrımsamamış olamaz. Bence o tür içini ayna gibi gösteren ıslak mestureli görüntüsü bir bakıma kendisinin de hoşuna gidiyor olabilir. Kim demişti hani, bütün kadınlar boy boy teşhircidir, diye. Elbette Şemsa Hanım'ın o hatları olacak da göstermeyecek. Olur mu, gösterecek elbette. Helâl olsun.

O sırada her kafadan bir ses çıkar oldu. Canları kurtuldu ya; milletin ağzı açılmıştı. Yine de ileri geri laflar söyleniyordu. Başkalarının arasındaki söz düelloları bitmeden bitmeden Hülya ile Nazlı kapıştılar. Aralarında konuşurlarken, biz işitmedik, Nazlı, acıklı bir sesle:

- Saçlarım da tuzlu sudan haraboldu, demiş.

Önceki gün Nazlı, şu Nabi konusunda yenik çıktığında Hülya ile ayrıntılı biçimde alay geçmişti. Hem de konuyu bilenlerin yanında. Hülya'nın içine işlemiş demek ki, üstelik tam bu sırada Vedat Bey tarafından fena halde fırçalanmış durumda ve kızgınlığı burnunda. O nedenlerle olacak Nazlı bunu söyler söylemez:

- Şekerim, boyan yok mu? Sen bu işleri iyi bilirsin, pratik çarelerin de vardır. Boyalı şampuanın vardır? Boyayıver gitsin, ne olacak? dedi.

Biz bilmiyoruz tabii. Nazlı'nın yanında şampuan saç boyası varmış. Bu saç boyası kaybolmuş. Günahı boynuna yine cadaloz Hülya ile eşek sıpası Erol arasında bir anlaşma sonucu mu yoksa başka bir şey mi oldu, anlaşılmıyor. Şimdi deniz suyu ile böylesine darbeli yıkanıştan sonra Nazlı'nın saçlarının, zaten eskimiş boyası iyice silinmiş epeyce dökülmüş olan, yer yer dip derileri görülen kırçıl saçları ve saçlarıyla birlikte yaşı da meydana çıkmış. Saç boyası şampuan da yok. Nazlı ne yapacak? Acımasız Hülya da fırsat bulup bıçağını yaranın içinde içinde döndürüyor.

Eşek sıpası Erol'a gelince ne yaptıysa, Hüseyin Kaptan oğlunu bir temiz patakladı. Bence ortada bir neden yoktu da

Kaptan kendi sinirlerini yatıştırmak için öyle yaptı. Nahide Hanım ise fırtına olayından öyle ürkmüş ve etkilenmiş ki bu pataklamaya karşı çıkacak, o yüzünden kavga edecek hali kalmıştı. Durup durup kısık sesle hıçkırarak ağlıyordu. Rıza Bey onu teselli etmeye çalıştı tabii. Bense sırtımda bir kolu giyilmiş, ötekisi yerde sürünen portakal renkli can yeleği ile oldukça (paletler de denize gitmiş) komik görüntüde olmalıydım mutlaka ve herkesin bana biraz alay biraz da kızgınlıkla baktığının ayrımsıyordum. Emel de kimse işitmeden kısaca:

- Git çıkar şu palyaço giysisini, dedi.

Gol yemek değil, diskalifiye oldum. Karma karışık konuşmalar arasında yine Dümbük İsmail sorunu çözdü. İçerden çay ibriğiyle ve fincanlarla çıkageldi. Herkes sıcak çayını aldı. Şemsa ve Hurşit Hanım ve Beyefendiler de karşı çıkmadılar. Uslu uslu çaylarını içmeye koyuldular. Daha sonra Cenabıhakkın kendilerini bu vartadan halas etmesine karşı duydukları minnettarlığı dua okumakla yerine getirdiler.

Fırtınada güverteye çıkmayan George dışında hepimiz sırsıklam olmuştuk. Vedat Bey her zamanki yorumlarından birini yaptı:

- Mavi Yolculuk değil, Mavi rezalet, mavi kâbus bu !...

Müşfik çok alındı ama sesini çıkaramadı. Kamaralarımıza gidip üst baş değiştirdik ve günün aydınlanmasını bekledik.

Onuncu gün

Dingin bir sabah - Doğa ve güzellikler - Dönüş

Bodrumluya göre rüzgârlar, yağmurlar, ya bir ya üç ya beş ya yedi gün sürer. Mavi Yolculuk da böyleymiş. Yani çift sayı gün süren Mavi Yolculuk olmazmış. Ama biz yolumuzu yitirip hangisi olduğunu bilmediğimiz koylara sığınırken bu sayıyı, yani kuralı düşünemezdik elbette. Zaten biraz da günleri şaşırmış gibiydik. Yani bu yolculuk on bir gün üzerine hesaplanmıştı, fakat biz yolculuğun onuncu gününde Bodrum'a doğru yollanacaktık anlaşılan. Daha ilginci kimse bu takvim kuralını hatırlatmıyor ve dönüşe karşı çıkmıyordu. Fırtına da tuz biber ekmişti yolculuğumuza. O arada Hüseyin Kaptan da:

- Ben İngilizleri gezdireceğim. Biraz hazırlık yapmak gerek, filan gibi bir şeyler gevelemeye başladı. Rıza Bey hemen taşı gediğine koydu:

- Gezdir, gezdir ama önce gezdireceklerini sigorta ettir.

Vedat Bey de lafa karıştı:

- Önce bu tekneyi sigorta ettirmesi gerek üstadım.

Rıza ona da yanıt buldu:

- Olmaz. Bu tekneyi sigorta etmezler.

Doğrusunu ararsan Hüseyin Kaptan bunlardan etkilenmişe benzemiyor. Onun aklındakileri kimse keşfedemez, ben ederim. Hüseyin bir an önce, hatta Özâlimlerden önce

Bodrum'a varmayı şavulluyor. Bunu anlıyorum da bu acelenin nedenini anlamıyorum. O İngilizler filan aslında bahane.

İşin o yanı öyle de o gece sinirlerimiz öylesine bozulmuştu ki koydaki dinginliğe ve güvenliğe kavuşmanın tesellisine rağmen, kimse doğru dürüst dinlenemedi. Hepimiz değil elbette. George ve Kıral uyudular. Biri aklının fazlalığından, ötekisi azlığından olacak her halde. Nabi Bey'le Gerta ne yaptılar bilmiyorum. Belki fırtınadan kurtulduğumuz için Gerta o gece özel tarife ile fazla mesai yapmayı kabul etmiş olabilir. Çünki anlaşmada karşılıklı rıza ile böyle özel hallerde özel tarife uygulanması hükme bağlanmıştı. Özâlimler ailesi her halde dua okumayı yeğlemişlerdir. Onların dışındakiler, kalan zamanı içki içerek değerlendirdiler. Hüseyin Kaptan oğluna da biraz rakı içirdi. O da ötekiler gibi ve tabii biraz daha çabuk zom oldu. Rıza Bey karşı çıkmak istedi, ama Hüseyin Kaptan:

- İçsin, içsin, alışsın dedi.

Rıza eleştirisini sürdürdü:

- Neye alışsın, içki içerek gemicilik mi öğreniliyor?

- Öyle deme Rıza Abi, dün gece gördün. Burası denizin memleketidir. Ne yapacağı bilinmez. Korkudan insanın aklı başından çıkıyor. İçki yüreklendirir diymi?

Hülya, Hüseyin Kaptan'ın söylediklerinde işine gelir bir şeyler bulmuş oldu:

- Bence de içki işe yarar. Dün geceki dalgalar nasıldı? Beş metre mi, on metre mi... Bizi fındık kabuğu gibi sallarken... insanı yüreklendirecek bir şey gerek...

Kaptan'a da yolculara da dargın olan Hurşit Bey, çekildiği köşesinden çıktı, bir eski zaman evliyası gibi hepimizi düşündüren sözler söylemeye başladı:

- Hülya Hanım kızım, dün geceki fırtınanın dalgaları bir

iki metreden daha büyük değildi. Ama bize göre o kadarı da çok tehlikeliydi. Sana gelince Hüseyin Kaptan burası denizin memleketi değildir. Denizini memleketi uzaklarda, okyanuslardadır. Burası küçük bir denizin kenarında bir yer. Eski, küçük bir tekne üstünde üç beş zavallı yolcu. Kuran'da ayet var. Allah herkese, gücüne göre yük yükler, diyor. Bize yüklediği güç de bize göre oluyor. İçki bahanesi o kadar gerekli değil. Aslında o kadar içmeseydin, içmeseydiniz bu fırtınaya yakalanmazdık. Sen, kendi kabahatin yetmezmiş gibi küçük çocuğa da zararlı şeyler öğretme. Günahtır.

Böyle konuştu Hurşit Özâlimler ve sustu. Hiçbirimiz konuşmadık. Zaman geçti ve sabahı bekledik.

Sabahı ettik. Gün batısından esen rüzgâr yön değiştirdi. Tatlı bir poyraza döndü. Doğanın rengi de değişti. Geceleyin bizi öteki dünyanın kapısına getiren karanlık ve soğuk dalgalar yerini dingin, yumuşak renkli sulara bıraktı. Demirlediğimiz koyun kumsalından yukarılara, yamaçlara doğru yükselen makiler geceki yağmurlardan yıkanmış parlak giysileriyle üç boyutlu ve canlı bir tablo halini aldı. Deniz aydınlanınca karşı kıyıların ayrıntıları göründü. Anlatılması güç, ancak duyumsanabilen bir güzellik anıtı olarak doğa bütün görkemiyle kendisini sergiledi. Aslında o da Şemsa Hanım'ınkine benzer, güzelliğine güvenmekten doğan bir gösteri. Doğa dansediyor adeta sabah sisleri içinde. Tüy ve tülden yapılmış ince, saydam giysileri içinde danseden bir balerin gibi.

Kaptan geminin yorgun yelkenlerini bir kez daha açtırdı İbraaamm'a. Motor, fırtınadan kurtulmuş olmayı anlamış gibi düzenli ve mutlu mırıldanarak çalıştı. Sabah göklerinin pembe renkleri içinde, yumuşak, sevecen sular üstünden akıp gittik.

Teknenin boyaları sıyrılmış parmaklıklarına dayanıp denizleri, dağları ve mavi gökleri gözledim ve adeta bu coşkulu ve cömert doğa ile özdeşleştiğimi sandım. Bir anda olağa-

nüstü mutlu olduğumu, mutluluğun içime çağlayanlar gibi döküldüğünü duyumsadım. Bu arada bir şey daha ayrımsadım. Mavi Yolculuğun bitmesinden üzülüyor ve hüzünleniyordum. Bütün o kavgalar, tedirginlikler, rahatsızlıklar, fırtınalar... hepsi güzeldi ve hepsinden belleğimde tatlı anılar kalıyordu. Şimdi Bodrum'da gemiden ayrılacak ve kimimiz oradaki evine, kimimiz uçak alanına ya da otobüs garajına, belki de özel arabasını bıraktığı otoparka gidecekti. Ve günlük olaylarımızı, bir bilgisayar programında yazılı imiş gibi, bütün mekanik tekdüzeliği ile yaşamaya başlayacaktık. Sabah kalkacak, işe gidecek, işten dönecek, ertesi sabah yine gidecek, yine gelecektik. İşlerimizde hep ayni şeyleri, bir yıl, iki yıl, beş yıl önce yaptıklarımızı tekrarlayarak bilinçsiz bir makina gibi, ne yaptığımızı, neden yaptığımızı bilmeden; ama hep aynı şeyi, bizden istenildiği gibi yapmaya çalışarak günlerimizi dolduracaktık. Haftalar boyu... Aylar boyu... Günün herhangi bir saatinde durup kendimizi dinlemeden, ben ne yapıyorum, bu gün yaşadım mı, yaşamadım mı hesaplaşmasına bile vakit ayıramadan... Defterler... defterler... Mektuplar... Telefonlar... İçimizde, gizli bir yerde haşarı Erol gibi bizi çimdikleyen anılar... Hani nasıldı o gün, Nabi'nin güvertenin kenarında yuvarlandığı gün... Ya Nazlı ile Hülya nasıl kavga etmişledi. Şemsa Hanım... Kadının vücut çizgileri nasıl meydana çıkmıştı ve ne kadar güzeldi? Ya sapık George'un Nabi Bey'le Gerta'nın hındımlarını gözetlemesi... Asma yaprağında sardalyanın tadı? Hurşit Bey'in dişleri... Benim paletlerim denize nasıl uçtu? Erol'un muzikası... Nazlı nasıl bir beğenmiş, bir beğenmemişti? Nabi'nin Gerta ile pazarlığı... Fırtına... Fırtına... Az kaldı boğuluyorduk. Sonra ertesi sabah koydaki dinginlik ve güzellik. Yeşil tepeler, mavi ve saydam deniz. Ah o sular, o sular... Bitmeyen bir yakarışla geminin yöresinde dolaşan sular... Ah o rengi bazen solan, bazen lacivertleşen kutsal Mavi Yolculuk.!

Hepsi olağanüstü güzeldi.

.....

Rıhtımda birbirimizden ayrıldık. Hepimiz adreslerimizi, telefonlarımızı verdik karşılıklı olarak. Gelecek yıl mutlaka yine birlikte Mavi Yolculuğa çıkalım. Hem Hüseyin Kaptan'la ve onun avenesiyle hem de Yaralı Küheylan' la... dedik.

Bir kış günü İstanbul'da.

Sonra kış geldi. Soğuklar, yanlızlıklar içinde sokaklar, boş, renksiz ve karanlık odalar, gamlı günler, haftalar, aylar, umutsuz zaman, kırık hayaller ve bekleyişler...

Geçen sabah Beşiktaş'a geçerken, vapurda, Hüseyin Kaptan'la karşılaştım. Öyle heyecanlandım ki. Sanki yıllardır görmediğim öz kardeşimi bulmuş gibi oldum. Ben erkek erkeğe öpüşmeyi sevmediğim halde, artık o karşılaşmanın mutluluğu ile kucakladım Hüseyin Kaptan'ı. Vapurda tenha bir köşeye çekilip oturduk. Mavi Yolculuğu, geçmiş günleri konuştuk:

- Arkadaşları toplayalım da gelecek yaz yine Mavi Yolculuk'a çıkalım. Ama yine Yaralı Küheylan'ı isteriz, başka tekne olmaz, dedim.

Hüseyin Kaptan'ın yüzü ekşidi. Kısaca:

- Olmaz, dedi.

Neden olmazmış? Yaralı Küheylan o bizim seferden döndükten sonra Marinanın rıhtımında bağlı dururken, olduğu yerde batmış:

- Yahu niye batsın, taş gibi gemiydi, yoksa sabotaj mı yaptılar teröristler? dedim

Hüseyin Kaptan kısaca anlattı:

- Yok gardaşım, o gemiyi Marmaris'te sökeceklerdi, biz başkasını bulamayınca onu alıp gelmiştik. Bir son sefer yap-

mayı göze aldık. Allah kerimdir, dedik. Bir seferde bir şey olmaz, dedik. Sizi Bodrum'a geri getirirken, ben bilirim ne çektiğimi... Onun omurgası zaten çürüktü. Son seferi sizlerle yaptık. Siz ayrıldıktan sonra bir de kurban kestim biliyon mu? Gemiyi orada rıhtıma bağladık Sonra bir kez âfat gibi yağmur yağdı.Her tarafı sular bastı. Gemi o gece rıhtımda bağlı dururken içine yağmur suyu dolmuş, üstüpüsü kusmuş, ek yerleri açılmış, batmış.

Hüseyin Kaptan olağan bir şeymiş gibi anlatıyor, ama ben etkilendim. Doğrusu çok üzüldüm. İçimde bir şeylerin koptuğunu duyumsadım sanki. Karanlık bir gecede, rıhtımın kenarında, bir zamanlar çok yaşamış, çok şey görmüş, yalnız ve geleceği olmayan, derin kederler içinde bir tekne. Yıllar boyu olup bitmiş serüvenlerin anılarını taşıyan yaşlı bir gemi. Sonra gecenin karanlık sularının içine yavaş yavaş gömülmesi. O anılarla o özlemler dolu geçmişin acı, tatlı anılarını da kendisiyle birlikte derinlere çekip götürerek. Ve bizim o tatlı günlerimizin hayalleri de da onlarla birlikte zamanın gerisinde, unutulmuşluğun derinliklerine gömülerek. Yüreğimden yaralanmış gibi oldum.

- İbraammm ne yapıyor? diye sordum.

- Sorma Cehti Bey, elinden bir kaza çıktı, bir hemşerisiyle dalaşmış. Sonra dama tıktılar.

- Dalaşmış da ne olmuş yani, neden içeri almışlar ki?

- İşte bir kaza olmuş, o bunu bıçaklamış, bu onu... derken. İbal Mustafa deriz, kusuntu, keriz herifin biridir. İşte o ölmüş... İbraamm'ı da o yüzden içeri tıktılar.

İçim cız etti:

- Peki Dümbük İsmail'den ne haber?

- Bırak o sülpük keratayı. Adam oldu. Farilya'da bir büyük otel yaptılar. Oraya aşçı girdi. Cebi para gördü. Amerikan sigarasından başkasını içmiyor. Eskiden elimizi öperdi,

şimdi uzaktan selam verip geçiyor. Eh düşmez kalkmaz bir Allah... Ne yapalım? dedi.

- Senin oğlanı müzik okuluna verdin mi?

- Yok be Cehti Bey, kayıkçının oğlu kayıkçı olur. Hele şu ortaokulu bitirsin. Gelecek yıl Bodrum'da deniz okulu açılacak diyorlar. Alırlarsa oraya verecem.

O bunları anlatırken benim aklım hep Mavi Yolculuk'ta. Hem Kaptanı dinliyor hem de çaktırmadan projeler yapıyorum içimden. Sırası geldi :

- Gelecek yıl yine Mavi Yolculuk'a çıkacağız elbette. Ben Müşfik'le konuşayım. Sen de bir uygun tekne bul. Daha hazırlıklı olalım bu yaz, dedim.

Hüseyin Kaptan içini çekti, sigarasından bulut gibi bir duman salıverdi :

- Cehti Bey, ben artık Mavi Yolculuklara çıkmayacağaım, dedi.

- Neden Kaptan?

- Çocukluğumdan beri, kaç yıl oldu sayısını unuttum Mavi Yolculuklara çıkarım. Ama eskiden birklikte dolaşıp gezdiğim arkadaşlarım yok artık. Kimi evine çekildi, kimi öldü gitti. Tekne ile o koylara girince, eski günler eski arkadaşlar aklıma geliyor. Her koyuda bir anımız var. Koylar orada, ama arkadaşlar yok.Yabancılarla dolaşmak insanı avundurmuyor. O kıyılara gidince hüzünleniyorum. Çok üzülüyorum abi. Ben artık mavi Yolculuk'a çıkmayacağım.

İskeleden çıkarken, kalabalıkta birbirimizi yitirdik. Sisli yağmurlu bir gündü. Gürültülü ıslak taşlı sokaklar, soğuk ve sevimsiz yapılar, çatık kaşlı, yorgun, mutsuz görüntülü insanlar arasından geçerek Turgut'un lokantasına gittim. Ötekiler benden önce gelmişlerdi. Hayallerime ve hüzünlerime öylesine dalıp gitmiştim ki merhaba demeyi bile unutum. Onun yerine:

- Bu sanal bir dünya, ordaki gerçekti, dedim.

Hiç bir şey anlamadılar. Turgut bardağıma rakı koydu:

-Bunu Tekirdağ'dan getirdim. Senin için valla. Abi sana bu gün çinakop vercem, dedi.

Ne Tekirdağ rakısı, ne çinakop ızgara, ne de masadaki canlı sohbet beni teselli edemedi.

Eve döndüm. Nuri Bey hastalanmış. Emel'in uzak akrabası olur. Emel onu görmeye Nur'lara gitmiş. Kedi köşesine çekilmiş uyuyor. Dışarda pıtır pıtır bir yağmur. Benim de içime ıslak bir hüzün çöktü. Müşfik'e telefon ettim. Hüseyin Kaptan'ı gördüğümü söyledim:

- Ne güzeldi bizim Mavi Yolculuk...Yine yapsak, aynı kadro ile. Kısa zamanda nasıl birbirimize alışmıştık. Bayağı içtenlikli ilişkiler, dostluklar kurmuştuk. Hepsini öyle arıyorum ki, Hüseyin Kaptan artık Mavi Yolculuk'a çıkmak istemiyor. Ama başka kaptan buluruz, diymi? dedim.

Bu sözlerde elbette bir tür öneri var. Gelecek yıl yapılması istenilen bir Mavi Yolculuk için. Müşfik ise çok başka şeyler söyledi.

Hurşit Özâlimler'i hastahaneye kaldırmışlar. Ruh sağlığı tedavisi görüyormuş. Mavi Yolculuk adamcağıza iyi gelmemiş. Gerta Nabi'yi bırakmış, bir Meksikalı ile, Güney Amerika'da Uruguay'mı, Paraguay mı öyle bir yere kaçmış. Hülya'nın oğlanı Kıral da, İstanbul'a döner dönmez ayrılmış, nereye gittiği bilinmiyormuş. Hülya'nın tadı yokmuş. Nazlı Brüksel'e gitmiş, orada konser veriyormuş. Mavi Yolculuk'taki olayları yaşadıktan sonra parmaklarını sigorta ettirmiş. Rıza Beyler Çorum'da mı Yozgat'ta mı, bilmem ne yaylasında ev almışlar. Rıza Bey, Müşfik'le son görüştüklerinde artık denize çıkmayacaklarını söylemiş. Sormadan yapamadım:

- Vedat Bey'den ne haber?

- Milletvekili seçimlerine hazırlanıyor, Milas'a gitmiş, dedi.

Akşamın alacağı karanlığı, pıtırdayan soluk, üzgün bir yağmur. Demin duyumsadığım ıslak hüzün sis dalgaları gibi içime yayılıyor sanki. Kendimi uzak denizlerin ötesinde bir yerde kaybolmuş gibi duyumsadım.

Emel eve döndüğünde kapıdan karşıladım:

- Bu gün Hüseyin Kaptanı gördüm. Yaralı Küheylan batmış. İbraamm'ı hapse atmışlar, İsmail de ayrılmış, dedim. Ötekileri anlatamadım. Kederler içindeydim. Sesimin titredi belli oluyordu.

Emel her zamanki gizemli ve sevecen Mona Vanna gülümsemesiyle yüzüme baktı:

- Seni seviyorum Cehti. Bu halini seviyorum. İslah olmaz bir romantiksin sen, dedi.

2000 Ocak, Moda

BİR MAVİ YOLCULUK SEYİR DEFTERİ

Ufuklarda yitip giden denizler, renk renk kristal sular, çam ormanları kumsallarına kadar inen romantik koylar, kırmızı barbunyalar, tombul lağoslar, içkiler, çılgın müzikler, bikinili kızlar, yağız delikanlılar, pos bıyıklı kaptanlar, göbekli patronlar, hoşor matroniçalar... falan, filan ve Kutsal Mavi Yolculuk...
Bu kitapta böyle bir mavi yolculuğun serüvenini okuyacaksınız.

ISBN 975-8454-34-X
9 789758 454341

BÜKE
YAYINLARI